

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUNN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

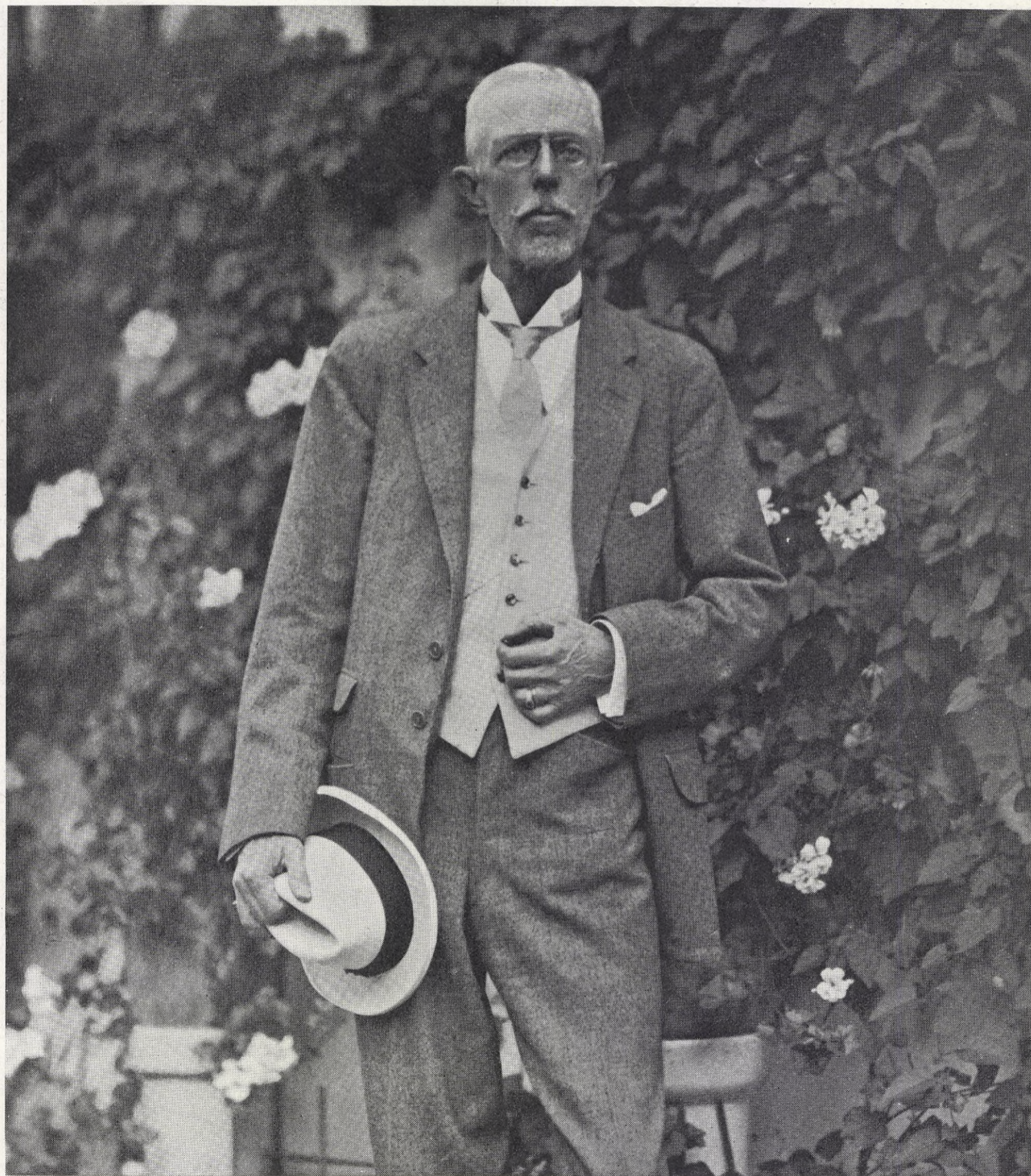
UPPLAGA **A**

N:o **32**

DEN 10 AUG. 1924

PRIS **35 ÖRE**

REDAKTÖR:
EVA BERGSTRÖM

"Mr G.,"
som kan glädja sig åt flera lysande
tennissegrar under sin Särö-
vistelse i år. Konungen har nu
lämnat Särö, där ovanst.
foto är taget, och anlänt
till Solliden.

HÄROM KVÄLLEN SNEDDADE JAG över Hötorget och såg folk stå samlat omkring en talare. Synen överraskade inte eftersom jag ett par kvällar förut bevittnat en andaktsstund med en predikant som kroppsligen lagt en tum till sin längd genom att stiga upp på en pall, från vilken predikstol han bjöd ut himmelriket till en gles åhörarskara för vilka paradiset fröjder troligen voro mindre lockande än den närmare härligheten att skrapa ihop tolv skilling till en bärsa.

Nu hade leden tjocknat och jag anade en talare av högre karat. En eldröd flagga stod lutad mot talarstolen — aha, Frälsningsarmén. Men misstaget blev strax korrigerat ty på toppen av fanstången lyste ett halvmånformigt märke som kan vara en sädesskära men också en giljotinkniv — sovjetmärket. Det var hemmabolsjevikerna som den här gången värvade själar, kommunisterna, även kallade Ryska lakejerna, Tsar Lenins livegna eller kort och gott oxarna — det är inte bara kärt barn som har många namn. Predikanten på pallen skulle säkert tyckt sig se Hin Håle själv med horn och klövar stiga fram för att fresta svaga stackare. Nog syntes det i alla händelser vem som drog mest, den som utställde en växel att inlösas femti, sexti år à dato av Sankte Per eller den som likt Napoleon framför Italiens bördiga yppighet visade sina soldater alla de välbesuttnas rikedomar och säga: var så god och ta för Er!

Samtidigt stod Kristian Tyrann Kilbom på Stortorget och höll ett nytt blodbad med rikets herrar. Ingen kan beskylla honom för att sticka under stolen med vad han vill. På varenda arbetares vägg skall sitta ett gevär bredvid salsklockan och när klockan är slagen och Kilbom ger tecknet från sin Östermalmsbalkong skall det skjutas skarpt och massmördas alldeles så som förfäderna gjorde innan vår kära världsdel blev översuddad med sin tunna fernissa civilisation.

På Hötorget massmördas det förresten i dessa dagar. Nu talar jag inte politik utan jag tänker på de arma kräftorna som sakna en behjärtad talesman fastän ett hemskare öde än att vara augustikräfta kan inte utfunderas. Den sorgliga tavlan har bara en ljuspunkt: att kräftorna äro stumma. Vilka protestresolutioner skulle inte våra salutorg annars genljuda av från de förtryckta kräftorna som ännu inte funnit sin Kilbom eller någon annan som äger hjärta och inte bara mage för »de läckra skaldjuren».

Det okynnes få som går under benämningen hundar behöver man däremot inte ha någon misskund med när de gräsera så på våra gator som härom dagen i Stockholm där en motorcyklist välte och fick krossår i huvudet därför att han blev attackerad av ett par kringstrykande exemplar av ligahundarnas orevliga släkte. Förr klagade man över ligapojkar nu skulle man ha ett och annat att säga om gathundarna och det ofog de ställa till. Nu tänker ni kanske att jag svartmålar släktet Canis med tanke på den kommande kattutställningen. Nåja vad det beträffar så springa

Personalskifte på Iduns redaktion.

Överst: fröken Eva Bergström, nertill fru Ebba Theorin.

I Iduns redaktion inträder från och med detta nummer en av den Stockholmska journalistikens främsta kvinnliga krafter fröken *Eva Bergström*. Den nya redaktionsmedlem vi härmed ha nöjet hälsa välkommen har trots sin ungdom gjort sig ett namn som en synnerligen framstående publicist. Efter att ha 1919 avlagt studentexamen har fröken Bergström sedan denna tid tillhört Nya Dagligt Allehandas redaktion där hennes signatur Ebe, Ave, m. fl. setts under artiklar burna av personligt temperament på samma gång som de kännetecknats av skarp blick och gott omdöme. Icke minst uppmärksammade ha hennes skildringar varit från de många resor Eva Bergström företagit i utlandet. Under senaste tiden har hennes största insats varit skötseln av Allehandas — som det allmänt erkänts välredigerade — avdelning Kvinnan och Hemmet och fröken Bergström besitter alltså stora förutsättningar, då hon nu inträder som redaktör för Idun.

På samma gång har tidningen att säga farväl åt sin mångåriga medarbetare fru *Ebba Theorin*, vilken för vår läsekrets är välbekant som den insiktfulla och högt kultiverade medarbetare, vilken tidningen har att tacka för ett nitiskt och framgångsrikt arbete. Fru Theorin gjorde nära nog sina första lärospån i Idun, där hon snabbt utvecklade sig till en utmärkt skribent och lika förträfflig journalist. Idun kan ej annat än till sitt varna tack foga en uppriktig lyckönskan om framgång för fru Theorin på det nya verksamhetsfält hon nu sökt sig.

kattorna inte omkring och förstöra städernas rabatter, inte orena de i parkerna de sandhögar där våra barn skola leka och inte störa de natron på sommarnöjet med ett ideligt gläfs. Men naturligtvis finns det rara små vovvar, kloka och tillgivna och väl värda den sockerbit den ärade läsarinan just nu doppar i kaffet åt lilla älsklingen. Men dem ser man inte till, de hålla sig beskedligt hemma i mattes knä. Det är de kringstrykande gatkalvarna som polisen borde hålla ett öga på och skulle göra det också ifall den inte vore upptagen med att lära folk noggrann marsch på trottoarerna, takt, tu, jämna steg, den där herrn gick tre centimeter åt höger, 15 kronors böter.

Med detta vill jag dock inte ha sagt att det ej behövs ordning i stan. Och det har alltid gruffats emot nyheterna, man mins kanske vilket himlaväsen som ställdes till när spårvägsstolparna kommo intågande på gatorna till stor förargelse för Mustafa som då för tiden motionerade färlan fermt och gärna i spalterna. Jag undrar vad Mustafa gör nu för tiden. Sitter han nere på sitt vackra Kimstad och låter resignationens mossor gro över alla samtidens ojämnheter? Det är skada, det var uppfriskande att se hur han ibland tog till rivjärnet och fjällade diverse fula fiskar.

En sådan är tydligen den grovarbetare som bestulit en vattenledningsarbetare på 1,100 kronor som den godtrogna varelsen haft förvarad i en olåst byrålåda. Att arbetarklassen blir utsugen är ju bekant men inte trodde man att det skulle ske just på det sättet, om man händelsevis skulle råka lägga ifrån sig en tusenlapp. Gör som jag, bästa vattuman, jag buntar alltid ihop dem femti åt gången och stoppar dem i bokhyllan bakom de åtta delarna Kapitalismens Förbannelse. Där tänker jag ingen kristen själ hittar dem.

Arbetarna ha det alltså bekymmersamt som man ser, undantagandes murarna som nu ha skaffat sig en god ställning, sen de ha beslutat att inga mer få komma in i yrket utan det skall gå i arv till de små kronprinsarna av slevan. Det är alldeles riktigt varför skall man bara vara född till greve eller baron, murarna äro minnsann karlar till att smäcka ihop sitt eget riddarhus. Bara nu inte skraddare och skomakare hitta på att göra hertigdömen åt sina glyttar ty jag är rädd för att man får slita på skosulorna bra länge om priset för ett par kängor blir rent furstligt. Nej jag tror att samhället mår bäst av att inte successionsordningen iakttages fullt så strängt utan att yrkena bli en smula blandade.

Apropå specialisering ser jag i N. K:s skyltfönster att det numera finns Mah-jonghalsdukar med det modärna spelets figurer klädsamt broderade på sidenet. Utmärkt. När ha vi att vänta pokerhattar med jokern virkad på hattbrättet och bridgebyxor med ruter ess på knäna?

Celestin

NYTT SVENSKT
MATSILVER
VASAMODELLEN
Tillverkare: GULDSMEDS AKTIEBOLAGET I STOCKHOLM
Säljes i varje förstklassig juvelerareaffär.

SKISSER FRÅN KONTINENTEN

XIII. P A D U A.

PÅ TORGET UTANFÖR IL SANTO RIDER general Gattamelata i upphöjt lugn sin skönt antikinspirerade bronshäst — världens kanske vackraste ryttarmonument — och om man följer den spårvägsbelamrade och sma'a Via del Santo kommer man småningom åter tillbaka till universitetet, som är stadens både hjärta och hjärna.

Padua gör inget bländande intryck första gången man ser det, men där finns mycket att studera för den, som älskar konst. Här skall blott nämnas Giottos fresker i Madonna dell Arena jämte Mantegnas dekorativa målningar i Eremitani, liksom de utomordentligt vackra träsniderna från 1500-talet i Santa Giustina efter Campagnolas ritningar. Vidare Palazzo della Ragiones luftiga arkader, bakom vilka

I fortsättningen av sin skildring från den italienska lärdomsstaden Padua ger prins Wilhelm här några glimtar av sin syn på fascismen och berättar sedan litet om paduansk stolthet med anledning av Italiens senaste operaevenemang, då Boitos "Nero" hade sin premiär.

pas att de ändå verka en smula utklädda — man har liksom svårt att ta dem på allvar — och i många fall hänger nog detta samman med att det så ofta är kläderna, som göra mannen, icke tvärt om. Emellertid bör man akta sig att fälla några ogynnsam-

snabbt skall komma den svarta färgen att rodna. Är den nuvarande diktatorn klok nog att i tid låta rörelsen löpa ut i bredare fåror, som utan tvång eller påtryckning kunna upptaga element ur alla samhällsklasser, har han säkerligen utsikt att hålla sig kvar till döddagar eller till den tidpunkt han själv finner lämplig att dra sig tillbaka, tyngd av ett folks rättmätiga väl-signelser. »Ty», som en paduan uttryckte sig, »hade vi inte haft honom hade vi nu levat i ett helvete».

Och härifrån hoppar min sagesman direkt över till Boitos sista stora opera: Nero. Medan eftermiddagskaffet, lika svart som någonsin en fascistskjorta, ångar ur våra koppar och ett litet musikkapell lockar piazzans flanörer till de tvivelaktigt rena

Kyrkan S. Giustina med Prato della Valle i förgrunden.

"Il Salone."

Il Salone, ett av Norditaliens största församlingsrum, döljer sig. Att golvytan upp-tar i det närmaste ¼ hektar och att träkopian av Gattamelatahästen därinne på avstånd ej verkar mycket större än en hund, torde bättre än siffror kunna ge en föreställning om byggnadens väldiga proportioner. Men dessa saker äro, som redan nämnts, endast en liten axplockning ur stadens sevärdheter.

Vill man få en flyktig inblick i det moderna Padua är det bara att följa Via Romas notta stenläggning till någon av piazzorna i centrum. Här susa bilarna förbi och en aldrig sinande folkström ringlar som en brokig orm mellan de grå husen. Utanför caféerna sitta militärer och köpmän och professorer i broderlig sämja, medan deras damer förstrött läppja på sina iskylda drycker. Överallt dyka fascister-nas svarta skjortor upp, smyckade med silverbroderier eller insnörda i axelgehäng, revolverremmar och patronbälten. Deras hållning är undantagslöst självsäker såsom det anstår dem, som makten hava, och säkert är att de gjort nytta på sitt sätt var och en i sin stad. Men det kan inte hjäl-

ma omdömen i närvaro av en italienare, ty även den lenaste kritik av allt, som rör Mussolinis handgångna män, tas oändligt illa opp. Man har stirrat sig blind på fascismen, man har höjt den till skyarna och man använder alla upptänkliga medel för att spika fast den där. Sällan har väl en diktator varit så genomgående populär i ett land, och hans ivrigaste anhängare mena på fullt allvar att intet namn i världshistorien kan nämnas ens på samma dag. Han har räddat Italien åt sig självt och därigenom vunnit en större seger än de allierades härar under världskriget. Det är lika sällsynt som imponerande att finna ett helt folk, som åtminstone till det yttre gör sken av att stå fullkomligt enigt bakom en stark, ledande vilja. Men sydlänningens sinne är lättört. Fastän fascismen ännu inte på långt när sagt sitt sista ord återstår ändå att se hur framtiden kommer att gestalta sig för svartskjortorna. Makt är inte rätt, även om rätten behöver makt för att inte urarta till orätt. Partiernas skenbara endrätt kan splittras, folkstämningen slår kanske om och en ny ledare uppstår med liberalare lösenord på sitt program, som

marmorborden, berättar han hur det var innan premiären gick av stapeln på Scalateaterns jättescen. Efterfrågan på biljetter var så stor, att trots det fantastiskt höga grundpriset av tio tusen lire pr. parkett-plats, såldes dessa under sista veckan alldeles som värdepapper på börser. Man noterade hausse och baisse, dock mest det förra. Som alltid var det amerikanerna som satte rekord, i det en tidning från U. S. A. betalade ända upp till 60,000 för en liten loge. Direktören bör ha gnuggat händerna, men så lär uppsättningen också ha gått till millioner.

— Sådant kan bestämt inte göras om i något annat land, tillfogade paduanen och smuttade belåtet på sin kopp mellan Macedoniablossen. Det är bara Milano, som har råd att bestå sig med dylik lyx. Och vilka kvinnor, vilka toaletter, vilken blixtrande samling juveler, vilken hejdlös entusiasma!

— Ni var således där?

— Nej, men man studerar ju tidningarna och där stod hela salongen mycket utförligt refererad.

— Och själva operan, hur var den?

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

HERR SVENSK OCH FRU SVENSKA

EN JÄMFÖRELSE SOM I EN FRANSYSKAS ÖGON UTFALLER TILL HERRARNAS FÖRDEL.

KOKETT TYCKS SVENSKAN INTE vara det allra minsta. Det var kanske det första, som slog mig, förklarar M:lle Peix. Hon klär sig visserligen rätt bra fast den ena tycks vara rädd att i dräkstens snitt och färg avvika en hårsån från den andra. Dräktfärgen är överallt beige och alla kappor äro långa — medan de korta kapporna just nu äro en vogue i Paris. Var och varannan hatt man möter, har hängande band och rosett — också en övervunnen ståndpunkt där hemma. Puder tycks vara en nästan okänd uppfinning för att inte tala om läppsmink.

Uppriktigt sagt, så verkar svenskans bristande intresse för sitt yttre nästan okvinnligt, fast jag ju visst inte vill säga, att hon går så långt i okvinnlighet som engelskan — hon är ju som en karl helt och hållet — i sin välsittande »tailormade». Något beror det väl också på männens smak. En fransman fordrar och väntar av sin hustru, syster eller väninna, att hon skall vara så vacker och elegant som möjligt, och kokett också. Svenskarna, som i allmänhet själva se bättre ut än kvinnorna, ha kanske inte alls några pretentioner i den vägen. Vad vet jag?

I sällskap är hon allvarlig, skrattar inte, ler sällan och skämtar föga — hon är kanske för djup, för reflekterad att uppskatta och ännu mindre själv använda satir och en smula elakt skämt, som nu är vårt dagliga bröd.

Men hon gör också intryck av att ha

M:lle Marthe Peix.

Alltsedan postkongressen öppnades, ha de långväga gästerna vid varje tillfälle älskvärdt nog kvitterat vår gästfrihet med de mest hänfödda lovord över Stockholms skönhet. Svensk organisationstalang, svenskornas charme, elegans, kvinnlighet, allt vad som kan smeka våra öron i den vägen ha vi nu fått höra på alla tungomål. Till ombyte får man här en del kritik och den består av en fransyska, postkongressens kvinnliga sekreterare m:lle Marthe Peix, som till Idun gjort några ej fullt så lovordande uttalanden om svenskornas utseende och klädsel.

gott hjärta och därtill en utmärkt hälsa. Kärnfrisk, vårdad, renlig, tänker man, när

man ser henne på sina låga klackar en smula tungt vandra fram över Stockholms knaggliga trottoarer; inomhus rör hon sig dock inte utan grace — isynnerhet om man tänker på hur högväxt och ståtlig hon är.

Detta är nu bara de reflexioner jag kunnat göra av vad jag sett på gator och restauranger. Svenskan hemma hos sig är kanske en förtjusande företeelse, i varje fall en bekantskap som jag skulle vara glad att göra för att sedan kanske kunna säga Iduns läsare älskvärdare saker — nu har jag möjligen varit alltför uppriktig, ler M:lle Peix med fransyskans skälmska och intagande leende, — vilket vi väl få bemöda oss att anlägga till nästa internationella kongress, såvida inte flera svenskor — vilket är det sannolikaste, tänka, att det är väl bra nog att vara modärn i sin egen stad och sitt eget land, även om vi inte i varje detalj skulle kunna på dag och vecka lägga oss till med sista modeparollen från Maison Jenny. Och vad puder och smink beträffar, bör det väl snarast glädja både mammorna och de unga damerna själva, att det inte vunnit mer insteg här, trots alla dem, som i vinter (senast Strix' redaktör) med stigande missnöje betraktat Stockholmskans ogenerade sätt att »var och när som helst plocka fram murbruksgrejerna» — deras kritik har tydligen varit en varning, som ej förklingat ohörd.

FLEUR.

HEMMA HOS DANMARKS STATSMINISTER

I DET STAUNINGSKA HEMMET ute i det nya vackra kvarteret vid Kanslergade på Österbro är allt rustat för sommaren. Hemmet är ett burget borgarhem med vackra målningar, värdefulla konst-saker och präglad av smak och kultur. Men de med fina franska gobeliner klädda möblerna och hela golvet är täckt av tidningar. Officiellt bor familjen nu på sitt lilla landställe »Elverhøj» vid Vallö, och det är bara på en dag som fru Stauning kommer in till

Han kastade en förvånad blick över bordet.

— Det vet jag verkligen inte. Sânt läser jag aldrig.

Tidningspojckarna ropade ut kvällsnyheterna, bilarnas strålkastare svepte över torget, spårvägarna ringde i kapp med katedralens vesperklockor och kyparen räckte fram en räkning med oläsliga hieroglyfer. Den ljumma juninatten bredde sitt dok över Venetiens trädgård och Paduas grå lärdomsstad, medan studielamporna tändes över dammiga folianter och krökta ryggar. Där satt kanske i detta ögonblick en ny Petrarca, en kunskapstörstande Galilei eller en modern Boito drömmande om att sprida ökad glans över sin fädernestad. Det var det nya släktet, som beredde sig att mottaga gångna generationers arv för att i framtiden så mycket säkrare kunna bära Italiens kultur högt på sina starka skuldror.

PEWE.

Iduns Köpenhamnskorrespondent har haft ett samtal med fru Stauning, danske statsministerns maka, som bl. a. berättar att hon till sina älsklingsförfattare även räknar flera svenska.

Fru Olga Stauning med en blivande liten statsminister.

Köpenhamn för att sedan på kvällen medfölja sin man till det interskandinaviska mötet i Kristiania.

Statsministern sitter fördjupad i politiska handlingar inne i sitt arbetsrum. Han visar ett ögonblick i dörröppningen sitt stora blonda skägg, pekar på tidningarna på golvet och säger med ett litet maliciöst leende:

»Det är sådana tidningar, som vi icke tycka om, de s. k. borgerliga...»

Därpå försvinner han åter till sina statspapper och överlåter åt sin fru att fortsätta konversationen. Fru Olga Stauning är en smärt, medellång dam, mycket mörk, med kloka livliga ögon, enkelt och smakfullt klädd.

»Er man är tydligen mera gemytlig än folk i allmänhet tror?» började jag samtalet.

Fru Stauning skrattar hjärtligt.

»De, som inte känna honom, tror att han är av sten. Men jag kan försäkra Er, att han här hemma bland barnen — när vi överhuvud taget se till honom, ty han är alldeles för lite hemma — är den gladaste, vekaste, mest lätttröda människa, man kan tänka sig.»

Fru Stauning är dotter till prokurator Christen Hansen och hon kom till världen i Antwerpen, där fadern under 80-talet var anställd vid världsutställningen. Sedan hon var 6 år, har hon bott i Köpenhamn. Sitt stora politiska intresse fick hon under de 12—13 år då hon var anställd på det då-

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRANKALLNING OCH KOPIERING SÅST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

SEGLARDAMER OCH "KUTTERSMYCKEN"

DAMERNA TYCKA OM SEGLING, MEN SITTA EJ GÄRNA TILL RORS PÅ SANDHAMNSREGATTAN.

En kvinnlig seglartrio: fru Stina Hedberg, fröken Leonore Sandblom och fröken Gun Sundén-Cullgren.

I KNAPPAST NÅGOT YRKE OCH något nöje är mannen numera allena. Överallt är kvinnan med, icke längre bara som till ena tröst och hjälp i skygg skymundan, utan som självlysande konkurrent. Är hon då också med i den ädla segelsporten? För att undersöka denna sak fara vi ut till Sandhamn, där just nu den stora regattaveckan avhållits, varje sommars stora evenemang i det lilla fiske- och badgästläget, som då står på huvudet i fest och glans, spänning och dans.

Genast möta vi kvinnan i segelsporten ute på regattan. Nästan varje båt bär kvinnligt namn — Roxane, Britt-Marie, Wivan, Wera, Tanja, Fylgia, Zuleika — och båten nämns ju alltid som hon. Vilket lär ha sina randiga skäl och rutiga varande Västindiska kontoret, som uppehölls ända tills öarna såldes, och senare som sekreterare i Statens hypoteks- och tiondebänk. Det var en självständig och utmärkt befattning, och hon gick med liv och lust upp i den. Med glädje dröjer hon vid minnet av den 5-årsperiod då hon var sekreterare i Tiondebanken där hon gärna diskuterade politiska frågor med de vakna och begåvade jurister, hon där kom i beröring med.

»Diskuterade Ni på kontorstiden?» frågar jag en smula indiskret.

»Naturligtvis gjorde vi det — det vill säga på lunchrasten,» blir svaret, »men min tid var så upptagen, att jag däremot sällan kunde gå på politiska möten och föredrag.»

Vid denna tid var det, som hon gifte sig med Thorvald Stauning, ledare för socialdemokratiska partiet och tillika Köpenhamns Stadsfullmäktiges ordförande. Genom olycksfall hade han kort förut förlorat sin första hustru.

Och nu följde en tid, rik på intellektuellt samarbete men också på mycken politisk jäsning och oro. Valet den 11 april medförde åt Stauning statsministerportföljen — landets högsta ämbete.

»Också min far var ytterst politiskt intresserad,» säger fru Stauning, »och som ni kan förstå, blevo mina politiska intressen

orsaker. »Båten är hon, därför att hon är så dyrt riggad», säger skepparen i den gamla goda historien, men den förklaringen, som ges av en galant herre, att båten är hon, därför att hon har så smäckra linjer skall kanske falla damerna bättre på läppen.

Damernas start i segelsporten är alltså god. Men fortsättningen håller icke, vad början lovat. Seglande damer i gummskor och nätta segeltoalletter finns det gott om både på sjön och på land, men damer, som själva segla och sitta till rors, äro ganska sällsynta. I vardagslag pröva de väl alltsomoftast sina krafter som seglare, men på de stora kappseglingarna äro de ännu tunnsådda. Men intresset för segling finns, var lugn för det och för framtiden. Damerna i Sandhamn resonnera segling med en intensitet och sakkunskap, som komma en utböling från staden att känna sig åtskilligt enkel och imponerad. Med säker blick bestämma de de förbisejande båtarnas företräden och nackdelar och med iver deltaga de i diskussioner om manövrering av tackel och tåg och roder. Så den dagen är nog inte långt borta, då damerna ge sig in på allvar och i större antal än nu i kappseglingarnas konkurrens och avancera från »kuttersmycken», som de så näpet kallas, då de sitta där de blivit satta i båten eller ligga lättjefullt utsträckta på däck och helst inte böra ha en aning om vad segling är, utan bara se söta och prydliga ut, till kaptener på skutan. För det är ett avancemang, eller hur? Särskilt om kaptenen inte tar kål på kuttersmycket, utan att de båda förenas i trivsam gemenskap. Den moderna kvinnan har ju höga vyer!

genom mitt äktenskap allt starkare — jag töljde min man på alla hans valmöten.»

— Men utan att själv ta ordet?

— Ånej, som aktiv politiker skulle jag väl helt enkelt blivit »bräckt» av honom! Jag glädde mig innerligt över vårt partis seger och vad dess ställning i övrigt beträffar, är jag avgjort optimistisk. Frågar ni mig däremot om dess framtid, så tror jag knappast det är någon lycka för något parti att sitta så länge. För en politiker lika väl som för en fältherre gäller det att förbereda återtaget, innan han börjar slaget.

— Den goda präss den nya ministären fått, är väl dock ägnad att göra Er glad och stolt?

— Nej, svarar fru Stauning, något beröm utifrån kan aldrig öka min självkänsla — lika litet som yttre händelser kunna ändra min uppfattning av min man. Men naturligtvis äro vi alltid rörda av godhet och vänlighet — som känslomänniska gläder jag mig åt det, men utan att tillmäta det någon betydelse, som det ju ändå inte kan ha.

Jag övergår till ett annat ämne och frågar om hon nu, naturligtvis utan jämförelse för övrigt, känner sig som en annan Miss Mac Donald och om representationsplikterna på Kanslergade kanske äro lika ansträngande som på Downing Street.

— Representera måste man ju till en

Fru Hedberg, brunbränd, glad och belåten efter dagens segelfärd.

Den förnämsta seglande damen i vårt land är kronprinsessan Louise, även om hon ej visat sig på Sandhamnsveckan och kanske ännu icke seglat på svenska vatten ens. Hennes sommartid är ännu så länge fullt upptagen med visiter och visningar i hennes höge makes hertigdöme. Men något annat år hedrar kanske kronprinsessan Sandhamnsregattan med sin närvaro

(Forts. sid. 804.)

viss grad. Politiska vänner se vi ofta hos oss. Men skillnaden mellan engelsk och dansk demokrati är, att vårt levnadssätt lyckligtvis är så mycket enklare. Vi ha intet givet ministerhotell som Londons Downing Street. En dansk premiärminister kan mycket väl bo i en tvårumslägenhet. Min man tycker om att på landet gå i gamla slitna kläder, måla, gräva och rota i jorden — med ett ord vara sig själv. Även våra Köpenhamnstoiletter skulle knappt göra sig i Londonsociteten. På tal om lantlivet ringde för en tid sedan en Köpenhamnstidning och bad få tala med mig. Naturligtvis trodde jag det rörde sig om någon politisk sak, men döm om min häpnad, när intervjuaren börjar: »Vad är statsministerns älsklingsrätt? Jag funderade ett ögonblick, innan jag svarade: »Istersmörgås med rullsylta.»

Till sist frågar jag fru Stauning, vilka intressen hon har utom de politiska.

— Jag älskar musik! Och böcker. Jag läser allt, vad jag får tag i, och jag läser gärna svenska författare: Lagerlöf, Strindberg, Fröding. Bellman är jag särskilt förtjust i — man kan ju inte höra en Fredmanssång utan att se för sig en hel rococotavla. — Idkar Ni sport?

— Det hinner jag aldrig.

— Vad använder Ni edra lediga stunder till?

— Då låter jag intervjuas mig.

Nötter

Ytterst delikat nougatchoklad i kartonger à Kr. 1:25

U N G D O M S M I N N E N

NÅGRA FESTER KAN JAG EJ ER-
inra mig annat än min systers bröllop samt
begravningar. —

Jag har ett dunkelt minne av bror Ema-
nuels dop, då en del förnämter voro in-
bjudna till faddrar. Jag hade då nyss
kommit så långt i civilisation, att jag lärt
mig knäppa ned mina byxor vid behov,
och denna konsten ville jag stolt före-
visa de nådiga grevinnorna just under det
prosten Nordhammar vattenöste min bro-
der, vilket tilltag återförvisade mig till barn-
kammaren. — Min syster Charlotte gifte sig
på sommaren 61 med kapten Roger Björn-
stjerna och då var huset fullt av folk;
jag kan ej fatta huru man fick rum. Till
en liten hjälp var ett tält uppslaget på slutt-
ningen ned ifrån gården. Till kyrkan fär-
dades brudparet i en vagn med två ridan-
de marskalkar, min bror och min kusin
Edward i full parad med dragna sablar,
på sidorna av vagnen, företrädda av en stor
öppen omnibus, i vilken tärnor och mars-
kalkar åkte. I kyrkan stod brudparet un-
der en härligt vacker brudpell, lånad från
Skokloster, som hölls upp i luften på sabel-
spetsarna av marskalkarna. Det var stil
på det bröllopet. —

En gång i vår barndom voro en del
mera avlägsna släktingar bjudna på stor
middag. Min bror och jag tänkte bereda
dessa avlägsna gäster en glad överrask-
ning och, genomsyrade som vi voro av
Coopers indianromaner Den siste mohi-
kanen m. fl., lagade vi med kammarjung-
fruns bistånd till ett par kostymer, det vill
säga nästan ingenting annat än ett par
röda byxor, för resten gåsfjädrar. Så må-
lade vi oss båda härligt bruna samt tatu-
erade oss enligt Coopers recept — på detta
sätt utstyrda och med bågar, pilar och to-
mahawker i händerna presenterade vi oss i
salongen, där gästerna väntade på middag,
under utstötande av vilda stridsrop. Resul-
tatet blev utfockning och ingen middag. —
Missförstådda och hungriga rusade vi ner
på holmen, infångade våra halvilda mu-
stangs, ölänningarne Max och Blenda, kasta-
de oss upp barbacka på dem och jagade i

Grevinnan Cederström född Wrangel af
Sauss, min farmor, som ung efter Breda.

Med sin vanliga oemotståndliga humor
ser Gustaf Cederström här tillbaka på
sina glada ungdomsdagar på Krusen-
bergs herrgård, och skildrar för Iduns
läsare de pojaktiga upptåg och infall,
som tidigt vittnade såväl om stark fan-
tasibegåvning som om fysisk styrka och
vighet.

Gården hade redan länge varit i Ceder-
strömska släktens ägo. Den hade först
tillhört överste Claëson, den Cederström,
som vid 1800-års riksdag avsat sig adel-
skapet och antagit detta namn. Han av-
stod gården till sin broder greve Olof Ru-
dolf Cederström, min farfader, vilken, se-
dan hans lysande bana som general-amiral,
statsråd, överståthållare och Carl Johans
stora favorit, genom skeppshandelns olyck-
liga utgång var lyktad, drog sig tillbaka till
Löfsta, där han avled 1833. Efter hans
död beboddes gården av hans änka, född
grevinna Wrangel af Sauss, en gammaldags
förmälig dam, vars porträtt min moder
tecknat. Från henne gick gården till so-
nen Rolf, f. d. överste, och efter honom till
dennes andre son Edward, hästgardeslöjt-
nant.

Under farmors tid fick Löfsta till in-
spektor en estländare vid namn Ulfstamm,
en av de flyktingar undan de estländska
baronernas tyranni, som i öppna båtar rymt
över till Sverige, där de hejdades av den
kolera-karantän, som behärskade infarten
och hade min fader till chef. Ombord på
Gustaf III:s »Amphion», som var chefs-
fartyg, begåvo sig de olyckliga estlänning-
arna och anropade på knä min fader om
skydd. Så mycket det var honom möjligt,
sökte han förskaffa dem platser och tog
själv en av dem, Jacob, till kusk, vilken
sedan drunknade under försök att vid Röda
bodarne rädda en kvinna.

Av dessa utplanterade estlänningar fun-
nos ännu nyligen avkomlingar i Uppsala
och dess omnejd.

Löfsta var en mycket god och ovanligt
hemtrevlig gård. För den, som kom från
Mälardalen, föreföll den rätt ful, men
hade i stället det egendomliga med sig,
att alla medlemmarna av familjen, som
bodde där, voro vackra, både far, mor och
hela barnskaran. Byggnaden med sina
båda låga flyglar var typisk för den tidens
herrgårdar, och typisk för gamla tider var
även den gästfrihet, som där utövades.

I Frankrike kallar man ett mycket gäst-

General Amiral Greve Cederström min farfar,
medaljong av Sergel.

galopp ut på jakt efter bufflarne, den på
lillsidan betande kohjorden. Vi kastade laso
på korna och bombarderade dem med pil-
lar. Då det ändå ej gick att få fart i
dem, jagade vi ikring dem under härman-
de av bromsens fasaväckande surrande, vil-
ket satte liv i bufflarne, som satte i väg
med svansarna i vädret till sist rätt mot
trädgårdsgärdesgården, som nedbröts och
in i trädgården. Jag vill minnas, att detta
slut på vårt indianskämt ej fick något vi-
dare gott mottagande, men livat var det.

Något grannumgänge förekom mera säl-
lan. De stora ägovidderna och sjön, som
isolerade, gjorde att några grannar på när-
mare håll ej funnos.

Så länge min morfar levde, tillbragtes
alla år någon månad på Forsmark, ett
bra avlägset grannskap för resten, då dit
var en liten resa på 8 mil. En annan egen-
dom, som icke heller låg så alldeles nära
(2 mil), Funbo Löfsta, var den, med vil-
ken samfärdseln var livligast, detta av helt
naturliga skäl, då där bodde våra allra
närmaste släktingar.

Min farmor som gammal. Teckning av min
moder.

Varför inte **6 ÖRE** då Ni dricker
spara **Bordsvatten.**

Vårt vatten kostar 20 öre pr fl. mot konkurrenternas, som kostar 26 öre, och ändå består
vårt vatten av samma beståndsdelar.

A.-B. Apotekarnes Förenade Vattenfabriker - Göteborg

Utomlands ha de eleganta hästetkipagen

börjat komma på modet vid promenadåkningar
samt åkning till bröllop, visiter, middagar m. m.

Obs! Samma taxa som för bilar.

Namnansrop: FREYS HYRVERK.

Kungl.
Hovlev.

A V G U S T A F C E D E R S T R Ö M

Överståhållaren Baron Gustaf af Ugglas.
Min morbror.

fritt hus för »la maison du bon Dieu» och det namnet passade bra in på Löfsta, ty märkvärdigt skulle det varit, om inte man där stötte på några gäster, som kommit helt oförhappandes.

En gång då jag var där vid ett sådant tillfälle hade jag lovat skjuta en stek till middagen, vilket en jägare bör akta sig väl för att göra, men kom hem tomhänt.

Jag får väl då lov låta nacka den där, hånade den vackra värdinnan pekande på en tupp, som stoltserade på sopbacken.

Nej, sa' jag och sköt tuppen, så här får han ändå lite vildsmak.

Det satt nog mycket av den gamle kalleristen kvar i min kusin, som körde något livsfarligt. Kusken var en av hans forna korpraler och de båda herrarna spände för vilka hästar som helst. En

Underlöjtnant Edward Cederström, ägaren av Löfsta.

tid var den ena av vagnshästarna ett utmärkt vackert svart ridsto »Vanda», lika galen som hon var vacker. Gick utmärkt en gång i farten, men var omöjlig att få att stå stilla, vilket gjorde att kusken måste köra runt, runt gården hela tiden, och man fick passa på att hoppa in, då vagnen passerade porten. Ett för en så ofta hopp-givande moder vågat experiment.

Min kusin var en duktig jordbrukare, och det fanns stora möjligheter att utvidga och förbättra sig. Den stora slätten var en gammal sjöbotten, genom vilken Funboån framflöt. Då ån på våren svällde, översvämmades en stor del av arealen, som sedan den tid där var sjö, hette »fjärden». Ett utmärkt tillhåll för vildgäss och vadare, där även stora beckasinen höll sin lek. En damm på en fjärdingsväg borde kunna torrlägga fjärden. Med ofantliga kostnader byggdes den och pumpverk anlades, men olyckan ville, att dammen var illa konstruerad, vattnet sög sig igenom under den, så att marken blev fortfarande en lika trevlig tummelplats för gäss och vadare.

Det var då att göra om och stampa lera under vallen, ännu en lika stor kostnad. Den dammen blev misslyckad, men minnet av det gammaldags gästfria stället tvingar sig genom de många åren lika kraftigt som ån genom den olyckssaliga dammen.

Som jag redan antytt, lade sjön, den stora fjärden »Ekoln», med de från den utspringande långa fjärdarna och vikarna, stora hinder i vägen för samfärdseln mellan Krusenbergs och de kring vattnet belägna gårdarna. Vid den vik, som bär gårdens namn, låg Ekhamn, under min första tid tillhörigt kammarherre Ulfsparre. Hos honom lærer författaren J. L. Almqvist ofta hava vistats och därifrån samt än mer från Sjöö lærer han hämtat sina motiv till »Jaktslottet». Stället såg mycket dystert ut och där lærer spökat ända tills doktor Söderblom med en eldgaffel gjorde en underkur på spöket, en i lakan utklädd hushållerska.

Sedan kom dit som arrendator en för sin jättestyrka känd löjtnant Klöfverskjöld, om vilkens fenomenala krafter en legend format sig. Folket berättade, att han genom att hugga tag bak i vagnen hejdat ett par skenande hästar och därigenom räddat en dansk prinsessa under sitt deltagande i danska kriget. Han brukade retas med folk genom att påstå, att deras vete var för lätt. Det visade han genom att, stående bredvid den, lyfta säcken med en hand vid snuten under utrop, »vad är det här för lortvete». Godmodig som alla jättar var det nog ändå lugnt för honom att hava dessa krafter, ty under lång vanskötsel hade folket på gården blivit litet hur som helst och visade sig uppstudsigt. En hemsaktare, Precht, stor och stark även han, skulle på kontoret anföra klagomål och steg fram till Klöfverskjöld vid skrivbordet. Stå vid dörren karl, röt denne och då slaktaren ändå trängde sig närmare, fattade jätten honom med en hand för bröstet och kastade honom som en vante tvärs över rummet mot dörren, så att huset skakade.

Till sist sammansvor man sig för att klå honom, gick man ur huse och omringade honom, då han kom körande från sta-

Gustaf af Ugglas min morbror som barn, efter Maria Röhl.

den, men det skulle de inte ha gjort, ty han slog dem sönder och samman hela högen. Ett senare, bättre planlagt attentat, lyckades bättre. Man hade en mörk kväll spikat igen en grind över vägen, och medan K. bråkade med att få upp den, kastades snaror om honom och väl bunden trakterades han med alla slags tillhyggen, bland annat krattor, vilkas piggar trängde in i hans armar. Trots den svåra misshandeln väckte han intet åtal, han skämdes nog över att ej hava kunnat klå dem, men blev för en tid nästan sinnessjuk av ursinne. Han lämnade senare trakten men hans minne lever kvar liksom traktens andra traditioner den om Kungsgropen, där Erik XIV gömde sig efter Sturemorden eller om Dionysii källa, där han stack ner sin lärare Dionysius Beurreus m. fl.

(Forts.)

Märtha Cederström, född Lejonhufvud.

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

FRÅN IDROTTSFÄLTET

FYRA SEGERRIKA GÖTEBORGSSIMMERSKOR I KRISTIANIA.

De kvinnliga deltagarna i Norrköpings Kapp-simningsklubbs simuppväsning i Valdemarsvik den 20 juli.

Den 19, 20 och 21 juli hade Kristiania Kvindlige Svømmeklub anordnat internationella tävlingar i Kampens bad. Fyra simmerskor från Göteborg, Viola Bergman, Astrid Ekström, Märta Berntsson och Maud Gylling voro inbjudna för att kämpa med norskor, vilka allmänt hade tippats som segrare, eftersom de tre bästa Göteborgssimmerskorna Jane Gylling, Aina Bergh och Hjördis Töpel voro i Paris. Men våra flickor summo utmärkt, och de flesta segrarna gingo till Sverige.

På 50 meter fritt simsätt segrade Viola Berghman, Najaden, Göteborg på 39,5 närmast följd av Brynhild Berge, K. K. S. på 40,8 och Göteborgskan Astrid Ekström på tredje plats.

På 200 meter bröstsim segrade Rakel Olsen överlägset på

3,46,2 med Göteborgsflickorna Märta Berntsson och Astrid Ekström på respektive 2:dra och 3:dje plats med tiderna 3,52 och 4,01,4.

Segern i raka hopp för damer hade gått till Sverige, om icke Märta Berntsson hade misslyckats i sitt sista språnghopp. Segrare blev norskan Ragnhild Hult.

100 meter ryggsim blev mycket spännande. Det var omöjligt att säga, vem som skulle segra. Maud Gylling slog dock handen i mål 2/10 sekunder före Rakel Olsen, Kristiania.

Lagkappsim 4x50 meter blev även en seger för Göteborgsflickorna med 2 sekunder bättre än norskor, vilka kunde notera nytt norskt rekord på denna distans. Tiderna blevo Göteborg 2,53,2, Kristiania 2,55,2. Det gamla norska rekordet var på 3,01,9.

M. G.

N. K. K:s segrande lag i Stångå-simningens i Linköpings tävlan för damlag.

Kullorna föredraga dans framför idrott.

Med anledning av framställning till en av idrottsföreningarna i Dalarna att meddela något om den kvinnliga idrotten där har Idun fått svar från föreningens sekreterare att »den enda idrott kvinnorna här aktivt intressera sig för är den modärna dansen. Och som vi icke ha dans på programmet bli vi som ivra för idrott naturligtvis ansedda som det verkliga nöjets svåraste konkurrent».

Det är inte bara Gustaf Vasa som fått erfa att det är svårt att vara reformator i Dalom.

Flickor tillhörande Enköpings Allm. Idrottsförening, vilka under 1924 fullgjort proven för det kvinnliga idrottsmärket.

GRÅLLAS STORA KÄRLEK

GRÅLLA HADE, SOM EN LITEN lekfull kattunge, kommit vandrande och slagit sig ned i mitt hem före min tid. Ingen frågade eller annonserade efter henne, och ingen visste, varifrån hon kom.

Vid den tiden då jag började taga mina första steg, hade Grålla vuxit upp till ett praktexemplar — och vilken respekt hon kunde sätta sig i! Hon tålde icke att man smekte henne.

Alla höll hon på avstånd — alla — utom min far, som fick leka med och vända upp och ned på henne så mycket han ville. Hennes hängivenhet för honom var verkligen rörande. Varje dag på bestämd tid satt Grålla bredvid soffan där min far brukade vila en stund. Så snart han intagit sin plats, hoppade hon upp och lade sig mitt på honom, och lät sig icke bekomma när han vände på sig, utan höll sig kvar och intog ny ställning, alltjämt mitt på hans bröst.

Så kom en dag det åskslag från en klar

Detta bidrag till Iduns tävlan om den bästa katthistorien är en rörande skildring av en katt, som dog av brustet hjärta.

himmel, som ingen kunnat ana — min far dog efter ett par dagars sjukdom. Grållas

sorg var gripande. Efter den tidens sed, kläddes likrummet i ett av gårdens ekonomihus. Lakan hängdes upp kring väggarna, brutna servietter uppsattes i form av halva solar kring taklisten. Omgiven av växter ställdes kistan på katafalken mitt på golvet, varefter locket lades löst på kistan.

När allt var ordnat, dörrarna låsta och tystnad och stillhet inträtt, kröp Grålla in genom dörrens kattglugg och lade sig mitt på det obekväma kistlocket. Den platsen behöll hon i de åtta dagar stoftet stod ovan jord. Ingen kunde locka henne därifrån: där husse låg, där skulle ock Grålla ligga.

Efter begravningen såg man, att hon icke var sig lik; hennes karska humör var borta, liksom aptiten. Den kärleksfulla omvårdnad, som ägnades henne, hjälpte ej, sämre och sämre blev hon.

En dag i slutet av maj, några veckor efter min fars död, låg Grålla på sin stol i matsalen rak och med utsträckta tassar — död.

EVA VIRSTRÖM.

Mjölakens bästa näring i koncentrerad form — är

Eskilstuna MESOST

Läkareord: "Underlättar matsmältningen och är lindrigt avförande".

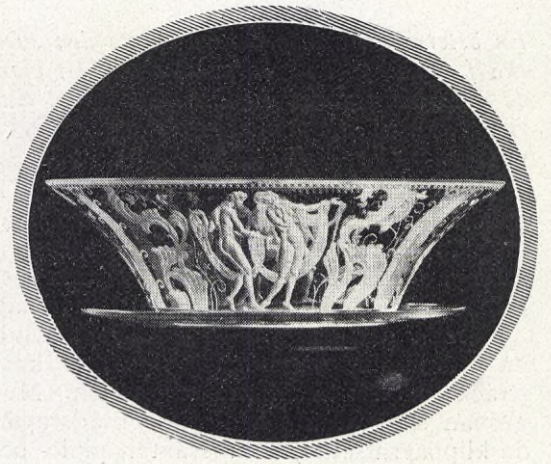
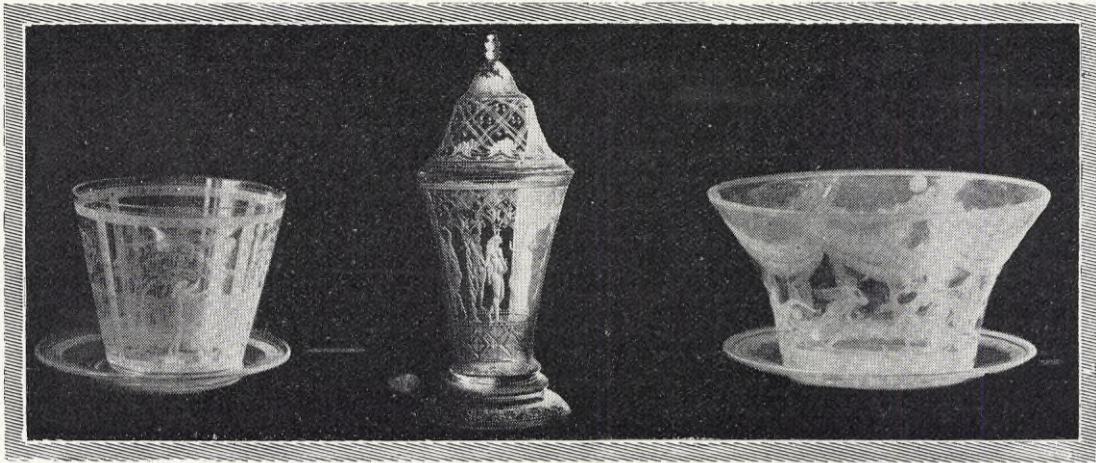
Solen bleker men **KONSTFLITENS**

Möbeltyger, Gardiner och Bomullstyger

mo'stå i åratals dess inverkan. Prover sändas. Precisera godhetsfullt vad som önskas.

KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

UR HÄNDELSEARNAS FILM

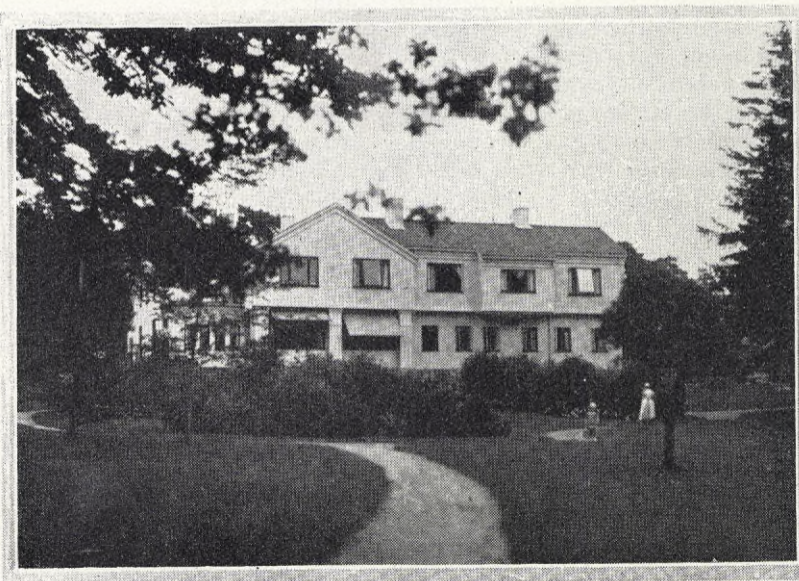

Drottning Wilhelmina av Holland har nu lämnat Sverige, men förutom som vi få hoppas angenäma minnen från denna sin färd, har drottningen även hemfört souvenirer härifrån för sitt hem och sina vänner. Under genomresan i Stockholm gjorde drottningen bl. a. uppköp hos Svensk Hemslöjd och N. K. av textilier och konstglas. Här ovan ses några av de Orreforsglas hon utvalde; pokalen och den stora skålen t. h. äro kompositioner av Gate.

"Nationernas förbund" vid det första internationella flickscoutlägret, som hålles vid Lyndhurst i England med 1,000 deltagare från all världens länder: flickscouter från Canada, Japan, Danmark och Sverige.

Södertälje Bad- och Kuranstalt har nyligen firat sin 75-åriga tillvaro med en jubileumsbasar, där man tydligen hade det riktigt gemyttligt.

I denna både ståtliga och idylliska villa, som äges av kabinettskammarherre James Keiller, tar alltid mr G. in under sina Säröbesök. Så även denna gång, då han gjorde sin Västkustvisit.

Svensk-amerikanskt. — Vasaordens sångarbarn ha under denna vecka gjort ett lyckat och uppmärksammat besök i Stockholm, som de lämnade på tisdagen.

KOBBS finaste *Ceylon Thé* (grön etikett) giver en fyllig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. De thévänner, som en gång druckit av detta utsökt fina *Ceylonthé*, godtaga därefter helt säkert icke något annat thé.

HOS KEJSARINNAN I LANDSFLYKT

EN HÄLSNING TILL SVERIGES FOLK

En österrikisk arbetare som kysste den svenska flaggan på en mötande bil gav ett bland de många uttrycken av tacksamhet mot Sverige för dess hjälp till krigets offer. Också

DÅ JAG FÖR EN TID SEDAN UPEHÖLL mig i södra Frankrike, mottog jag inbjudning till Lequeitio, den lilla ort vid Biscaya-viken mellan San Sebastian och Bilbao, där ex-kejsarinnan funnit en fristad.

Färden går längs havsstranden i ständiga vindlingar, en storslaget vacker kuststräcka med den rikaste vegetation. Murgrönan slingrar sig nedför de brådstupande klippavsatserna, kaktusväxter, pinie- och eukalyptus-träd blanda sig med våra nordiska trädslag. Så far man förbi ett stycke uppodlad mark, en och annan människoboning med får, svin och höns. Det är ett gudabenådat land vad växtligheten beträffar här vid havsstranden och ett det rikligaste fiske för befolkningen.

Vägen närmar sig en av havet djupt inskuren vik. Redan på långt avstånd ser man det vita fyrtornet. Vågorna bryta sig i skum djupt under oss mot en tvärliggande vågbrytare, som skyddar alla de små fiskebåtarna. Längre utåt havet har naturen själv anlagt en vågbrytare, en klippö, dit man vid stark ebb kan taga sig fram torrskodd och plocka musslor. Stranden är betäckt med fin, gul sand, en den härligaste plage för sommarbad.

Husen i Lequeitio ligger i halvkrans vid havsbugten, tätt sammantryckta även på den bakom belägna höjdsplatån, nästan som logerna i en teater. När solen skiner över den lilla fiskarstaden med dess 5 à 6,000 inv., lysa de röda tegeltaken och det hela gör ett mycket färgrikt, måleriskt intryck, så som man nästan alltid finner det i sydligare länder. Landsvägen går över en hög stenbro och sedan längs en stenmur, innanför vilken ständigt gröna träd vaja för vinden. Automobilen stannar invid en smal ingångsdörr till ett större hus. Vi äro vid målet för färden, den villa, som bebos av den kejsarliga familjen.

Sista gången jag fick besöka kejsarinnan Zita's moster, ärkehertiginnan Marie Thérèse, som troget stått vid sin nièce' sida under dessa hemsökelsens år, var sommaren 1922. Kung Alfons XIII av Spanien hade då ställt det praktfulla jaktslottet Pardo utanför Madrid till sina anförvinters förfogande. Här föddes kejsarinnans 8:de barn, den lilla ärkehertigin Elisabeth. Jaktslottet, som uteslutande bestod av fest-salar, ägnade sig emellertid ej för familjeliv med helt små barn. Under sommaren var där en fruktansvärd hetta redan kl. 7 f. m. och under vintern ohyggligt kallt utan möjlighet till uppvärmning.

Ex-kejsarinnan befann sig då i en mycket svår belägenhet, landsförvisad och utan förfoganderätt över ens den ringaste del av den Habsburgska förmögenheten. Denna sorgliga belägenhet uppfordrade några ädelt

Exkejsarinnan Zita, omgiven av sina åtta barn, med den två-åriga Elisabeth i knäet.

Utsikt över Lequeitio. Den med X utmärkta villan t. h. är kejsarfamiljens bostad.

tänkande spanske män att sammansluta sig för att förskaffa kejsarinnan ett eget hem. Sedan en del svårigheter övervunnits fann man och inköpte den för kejsarfamiljen lämpliga villan i Lequeitio.

Villan är stor och rymlig. Från fönstren har man åt alla håll en härlig utsikt över havet, över staden och över bergen i bakgrunden. Rummen äro höga i tak och inbjudande. Dock var den första vinter, som kejsarfamiljen tillbringade här, ej fri från många besvärigheter. Det saknades då varje möjlighet att värma upp rummen under fuktiga regnvädersdagar eller då bitande vinterstormar skakade de höga fönsterrutorna. Något sådant som dubbelfönster var här fullkomligt okänt, varför man kan tänka sig den dåvarande rumstemperaturen. Först under sommaren 1923 inlades vatten- och värmeledning i huset, inreddes badrum, etc. etc.

Baronin Gudenus, en av kejsarinnans trogna från Österrike, var den första som på det hjärtligaste tog emot mig och förde mig upp till det gästrum med härlig

exkejsarinnan Zita har gjort sig till tolk här för under det besök en landsmaninna nyligen avlagt hos den landsflyktiga furstinnan i hennes villa vid Spaniens kust.

utsikt över havet, som ställts till min disposition.

Att få under några dagars tid återse ärkehertiginnan Marie Thérèse, hör till de minnen, som man icke glömmor. Under de svåra nödåren i Wien efter kriget hade jag beundrat denna storslagna personlighet, så som hon redan då bar sina prövningar. Under samvaron med kvinnor sådana som ärkehertiginnan Marie Thérèse tänker man ofrivilligt på, att de mest strålande diamanterna äro de som genomgått den allra omsorgsfullaste slipningen.

Detsamma är förhållandet med kejsarinnan Zita. I hennes ögon ligger hela hennes själ. Man känner ögonblickligen hur hon kämpat sig igenom sin djupa sorg, sitt hårda öde, utan bitterhet.

Det var gripande att mottaga hennes första ord, ett tack för de blommor jag nedlagt vid hennes så högt älskade makes bår därborta på den avlägsna ön vid Afrikas kust. Det var en den vackraste tavla att se den ännu unga kejsarinnan, omgiven av de åtta barnen, vilka hon nämnde vid namn i tur och ordning för att hälsa mig välkommen. I den enkla svarta sorgdräkten, utan ett smycke, bara med vigslingen på den små hand hon räckte mig, verkade hon mer majestätisk och på samma gång mer patetisk än någon kvinna jag hittills mött.

Kejsarinnan ägnar sig uteslutande åt sina barns uppfostran. Det är ett enkelt stilla liv som leves här i den lilla undangömda kuststaden. H. maj:t börjar sin dag tidigt och hennes första steg gå till den strax invid villan liggande kyrkan.

Barnen äro: den unge kejsar Otto, 11 år, Adelheid, 10 år, Robert, 9 år, Felix 7 år, Carl Ludwig 6 år, Rudolf 4 år, Charlotte 3 år, Elisabeth 2 år. De äro begåvade, livliga, vackra barn. De fyra äldsta få sin regelbundna undervisning under en stor del av dagen. Sin fritid tillbringa de vanligen i den lilla trädgården eller vid stranden med ringkastning eller andra lekar. Stort intresse ägna de också åt den lilla höngården, att se de små kycklingarne växa till och frodas. Kejsarinnans båda äldste, Otto och Robert ha av en österrikisk herre fått en pony i present samt även var sin cykel. Det är naturligtvis deras största nöje att rida och cykla. Särskilt den unge Otto är en kraftigt byggd gosse med ett öppet och glatt uttryck och ett vackert leende. Han lär ha märkvärdigt gott minne för namn och händelser från sin späda barndom och även stor lätthet och önskan att tillägna sig kunskaper.

De fyra yngsta små ljuslockiga, blåögda barnen ha fortfarande allra roligast av att

Tidningen

FOLKET

är annonsorganet för Eder, då Ni för Södermanland och speciellt Eskilstuna vill annonsera. Utkommer varje helgfri eftermiddag. Huvudkontor: Eskilstuna.

EN SVENSK DAMS BESÖK I ZITAS FRISTAD

FÖR ALL DESS KÄRLEKSFULLA HJÄLP.

leka i och med den fina havssanden. Det kändes riktigt gott när en liten barnahand helt förtroendefullt lades i min för att visa mig på allt det underbara, som skapats av sanden. Där var så och så många kakor till mor och syskon, vilka obarmhärtigt trampades sönder av småsystarna, som inte förstod bättre. När lille Rudolf därefter trollade fram en hel flotta, större och mindre båtar av sand, med en trästicka i varje som skorsten, — då måste Charlotte och Elisabeth hålla sig på behörigt avstånd för att ej förstöra hans lilla flottilj.

En särskilt rörande händelse bragte liv och glädje inom kejsarfamiljen under min vistelse hos densamma. Jag fick nämligen bli vittne till hur mycken trofasthet och kärlek som fortfarande strömmar det gamla kejsarhuset till mötes från förra österrikiska undersåtar.

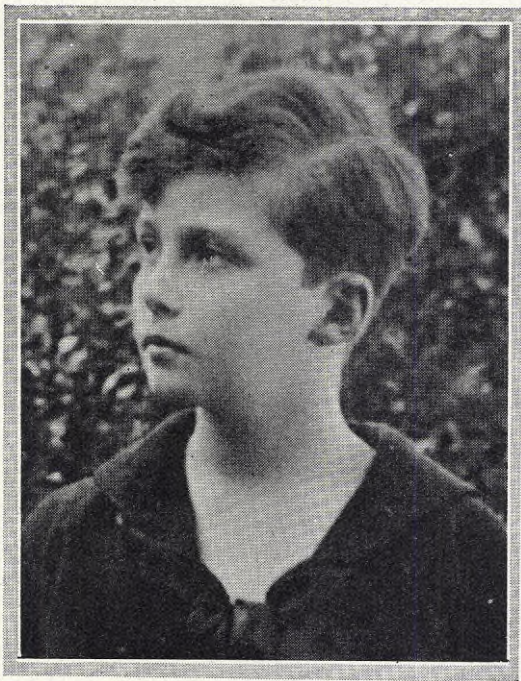
Till julen, hörde jag, hade wienare och tyrolare sänt en hel del »Liebesgaben». Nu var det provinsen Steiermark, som till påsken skickat sin kejsarinna och de åtta barnen allehanda skänker. Dessa hade i rätt tid lyckligen ankommit, inpackade i 10 stora lårar med en sammanlagd vikt av 900 kg. och ett värde av 300 millioner österrikiska kronen. Alla de olikartade föremålen voro smakfullt utställda till beskådande i kejsarinnans salong och gävo ett slående bevis på offervilligheten hos alla de privatpersoner ur skilda kretsar, som bidragit till insamlingen.

Bland givarne voro många, det förstod man, som själva hårt måste kämpa för sitt livsuppehälle. En fattig änka t. ex. kunde endast bidra till insamlingen genom att sälja en henne kär värdesak, vilken inbrakte de 150,000 ö. kr., som hon överlämnade till insamlingskommittén. En bondkvinna skickade äpplen från sin trädgård och även ägg för att ge uttryck åt sin givmildhet. En österrikare, numera bosatt i Tyskland, översände 300 biljoner tyska mark. En ung pojke, alldeles obemedlad, ville också gärna vara med, men hade ingenting annat att skicka än sitt porträtt med de trognaste hälsningar.

Steiermark's kvinnor hade långliga tider sytt och stickat för att få ihop hela packar av handdukar, duktyg och barnkläder av olika slag. Man kände med vilken förståelse de tänkt på allt vad som behövs i ett stort hushåll med många barn. Man såg med vilken rörande omtanke de velat sörja för alla dessa personer, som levde långt bort i landsförvisning utan några större tillgångar att skaffa sig vad som förut kunnat synas nödvändigt.

Genom de talrika bidragen till insamlingen hade även en del värdefulla saker anskaffats, t. ex. en rikhaltig Meissen-bordservis för 18 personer, en praktig glasservis för 24 pers., 3 magnifika etuier med bordsilver för 12 pers. i varje, etc. etc. Särskilt glädde sig kejsarinnan över ett ståtligt album med utmärkt vackra vyer från Steiermark. På första sidan var en textad hyllningsadress från 22 organisationer, vilka inalles representera 100,000 medlemmar.

Barnen hade ofantlig glädje av Steiermark's förtjusande nationaldräkt, av de

En kejsare utan tron: kejsarparets älsste son, den 11-åriga Otto.

många konstnärligt gjorda djuren, ett helt litet menageri, samt icke minst av dockorna. Naturligtvis var den unge kejsar Otto, liksom alla andra pojkar, särskilt förtjust i tennsoldaterna.

Steiermark's befolkning hade också ihågkommit den präktiga tjänstepersonalen med

SIESTA.

*Brutna tegeltaket glittrar rött i sol
och på rappad gavel
klänger kaprifol
uti guld och svavel.
Hela gården vilar, men i lönnallén
tvenne hölass skaka,
mot solbrända ben
hänga tömmar slaka.
Rosor stå i täta, gräddskumsgula fång,
bin och bromsar surra
kring en trädgårdsgång.
Gråa duvor kurra.*

*Luften dallrar glasklar, det är torrt och hett
invid murens tegel,
där i violett
sommarlätta segel
av Latorys sköra sidenblommor stå.
Dammiga penseér
som safirer blå
trängas runt kakteér.
Uppå trädgårdsbordet står ostindisk skål
fylld med sommardrycken
smultronblandad bål
kyld med is i stycken.*

*Och i heta sanden mazurflammig står
färgrik krocketpinne;
flydda barndomsår
skymta för vårt sinne...
Maklighet och vila andas denna dag,
slöjlätt röken ringlar
och en fjärran, svag
skällkoklocka pinglar.*

EBBA von SETH.

välkomna gåvor, desto mera glädjande som några av tjänarne under åratals troget följt den kejsarliga familjen.

Överbringaren av alla dessa gåvor var Baron Hermann von Kirchner, en av världskrigets hjältar. Vid alla fronter, — från krigets början till dess slut, — hade han tjänat sin kejsare. Sex gånger blev han sårad. Tack vare den strama militäriska hållningen märker man knappast att han endast med svårighet kan bruka ena armen och att ena benet ej heller vill göra tjänst. Endast 34 år gammal, blev Baron Kirchner's lysande militäriska bana avbruten genom de sorgliga händelsernas gång. Troget står han fast vid sitt kejsarhus i landsflykt och söker även där att tjäna densamma. Under hopsamlandet av gåvorna har han också nu utfört storverk. Ensam åtog han sig beförandet av de 10 stora lärarna saker, reste 5 dagar och 5 nätter i ett för att riktigt kunna följa det dyrbara fraktgodset. Visade än vederbörande vid alla gränser det största tillmötesgående, förtjänsten var dock i främsta rummet Baron Kirchner's att sändningen lyckligen och i rätt tid till Påsk inträffade i Lequeitio.

Befolkningen här vid spanska kusten visar stor aktning och tillgivenhet för kejsarfamiljen, — en iakttagelse, som jag också till min glädje gjorde under vistelsen på Madeira. Likaså tycks det vara denna enkla kustbefolkning en glädje att komma med gåvor till villan, såsom fisk, frukt, ägg och blommor.

Österrikarnes tacksamhet kan ta sig de mest rörande uttryck, och man känner alltid till sist, att det är de, som äro de största givarne. Så t. ex. berättade mig en svensk, som för något år sedan gjorde en färd genom Tyrolen i egen bil med svenska flaggan som kännetecken, att han en dag stannade med sin bil på landsvägen strax utanför Bozen. En arbetsklädd man gick förbi, såg vår svenska flagga, vände om och kom fram och kysste den. »Jag blev så lycklig», sade mannen »när jag såg de svenska färgerna. Det var för mig som själva himmelriket att efter krigsfångenskapen i Sibirien få resa genom Ert land. Jag tänker på all medkänsla, som där strömmade oss tillmötes» — —

På samma sätt hade jag förnimmelsen av att all den godhet, alla de ömma omsorger för mitt bästa, min trevnad, som slösades på mig av de höga damerna och deras uppvakning under de minnesrika dagarna i Lequeitio, — att allt detta var ett uttryck av kärlek till vårt avlägsna land där uppe i höga Norden.

Också voro kejsarinnan Zitas' sista ord till mig före avresan en hälsning och ett tack »obekannterweise» till prins Carl för allt vad han och Svenska Röda Korset och Sveriges folk gjort för att lindra nöden och hela krigets sår.

I den landsförvista och dock sina land och folk så högt älskande kejsarinnans gestalt såg jag liksom förkroppsligade den österrikiske diktarens ord:

»Nur wahre Liebe kann erheben
Das tief zertretne Völkerleben.»

ELLEN VON PLATEN.

ÅREGÅRDEN

Hotell i herrgårdsstil, c:a 400 m. ö. h.
Öppet hela året.
Charmant badavdelning med
olika medicinska bad.

ÅRE

Viloplatsen par préférence. Läkare året om.

Direktion: ROSENBÄDS RESTAURANT A.-B., Stockholm - Tel. 75 19

FJÄLLGÅRDEN

Högfjällshotellet i Åre, c:a 600 m. ö. h.

Pensionspris 7.50 à 9 Kr.

EN TIDSFÖRETEELSE. AV EVA SCHMIDT

VÄRTERMINEN I UPPSALA BÖRJAR. Anslagstavlan bakom stålgallret i vestibulen börjar fyllas av de små vita fyrkanterna: »Undertecknads föreläsningar taga sin början» — —

Då reser fru Christianzén från landsorten till Uppsala att söka en lämplig och av den moderliga omvårdnaden själv väl utvald inackordering för sin unga dotter Veronica. — Veronica har nämligen ännu ett par baler i hemstaden att dansa igenom, och hennes lilla moder, Emelie Christianzén, som icke synnerligen lever sitt eget liv utan sina tre uppspirande döttrars, skyndar i hennes ställe till universitetsstaden att söka och ordna den bostad, som skall omsluta Veronicas studier och hennes kommande glada Uppsalaår.

Det skulle ha varit en liten elegant dublett egentligen, Veronica ville det, hon ville helst vara alldeles oberoende, äta ute och ha sin frihet i allting, den lilla livliga Veronica, och mamma Emelie var vax i hennes små vita händer, så mycket vitare än hennes egna, som tyvärr, tyvärr, måste arbeta och gripa an grovgöra en gång i ungdomen, medan ännu pappa Christianzén skrevs Kristiansson på en liten spannmålsskylt, innan kriget kom och höjde honom till himla, till eget stenhus och frimurar-ring. — — Således en liten elegant och centralt belägen dublett, ramen kring små glada tesupéer och konstnärliga småfester med blivande kamrater — Veronica kunde ordna ett festbord, hon, — —

Men. Där trädde en plötslig och alldeles oväntad tvärså in framför planerna i den Christianzénska matsalen. En sådan tvärså! Pappa Christianzén själv. Vad hade hänt? Hade vännerna uppe i Logen omtalat för honom hur det endast var nobelt och juste, att ordna för en ung dotter som sändes på egen hand till Uppsala, eller bröt där upp i hans själ, en dold kvarleva i arvet från förfäderna, den rika slättens forna schartauanska och begrundande odalmän med en sträng uppfostrans grund till blivande anseende och heder. — Låg där — ogrodd och osedd hittills — en kärna till makt och myndighet över barnen, när ansvaret blickade in genom den klara springan, då barnen slängde upp dörrarna till livet. Föräldraansvaret i något annat än många stora pengar och hus till hemgiften — —

Han stod upp i sin sal och dånade ett nej. Plötsligt, oväntat och stormnedslående. Nej! Att äta ute mellan vad slag och slang som helst skulle inte tillåtas, och inga fria fasoner, ingen dublett! Nej, en helinackordering skulle det vara, med ordning och läsning och bestämda måltider i ett ansett hem för Veronica!

De fogade sig, mamma Emelie och Veronica, de voro mest förvånade över det dånande motståndet — det visade dock ett stort intresse för lilla Vica från hennes pappa. Nå, en inackordering i ett fint hem kunde vara bra också, det gällde bara att finna den rätta.

Nu hade dock mamma Christianzén av en slump genom bekantas bekanta fått adressen till ett verkligt fint hem i Uppsala. En medelålders adlig fröken hade förflyttat miljön ur sitt forna herregårds-

En med gott humör gjord tidsskildring, där den moderna unga kvinnan blir föremål för en rätt så besk satir.

hem till Uppsala — värderade det ganska högt visserligen — men utmärkt också, 1700-talsmöbler, sena middagar och ett förfinat hemliv. — Adelstolvan kallade studenthumorn det, emedan det var numro tolv vid sin gata och där bodde nästan utslutande adliga studenter. — Mamma Christianzén var inte dum. Tillfälligheterna i livet, man känner dem. Veronica lilla, söt och glad och nittonårig. Nej, man skall vara noga med tillfälligheter. Det finns studentbaler visserligen — men den dagliga samvaron det är dock något annat, mer betydande.

Mamma Christianzén hade adressen, hon satte på sig briljantörhängena och gav sig först dit, — fastän denna adress icke svarat på hennes annons.

Allting befanns vara riktigt relaterat och sant. En prydlig jungfru med mössa och manschetter öppnade dörren, och 1700-talsmatsalen var där, i den ljusa salongen låg solen in över antika speglar och kristallkronor, och från en dörr på glänt på andra sidan matsalen hördes unga glada herröster. Mamma Christianzén var mycket tilltalad. — Hon blev också älskvärdheten själv inför den lilla medelålders distinguerade värdinnan, och bad om ursäkt för detta besök utan föregående förfrågan pr brev, men på grund av de oändligt berömmade relationer hon fått — — och då hon sökte det allra bästa hem under universitetstiden för sin lilla flicka — —

Då såg den distinguerade värdinnan plötsligt upp: O, nej! sade hon, det måste vara ett misstag! Jag har inga flickor inackorderade, det har jag aldrig haft!

— Inga — —

— Nej, bara herrar, mest unga släktingar och några deras vänner. Men inga flickor, aldrig! Jag förstår inte att den person, som givit fru Christianzén relationer om mig, inte visste det — —

Mamma Christianzén kom sig inte för att fråga om undantag från regeln möjligen kunde ges. Nej, den distinguerade rösten var så bestämd. Det var bara att resa sig och gå. Och mamma Christianzén gick, bedrövad och avslagen, det skulle verkligen ha varit något att ernå, att ha fått Veronica till detta hem — —

Sen fick hon lyfta upp sina fyra annons-svar ur väskan, och börja gå, gå.

Romans-pristävlingen förlängd till 1 oktober.

Idun har erhållit följande skrivelse:

Ärade redaktion!

Skulle inte tiden för deltagande i romans-sångtävlingen kunna utsträckas något? I augusti ha vi i allmänhet ferier. Våra stads-våningar äro stängda. Vi komma ej åt våra böcker och noter. Giv oss tillfälle att vara med om tävlingen till 1:a oktober.

Notskrivare.

Idun tillmötesgår gärna framställningen, som synes berättigad, och utsträcker tävlingstiden till den 1 oktober.

Det var också första och enda gången den dagen som mamma Christianzén blev insläppt av jungfru i vit mössa och manschetter.

Hon kom till en advokatänka, med ett adelsnamn också hon. Men det var inte Adelstolvan, det! — En halv vuxen skolpojke öppnade dörren och sprang genom den svarta korridoren och vrålade på modern. Matrummet var mörkt och dystert och vette mot gården, något sällskapsrum fanns tydligen inte, skolböcker lågo på båda fönsterborden. Fru Christianzén tänkte väl vända, men så blev hon vänd i stället: — Ack, en studentska, som inackorderingen söks för! nej, då måste jag ha missförstått annonsen, jag tar aldrig emot studentskor här, bara studenter. — Det var något avvisande och nästan fränt i tonen — — jag tar aldrig emot. Mamma Christianzén, indignerad å lilla Veronicas och hennes vita mössas vägnar — skulle väl ha bitt om en förklaring, men hon fann det under sin värdighet — hon hade ju själv tänkt vända — så seglade hon ut.

Nästa — var kanske inte alldeles omöjlig. En ung fru, sorgklädd än, änka efter en officer i Norrland, lämnad ensam att uppfostra två små söner och med Uppsala och en studerande äldre bror som tillflykt. Ett ljust hem, fraicht och oskadat än från bosättningsens första tid, och med ett soligt läge vid en liten park. — Åtföljd av brodern kom den unga matmodern in. Ett litet blekt och barnsligt ansikte som troligen ännu i fjol haft solskenet över dragen. Nu fanns solskenet endast kvar i det ljusa hemmet, som hädanefter delvis skulle tagas i besittning av främmande.

Brodern, som studerade till läkare, visade rummet: — Det är det här hörnrummet bredvid mitt rum, kandidaten har att gå antingen genom mitt rum eller genom vardagsrummet. — Då klack det halvt till i mamma Emelie: — Kandidaten! Nej, det är för min äldsta dotter!

— Oho! Kandidaten visslade till men hejdade sig och log artigt: — Åh, jag ber om ursäkt — en ung dam! Då måste vi ha missförstått annonsen — nej, det undrar jag om Elsa kan ta — — Den unga frun kom till: — Ack, nej, en studentska, nej, då var det ett misstag, jag skulle endast ta emot två kandidater.

Mamma Emelie halade upp annonsen. Veronica hade stiliserat den. Där stod: »Inackordering sökes i Uppsala i fint och bildat hem. Svar till Universitetsstudier.» — Ja, det angav ju inte precis att det var för en flicka. Veronica hade kanske innelagt en liten välbetänkt skräck för dampensionaten. Men nu var det tredje gången i dag mamma Emelie fick vända, och hon började känna sig utsparkad. Det var också ett vackert soligt rum, och de två unga syskonen föreföllo fina och sympatiska. Mamma Emelie började helt mildt ta till bönboken: — Om det möjligen kunde ändras, så att en flicka kunde tagas emot — det här var ett så bra rum åt söder — om man också skulle få betala litet mer — —

Men den lilla frun skakade på huvudet: — Det betalas visst alltid något mer för

(Forts. sid. 803.)

GUBBENS

Egen ostron-anjovis
Kalasfiskpudding
Kalasfiskbullar

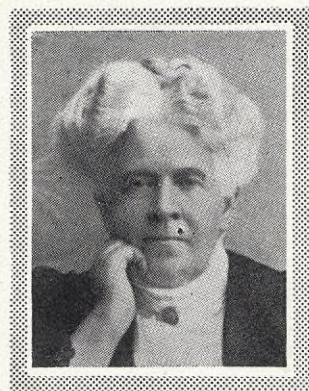
Kalas Kaviarill
Vingassill
Matjessill

rekommenderas som marknadens finaste konservinläggningar.

KAPPA BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

ELISABETH TERS-MEDEN.
Fröken, Sala. Dotter till fänriken B. C. E. N. Tersmeden och hans maka f. Kihlstedt. 80 år den 1 augusti.

ANNA NORDENSKJÖLD.
F. Löwenborg, Virbo, Oskarshamn. Änka efter majoren A. M. Nordenskjöld. Syster till fru Edla N. här nedan. 80 år den 10 augusti.

MIMMI LOTHIGIUS †.
F. von Malmborg, Stockholm. Änka efter justitieborgmästaren C. A. R. Lothigi. 75 år den 7 augusti.

ANNA TAMM.
F. Enell, Stockholm. Änka efter kontrolldirektören A. W. Tamm. 75 år den 8 augusti.

ANNA HEBBE.
F. Hedin, Jönköping. Maka till överstelöjtnanten J. Edward C. Hebbe. 70 år den 11 augusti.

SIGNE WAHLGREN.
F. Rettig, Malmö. Maka till lektorn E. O. Wahlgren. 70 år den 7 augusti.

HELENA af SEGERSTRÖM.
F. Kaijser, Karlstad. Änka efter stationsinspektoren W. af Segerström. 60 år den 8 augusti.

HILDA SILFVERHIELM.
F. Moritz, Stockholm. Änka efter kaptenen C. G. Silfverhielm. 60 år den 9 augusti.

ANNA BÜNGER.
F. Ehrensträhle, Alvesta. Änka efter grosshandlaren T. H. Bünger. 60 år den 12 augusti.

ANNA TROLLE.
F. frih. Leijonhufvud, Trolleås. Maka till överhovjüg-mästaren, frih. Nils Trolle. 55 år den 7 augusti.

VIRA EKLUND.
Den av Stockholms läns frisinnaade valkretsförbund fastställda valseldn till höstens riksdagsmannaval upptog även två kvinnor: Fru Vira Eklund, Ösno, och lärarinnan Ester Scharp, Östhammar.

ESTER SCHARP.

FREDRIQUE ALSON †.
F. Winbladh, Kristinehamn. Änka efter kyrkoherden i Västra Tollstad, Aug. Alson. * 1837, † den 19 juli.

EUGENIE WRANGEL †.
F. Reh binder, Vaxholm. Änka efter kammarherren, friherre Mauritz Wrangel. * 1837, † den 21 juli.

EDLA NORDENSKJÖLD †.
F. Löwenborg, Fårebo, Oskarshamn. Änka efter kommandörkaptenen O. R. Nordenskjöld. * 1842, † den 13 juli.

HULDA MALMQVIST †.
Fru. Örebro. Änka efter redaktören för Svensk Årsbok Gustaf Malmqvist. * 1854, † den 26 juli.

HANNA HÄGG †.
F. Bergman, Stockholm. Maka till professorn vid Musikaliska akademien, Gustaf Hägg. * 1867, † den 16 juli.

GUNHILD CHARPENTIER †.
Fröken, Johannesdal. Dotter till kapten O. W. A. Charpentier. * 1872, † den 20 juli.

EDIT WALLGREN †.
F. Paulsson, Stockholm. Maka till direktören Ernst Wallgren. * 1874, † den 28 juli.

SIGRID SYLVAN †.
Fröken, Stockholm. Dotter till statskommisariern C. G. Sylvan. * 1883, † den 11 juli.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Gifta kvinnor och ogifta.

VAR TID ÄR I MANGT OCH MYCKET en brytningstid framför allt för oss kvinnor. Om vi kunna sägas ha nått mål, som generationer av kvinnor kämpat för, återstår likväl i det personliga umgänget mycket av gamla fördomar och gammal slentrian, som det borde ligga i vårt eget intresse att bortarbeta. Så t. ex. finnes det ovedersägligen — låtom oss öppet erkänna det — en viss rivalitet mellan gifta och ogifta kvinnor, där den gifta kvinnan står som representant för den gångna tiden, då kvinnan helt gick upp i intresset för hem, make och barn, och den ogifta är den nya tiden med dess fordran på intellektuell utveckling även för kvinnan.

Var ligger orsaken till denna rivalitet och hur avhjälpa detta onda, som visserligen ej är av världsomstörtande betydelse men likväl ger anledning till många slitningar i det vardagliga umgänget oss kvinnor emellan?

Det kan icke förnekas, att den självförsörjande kvinnan litet smått ser ner på den gifta, som i hennes ögon alltför mycket går upp i detta livets Martas-bekymmer: hem, make och barn. Den värld, i vilken den gifta kvinnan rör sig — hemmets — framstår gärna för den ogifta som trång och begränsad, och hon har svårt att förstå den unga fruns allt uppslukande intresse för lillens tänder och hembiträdets underlåtenhetssynder. Själv rör hon sig i vidare sfärer, hon kan måhända peka på en självständig insats i det politiska eller sociala livet, och den gifta kvinnans arbete i det tysta har hon ringa förståelse för. Hon har kanske genom studier eller på annat sätt fått utveckla sina intellektuella möjligheter, hennes tid har tillåtit henne att sätta sig in i politikens mysterier, hon har kunnat skapa sig ett självständigt omdöme i sociala och politiska frågor. För den gifta kvinnan åter ha hem och barn tagit tiden i anspråk, under dagens korta fristunder har hon ej kunnat släppa tanken på allehanda småbekymmer, hon har kanske inte ens en lugn vrå i sitt hem, där hon ostört kan få ägna sig åt en bok eller en tidning. När kvällen kommer är hon alltför trött efter dagens möda för att orka med ens ett ringa tankearbete. Å andra sidan måste det medgivas, att hennes

rent kvinnliga egenskaper i ett lyckligt hem under förtroligt samliv med make och barn ha möjligheter att utveckla sig rikare och allsidigare än den ogiftas. Hon lär sig att se på tillvaron och människorna icke endast så som kvinnan ser dem utan i viss mån även med mannens och barnens ögon. Är hon god och klok, kan hon genom sitt inflytande på make och barn göra en måhända större insats i samhällslivet än någonsin den ogifta. Men ute i umgängeslivet känner hon sin intellektuella underlägsenhet, hon har icke läst den sista franska romanen eller bevistat det senaste politiska föredraget — det var kanske just den kvällen, då hembiträdet var bjuden på namnsdagskalas — hon känner, att man smått ser ner på henne, och hon söker dölja vad hon anser vara en brist. Hemma har hon hört mannen yttra sig om just den politiska fråga, som debatteras och som hon ej är inne i, och hon upprepar hans omdömen som sina för att dölja, att hon ingenting vet. Hon betänker inte, att det är bättre att ej ha någon mening alls i en sak, som man ej förstår, än att mer eller mindre mekaniskt säga efter andras. Det kunde kanske inte heller skada, om hon någon gång toge under övervägande, huruvida det är så säkert, att allt vad Carl eller Gustav säger, är det absolut riktiga. I varje fall genomskåda hennes väninnor, som verkligen satt sig in i frågan, lätt hennes osäkerhet, de känna sin överlägsenhet, och hon har ingenting vunnit på sitt tomma eftersägeri.

Den tysta striden har efterlämnat ett ärr hos henne, och mer eller mindre medvetet tar hon sin lilla hämnd, då hennes stund kommer. Mannen har kanske en god social ställning, själv har hon ett ståtligt yttre och förmåga att kläda sig, och hon låter sin ogifta väninna känna, att här är hon den överlägsna. Är hon mycket ung eller mycket naiv — kanske båda delarna — tror hon sig äga ett företräde framför den ogifta redan i det faktum, att hon är gift och hon blir gärna en smula »fruviktig». Ännu finnes det hos många kvinnor — och även män — åtskilligt kvar av forna tiders fördomar mot den ogifta kvinnan. Det fanns en tid, då kvinnan måste gifta sig för att bli försörjd, och gifte hon sig ej, var det — ansågs det —

därför att hon ej kunde bli gift. Det borde vara den moderna tidens kvinna ovärdigt att låta ens en sista rest av ett dylikt betraktelsesätt leva kvar. Hon borde betänka, att den ogifta kvinnan kanske avstått från det egna hemmets lycka endast därför, att hon varit trogen det bästa inom sig, då hon ej funnit just den man, som hon behövde, för att det goda hos henne skulle fritt utvecklas.

Det kan icke förnekas, att mycket av dessa fördomar lever kvar i våra umgängesformer. Enligt vedertagen koutym är det den nygifta unga frun, som lägger bort titlarna med den kanske flera år äldre ogifta damen, och vid våra bjudningar placeras den förra på en förnämligare plats vid bordet än sin f. d. lärarinna. Betydelselöst, invänder någon. Kanske, men likväl ej så betydelselöst, att det ej ger anledning till många små nålstick och i sin lilla mån bidrar att skärpa den motsättning, som ovedersägligen finnes mellan gifta och ogifta kvinnor.

Men hur då utjämna denna motsättning? Det är kanske ej så lätt men borde likväl ej vara omöjligt. Det finns väl endast en väg och det är förståelsens. Vi borde eftersträva att bättre förstå varandra och lära oss uppskatta varandras arbete, vare sig detta är förlagt inom eller utom hemmet. För den intelligentia kvinnan är det ofta tillvarons tragik, att livet är ett »antingen — eller» istället för ett »både — och»: antingen det egna hemmet eller en fullt självständig intellektuell utveckling. Vi borde ej genom trångsynthet och småsinne lägga sten på en börda, som för mången kanske redan är tung nog att bära.

Fru Else.

Priset i damernas diskussionsklubb

har för juli månad tilldelats signaturen »Idrottskvinna», — i Idun nr 30 för den 27 juli — som med sin frustande indignation över vårt nationella nederlag i Paris förenar så mycken kvinnlig skarpblick för manligt väsen. Särskilt dröjer hon med stor humor vid den specifikt manliga egenskap, som i all sin ohöljda naivitet ter sig motbjudande men som vi i vårt hjärta ändå måste avundas både som orsaken till framgång och styrka att bära ett nederlag — egenkärleken.

IDUNS HANDARBETSSIDA

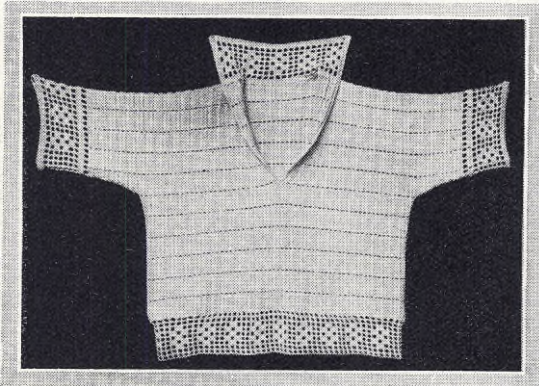
JUMPER AV OBLEKT BOMULLSGARN. APROPÅ IDUNS JUMPERPRISTÄVLAN.

Det låter nästan tarvligt att virka en jumper av oblekt bomullsgarn, då det finns så mycket annat fint och vackert i garnväg både vad kvalité och färg beträffar.

Icke för ty ha vi vågat försöket och härbredvid ser ni resultatet.

Ingredienserna d. v. s. garnet gick till kr. 3,50 eller mellan 4 à 5 hekto beroende på huru löst eller hårt man virkar.

Att lära någon i dessa tider huru en jumper virkas behövs ej, det finns nog ingen levande av kvinnligt kön, som fyllt 15 år, som inte provat på något i den vägen, därför blott några små anvisningar. Garnet är som sagt oblekt 7-trådigt och

En jumper virkad av oblekt bomullsgarn.

uppläggnigen 141 maskor. Den virkas på längden och med stolpar och efter var 10:de stolpe gör man en luftmaska, på så vis ser jumpern ut som om den var randad på tvären. Man tar i bortersta maskan på föregående varv och ej genom båda maskorna.

Jumpern är 60 stolpvarv bred och ärmarna ivirkas sedan.

Sprundet fram är 55 maskor långt och uppslagen 6 varv breda.

Ärmarna äro halvlånga på modellen. Först 12 vanliga stolpvarv sedan en spets i filetvirkning i samma mönster som nerikring.

(Forts. sid. 804.)

K. F:s margarin

tillverkas vid Kooperativa förbundets margarinfabrik, landets modernaste, och säljes endast i de 900 konsumtionsföreningarna, som emellertid stå öppna för alla.

Djuren i arken.

Ur Sem Noakssons dagbok.

IX.

Onsdag. Pappa har skickat ut duvan igen för att ta reda på, om det sticker upp land nånstans ur vattnet. Det är för mamma kältar på honom jämt, hon säger, att hon bara har tre kilo såpa kvar, så vattnet är tvunget att sjunka undan nu. Det kan inte räcka till värst många tvättar, och hur hon ska få Jafets byxor rena utan såpa är en gåta, säger hon. Alla djuren kan naturligtvis inte följa med

Ett sällsynt nöje för europeiska pojkar: en engelsk skolgosse tappar ett gummiträd på dess vätska å Londonutställningen.

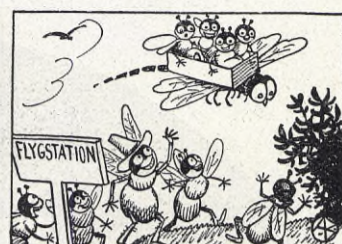
Från Flugköping.

— Jag har en charmant idé, herr Spyfluga!

Låt oss få titta ett tag på den där gamla tändsticksasken! Vad säger ni om att arrangera regelbundna flygturer? Daglig förbindelse Stockholm—Paris!

Vi kommer att göra oss en förmögenhet på det här!

oss hem där vi bor, men elefanten, noshörningen, vildsvinet, buffeln, lejonet och giraffen vill vi allt gärna ha med, Sem och jag, för dem har vi haft så roligt tillsammans med, vi kan inte tänka på att skiljas från dom, ja, orangutangen och isbjörnen få vi inte heller glömma. Men är inte pappa hjärtlös, han säger, att då får vi resa omkring med dom som menageri, för vårt hur har nätt och jämt rum för oss själva.

Torsdag. Jag vaknade i natt vid ett gräsligt os. Jag satte mig upp och såg bort till Ham., men han snusade och sov. Jag tänkte: det är bäst att låta honom sova och ensam vara handlingskraftig, för jag kom ihåg att pappa sagt, att om det tog eld i en sådan här skuta, mitt på sjön och allting, så var man såld. Därför tog jag på mig mina byxor och smög ut ljudlöst, och tänk, då var det hos aporna. De hade lekt med en hop glöd, som de skrapat till sig ur spisen — apor är ju på allting! — och så hade mattan inne hos dom tagit eld och håret på en gammal gorillas rygg. Men gudskelov att vi har en gammal brandspruta i huset — en levande ändå! Elefanten! Jag kilade efter honom som en blixtnöje och fick själv ett ämbar vatten med från köket — och sen sprutade han vatten i massor över gorilla och matta. Pappa berömde oss och vi två ensamma fick sockerdricka till frukosten, som tack för att vi räddat hela arken från en kvalfull död.

Fredag: Nu har duvan kommit tillbaka — hurra, den hade ett olivblad i mun, det betyder land och skog och ångar och äntligen en ordentlig smörgås med smör på och mjölk och plättar, som det var längesen vi fick för kon har varit sjösjuk. Jag undrar, om mina färgpennor

ligga kvar där jag la dom, i min högra övra byrålåda, och våran nya kaningård kan väl inte fullkomligt ha spolats bort. Vad det ska bli skönt att få ligga i en säng som inte slängs hit och dit på vågorna, och att få klättra i träd och gårsgårdar och spela kula och rulla nedför backen utanför vårt och leka gömma i hagen.

Jag trodde inte man kunde lessna på vatten, men man gör det, säger också Ham.

Fixeringsbild.

Här är tomten men var är häxan? Svar märkt "Fixeringsbild 32" inom en vecka efter numrets datering.

Fixeringsbilden n:r 30 har rätt lösts av: Ella-Greta Thoren, Örebro, Carl-Axel Henriksson, Malmö, Christian Ahnfelt, Stockholm.

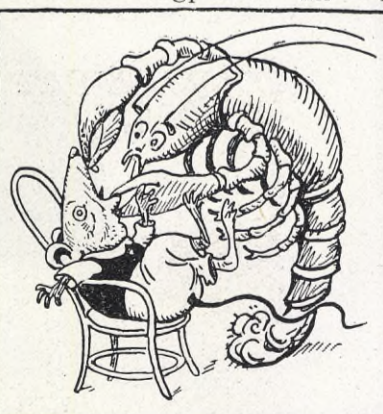
Räven synes — om man vänder bilden upp och ner — i trädet ovanför dammen.

"O, min tandvärk är så svår, jag till doktor Kräfta går", sade lilla musen.

Doktorn såg i musens trut, sade: "tanden måste ut, det skall göra susen."

Doktorn uti tanden grep, lilla musen skrek och pep då hon kände tången.

Strax på pinan blev det slut, hastigt rycktes tanden ut — en liten vass och lång en!

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

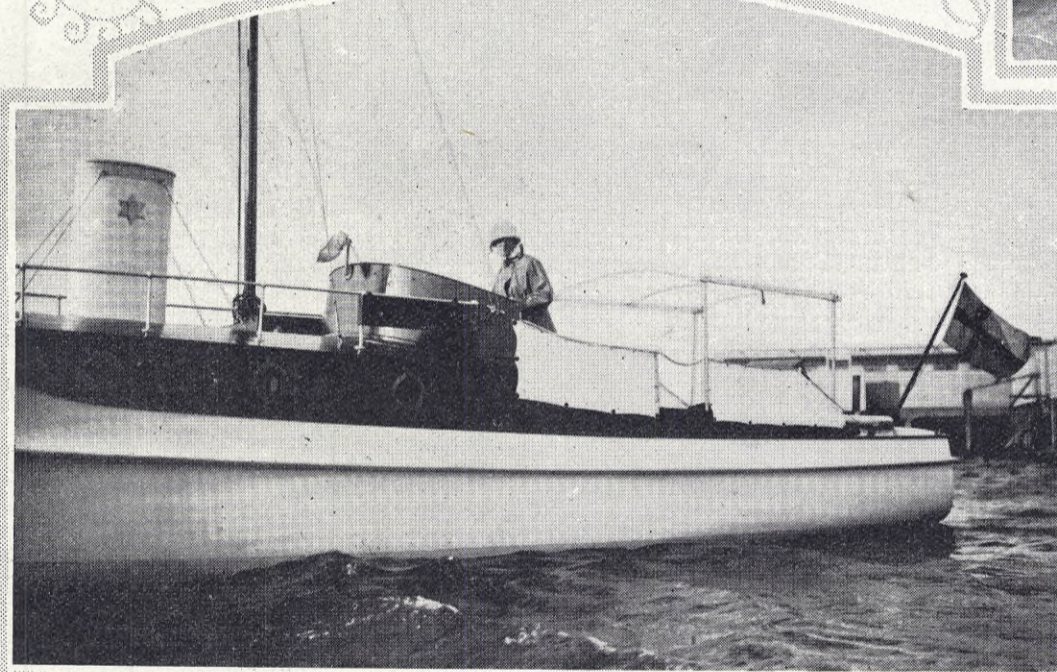
M A L M Ö D A M E R S O M

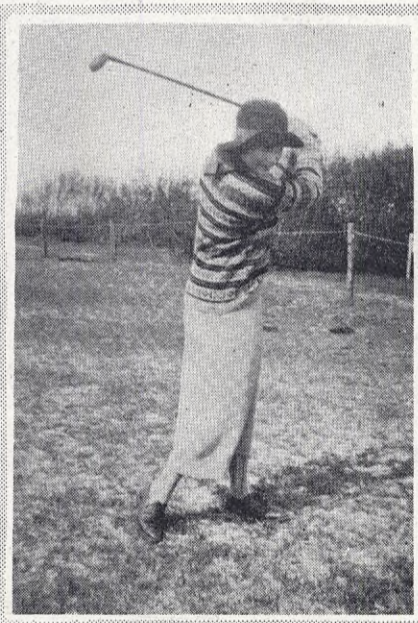
Fröken Nan Skytte kör själv sin bil.

Konstnärinnan friherrinnan Anna Wrangel i sin ateljé i Malmö.

Fru Ebba Widner för med van hand sin vackra motorjakt "Vera"

Golf är en sport, som numera litet varstades bedrivs även av damer. Här fröken Karin Edstrand på golfbanan i Malmö.

Fru Edith Lagercrantz, kontorsskrivare vid statens järnvägar i Malmö, på väg från sitt arbete.

Fröken Vera Callmer på cykelpromenad i Slottsparken. (Samtliga fotos av Otto Ohm, Malmö).

Malmö enda kvinnliga läkare, dr Eva Smedberg, i sitt mottagningsrum.

Ett par kvinnliga advokater arbeta med framgång i hovrättsstaden Malmö. Här den på orten äldsta av de båda, hovrättsnotarien Elisabeth Nilsson, på väg från rådhuset.

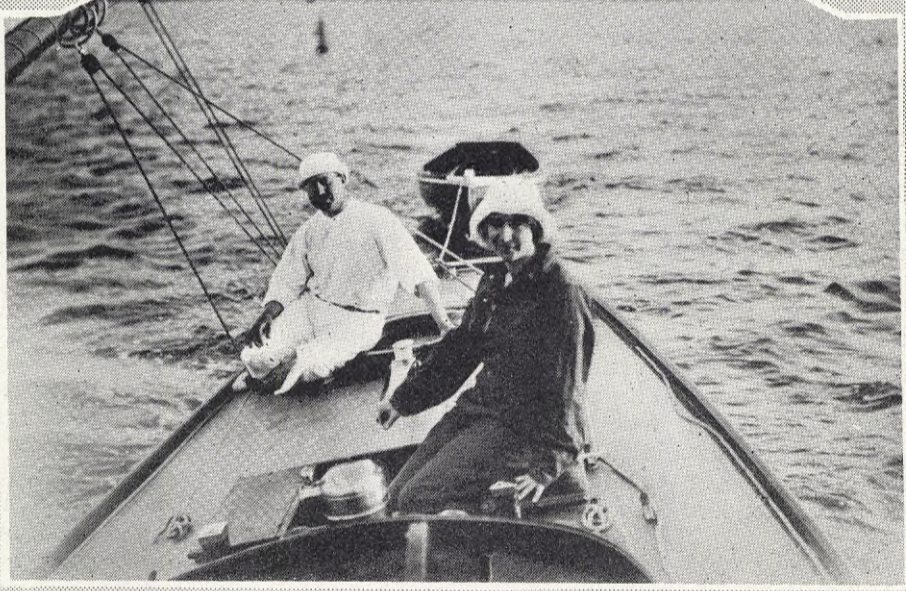
Skånes tennismästarinna, fröken Vera Bendz.

Två praktiska damer ur Malmösocieteten, fru Annie Ahlgren och fröken E. Dieden, framför den uthyrningsbyrå, de grundade för några år sedan.

Fru Ragnhild Sundström hör också sedan någon tid till de praktiskt verksamma Malmödamerna: hon innehar modeshalongen "Femina".

Öresund inbjuder ju till friska segelturer, och många Malmödamer äro seglarentusiaster. Här ovan ses fru Vera Hellgren i kvinnlig seglaruniform styra sin båt "Gazellen".

Fröken Karin Berling är en utmärkt ryttarinna, som det är ett nöje att — som här — möta på morgonpromenaden i Slottsparken.

BLAND DE SKÖNASTE BLAND SKÖNA

EN VISIT TILL SKÖNHETENS PALATS VID WEMBLEY. LONDONBREV TILL IDUN.

ÖVER DEN MATTBLÅ DOMEN TILL Skönhetsens Palats välver sig kvällshimlen stjärnklädd.

Nöjesfältets skrällande Foxtrot-apparater ge en sekunds överraskande lisa. Mitt i sorlet uppstår tystnad. Det är ett av dessa ögonblick då en ängel drar förbi i larmet. Och medan mitt öga flyger från den blå kupolen till den rött blickande Aldebaran viskar ängeln i mitt öra Keat's odödliga versrad:

— A thing of beauty is a joy for ever.

Mitt beslut är fattat. Jag skall trotsa min omgivnings förakt över min naivitet och ytlighet, min banala och vulgära inbillning, att en shilling och tre pence kunna köpa tillträde till »a thing of beauty»; jag skall se Skönhetsens Palats vid Wembley.

En shilling och tre pence är nästan lika mycket som hela den fem världsdelar omspännande utställningen i övrigt kräver som tribut av den som vill bli insläppt. Förjagas må dock här alla krassa funderingar. Ovärdig att drabbas av en strålglimt från de skönaste bland de sköna vare den som långtansfullt ser sig om efter shillingen på vändkorsets bricka.

Varning: svenskar!

Jag låter mitt öga fara över publiken. Min ljuva ledsagarinna, Mrs. 1924, puffar mig i sidan. Mycket riktigt. Den massive herrn och den beige-klädda damen äro svenskar. De tala högljutt och ogenerat. London är fullt av landsmän. De finnas på varje omnibus, varje restaurant, varje teater, varje museum och i varenda hörn av Selfridges och Harrods. Och alltid tala de högljutt; mycket ofta ogenerat. Är manne högljuddheten en reflex av våra förfäders outröttliga ansträngningar att överrösta granarnas sus och forsarnas dån på den tid, då hela Sverige blott var snärjiga skogar och outnyttjade vattenfallstillgångar? Svenskens och svenskans höga tal-sätt upphör aldrig att förbluffa den som vant sig vid mindre bullersamma London-fasoner. Beror röstens omfång på kroppshyddornas? Eller kan det vara vice versa?

De skönaste bland 5,000 sköna.

Jag måste först berätta, hur Skönhetsens Palats tillkommit. Ty jag vill icke, att mina läsare skola misstänka att jag besvärar dem med skrivelser om någon på hafs och lösa boliner tillkommen spekulat.

Härinne befinna sig tio representanter för tio av de skönaste kvinnor, som med skära eller mandelfärgade fotsulor smekt jordskorpan. De ha valts ut bland 5,000 mer eller mindre fagra aspiranter.

Bland dessa 5,000 voro medlemmar av alla engelska samhällsklasser. En ung adlig dam är nu Wembley's Helena av Troja. Skådespelerskor, filmstjärnor, mannekänger från Mayfair och modeller från Chelsea ha tävlat om äreplatserna.

De tio ur det världshistoriska skönhetsgalleriet utplockade figurerna som de skola framställa äro:

Helena av Troja,	Drottning Mary av
Cleopatra,	Skottland,
Dantes Beatrice,	Nell Gwynn,
Sheherazade,	Madame de Pom-
Elisabeth Woodville,	padour,
och Miss 1924.	Mrs. Siddons,

En av Londonutställningens sevärdheter är den skönhetsutställning av levande kvinnor som vår korrespondent sarkastiskt och roande skildrar.

Den engelska juryn har påtagligen haft sina blickar stadigt och patriotiskt riktade på de landsmaninnor som av skönhet och behag en ren och himmelsk urbild givit. Blott halva antalet är utsocknes och Nordens tärna är lika helt förgäten som Kinas, Malajas och Guldkustens. Det skulle vara av intresse att erfara vilka tio en svensk jury skulle peka ut, om händelsevis ett skönhetsens tempel skulle resas på Djurgårdsslätten.

Föremålen fixera åskådaren.

Anordningarna i Skönhetsens Sal äro präglade av omtänksam försiktighet. De sköna skyddas bakom takhöga glasväggar.

Man träder in med en förnimmelse av kavaljersaktig medkänsla med de ljuva väsen som bakom glasväggarna måste kämpa mot den rodnad som blygheten omotståndligt jagar till oskuldens kind inför en gran-skande maskulin blick.

Man har icke varit därinne mer än 15 sekunder, förrän man gör den egendomliga iakttagelsen, att rollerna äro komplett ombytta.

Den sköna Helena vilar på sin chäslong med ett inåtvänt uttryck i sitt blonda anlete. Det är, tror man först, reflexen av den sorg hon måste känna över att ha varit upphov till ett blodigt krig. I själva evrket finner man snart, att hon är enkelt, hjärtligt och uppriktigt utledsen icke på att beskådas utan på att beskåda de fånigt gapande och beundrande herrarna utanför glaset.

Medkänslan flyr. Man upptäcker, att den bortkommenhet man väntat finna hos föremålet håller på att bemäktiga sig ens egen föga sevärda person.

Man tycker sig höra den pratsamma Sheherazde (som var så skön att hon i tre år fick perserkungen att lyssna till sina historier!) överlägset anmärka till Elisabeth Woodville, den vackra lady som blev Edward den IV:s maka:

— Kära Bessie! Den herrn som just nu passerar från mig till dig måste få dagens pris i enfaldig uppsyn.

Man känner, att den skönas ögon forskande leta efter en själv och leendet på hennes läppar blir en sargande pil.

Om man ändå kunde ropa något till självförsvaret! Men den obevekliga glasväggen tillåter varken ursäkter eller komplimanger att passera.

Samtliga tablåer äro förträffligt uppsatta. Tidstrogenheten är så oklanderlig, att jag fick en shock när jag såg, att Dantes

Om Idun

blivit slutsåld på båtar och tåg så var vänlig anmäl detta omgående till Iduns Expedition, tel. 16 46 och Norr 61 47.

underbara Beatrice tjuvläste något av Elinor Glyn i stället för att troget hålla sig till Divina Commedia...

Burke och skönhetsens natur.

En omständighet frapperar.

I all sin förtrollande fågring förmå dessa utsökta varelser icke att tända vår hänförelse.

Edmund Burke undersökte en gång skönhetsens natur. Han analyserade lärt och ingående bland annat orsakerna till en skönhetsälskande persons instinktiva motvilja mot den fulländade vaxdockan.

Vaxdockan ger med sina böljande lockar, sina strålande ögon och sina friskt rod-nande kinder i en bråkdel av en sekund en förnimmelse av liv. Men livlösheten endast accentueras och blir fränstötande genom det första falska intrycket av liv.

Vax och liv.

Wembley's skönheter äro inga vaxdockor. De ligga helt visst på söndagarna på kuddar och dynor och sola sig i Themsens platta båtar lyssnande till över puntstaken bollande komplimangers, ett stilla vågskvalps och en nätt, portativ grammofons förföriska musik. De äro riktiga kvinnor.

Ändock har Burke's resonemang om vaxdockan en sorts tillämpning här.

Det är icke ett ögonblick den av kejsare och slavar tillbedda, av kostlig olja dof-tande Cleopatra man tänker på i skönhetsens palats.

Det är helt fantasilöst Miss Nancy Gibson, den bedårande Cleo's ställföreträdar-inna vid Wembley, man betraktar. Det är icke Mrs. Siddons utan Miss Dido Carter, icke Madame de Pompadour utan Miss Jane Hope. Det kan ej hjälpas: fantasien vägrar totalt att låna sig till detta billiga spegelfakteri.

Dessa nätta damer från Maida Vale och Clapham äro säkert, sedda i sin vardagliga stass, angenäma visaviser i en omnibus, högst tilldragande vid tébordet och ljuvliga på Savoy en kväll, när orkestern väsnas »Why did I kiss that girl?»...

Men bakom glasväggar...

Alla dessa skönhetsbenådade kvinnor från Helena till Siddons äro lika fullständigt oreproducerbara i kött och blod som i vax.

De äro stoft i rymderna och det enda liv de kunna leva äro stöpt i olja, i marmor, i ord. Den enda Mrs. Siddons vi bry oss om eller kunna längta efter att få råka är Gainsborough's.

"Miss 1924."

Den roligaste observationen i Skönhetsens Palats ger »Miss 1924».

Lång, gänglig, en aning maskulin, provokativ, skeptisk — en Paris, som fallit på idén att enlevera henne, måste ha berett sig på risken av en välriktad uppercut från hennes fint golftränade hand...

Jag hör min obekanta landsmaninnas röst bakom mig.

— Nä, kom, Kalle, får du se. Ska nu det skrangliga åbäket vara en skönhet?

Där ute vrålar den underbara jättegrammofonen och Sankte Per på sin kvällspromenad stöter allt flera håll med doppskon i himlens svartnande golv.

KORAX.

SCHWEIZISKA UTSTÄLLNINGEN

»ERA TREVLIGA HEMVÄVDA BOMullstyper, era spetsar, ert vackra tenn!» säger monsieur Charles Lardy. »I allt det där behöver ni inte frukta konkurrens från Schweiz. Vi vill bara visa de allra bästa sidorna av vårt konsthantverk på vår exposition i september. Sidenet tar loven av bomullen hos oss, som ni vet, och siden, tryckt i varierande mönster, blir det också rikhaltiga prov på. Bomullstyget in-skränker sig till förkläden och barnkläder med roliga figurer på, och av spetsar blir det en del från slottet Gruyères i Freiburg.

I tenn excellerar vi ingalunda som ni — vad jag är betagen i era härliga tennsaker! Men vi kommer att utställa en del gjutjärn och silver. Likaså porslin. Den goda gamla tidens teknik i porslinstillverkning hos oss har emellertid inte uppnåtts av våra moderna tillverkare i grenen. Ni skulle se de utsökta pjäserna från senare hälften av 1700-talet och början av 1800-talet — »den blåa blommans» porslin! Sådant finner man nu bara på muséer och i gamla familjer med ärvda skatter. Räk-

Med anledning av den utställning av schweiziskt konsthantverk, som i september öppnas i Liljwalchs konsthall, har Schweiz' representant i Stockholm, minister Charles L. E. Lardy, i en intervju uttalat sig om de konst-arter, som komma att företrädas å utställningen, samt i samband därmed om gammal schweizisk kultur i nyttighetsaker och de-koration.

nat i svenskt mynt skulle ni få betala 4-å 5,000 kr. för t. ex. en mindre téservis av sådant porslin. Det finns naturligtvis mycket eftergjort i den moderna fabri-kationen, med den blå blomman som mönster, men vilken skillnad på kvalitétér! Originalporslinet kan icke blott mäta sig med Meissens fabrikat, det överträffar det så till vida, som kvalitén är mera jämn; Meissner är gott endels, dåligt endels.

Så blir det möbler i olika stilar, prov på dekorativt väggmåleri, tapeter, mattor. Väggmåleriet, som hemma hos oss utövas i stor skala, får sin egen avdelning på utställningen. Där kan man bl. a. få se de intressanta bidragen till pristävlingen om

prydandet av Fraumünsterpassagen i Zürich, i främsta rummet Paul Bodmers och Otto Barnbergers prisbelönta målningar. Vidare kartonger av A. H. Pellegrini och Heinrich Altherr från staden Basels pristävlan. Vilket allt belyser den omvårdnad det allmänna i Schweiz ägnar konsten. Till samma avdelning ansluter sig f. ö. en rad tavlor och teckningar av Ferdinand Hodler. Men utställningen blir skiftande. Den grafiska konsten är t. ex. också med på ett hörn: med turistreklam, bokillustrationer, förpackningar och affärstryck.»

»Möbler blir det väl också mångt och mycket av?»

»Helt visst. Det finns en fin gammal möbelkultur i Schweiz; som en egendomlighet förr kan jag nämna, att man skar väggar, skåp, gärna också tvättcistern och serveringsbord, i ett sammanhängande stycke med samma skulpterade motiv — djur och blommor — på vägg som skåp.

Nåväl, jag hoppas att vår utställning skall bli sådan att den intresserar svenskarna. Fast ni ju själva har så mycket vackert.

MIGGS.

En tidsföreteelse.

(Forts. fr. sid. 796.)

studentskor än för studenter här i Uppsala. Men i alla fall inte. Vi ha ordnat in oss för att ta emot två kandidater, min bror och jag, och det kan vi tyvärr inte ändra — — det blir nog kanske svårt att finna en inackordering för en flicka — — det är kanske bäst att annonsera om-igen — —

Så stängdes det ljusa hemmet hos de två syskonen och det stora soliga rummet för Veronica. Mamma Christianzén var matt och trött av vandring och iver för en dov förargelse. Svaret numro tre tog endast emot skolbarn; sen tog hon bil ut till det fjärde stället, som låg långt ute i Eriksdal. Där hade inackorderingsantalet dagen förut blivit fyllt — — Och i alla fall, — i alla fall — sade de två systrarna därute skulle de inte ha velat haft en flicka. — Inte för många pengar! sade de vänligt och uppriktigt rent ut, ty de hade ju antalet fyllt och voro ju oberoende. Mamma Christianzén gitte inte resonnera och fråga, hon var för trött — och för arg, hon for hem till Gästis och åt middag och funderade över dagen: — Inte har en flicka för många pengar! Vad vill det nu säga? Vad är meningen! — Unga flickor, som är det mest förtjusande man kan ha omkring sig, med livlighet och glädje — — De vet inte vad unga flickor vill säga. De ha ingen erfarenhet av det — — Jo, de tycktes ha det — och tog aldrig mer — inte för många pengar! Detta utbredda, samfällta motstånd! Ty mamma Christianzén hade också varit inne på en uthyrningsbyrå, där fanns nu inga inackorderingsstäl-len angivna, men samma företeelse mötte henne där. »Ej för studentska» stod det på ett par av de små numrerade röda korten, som angåvo rum till uthyrning. — Vad menade människorna!

Det blev en eftermiddag efter den långa förmiddagen. Då ropade mamma Emelies själ högt efter en människa att tala med, att klaga för. Hon letade i minne och telefonkatalog och fann en ung fru hemifrån staden, som hon känt rätt litet därnere, men som hon tyckte att hon kände väl här-uppe i den främmande staden. Och så gick hon.

Hon damp ned mitt i en liten glad krets av tre unga fruar med kvällsbroderier, de tre papporna voro med sammanlagda åtta små söner på cirkus, och de tre mammorna firade friheten tillsammans. Efter en stund kom också en studentska, licentiat, yngre syster till frun i huset. Mamma Christianzén kände sig litet överflödig, men hon släppte inte taget, hon uppdrog minnen hemifrån stan tillsammans med de två systrarna och bekantade sig med de andra och erbjöd sig dra ur trådar i hålsöm. Efter en liten stund hade hon vindat samtalstråden in på sig själv och Veronica. — Så man får söka, så man får söka i denna stan för att finna en god inackordering för sin flicka!

En av de unga fruarna svarade litet frårvande medan hon räknade stygn i broderiet: — Flickor, ja! Ingen vill ha flickor. Det vet man.

Värdinnan, fru Andrea, lyfte sina stora mörka ögon till en varning tvärs över bordet, men den andra, livliga, unga frun, som skulle ha den varnande blicken, hann aldrig få den, hon var re'n eld och lågor i hägkomst och for oförberedd i faran: — Ja, jag vet inte, men vi ha haft en studentska en gång en termin, och vi gör aldrig om det, aldrig —

Varför? sade mamma Christianzén ånyo dämpat — ty blir man vred får man mindre veta — Varför?

Ack — fru Andreas milda, mörka ögon, som sköt varning och medling, kunde intet uträtta och intet hejda, den andras broderi låg på golvet och hennes fingrar knackade takten i mahognybordet till ordens vågor: — Jo — hon var — en nutidsflicka av rang. En rik flicka, studentska — från ett bildat hem. Likväl. Hon rökte cigaretter från början av middagen till dess slut och talade ett slangspråk som skulle fröjdat hamnbusarne hemma i Göteborg. Steg ur sina vardagskjolar och lämnade dem kvar i en ring på golvet, när hon gick ut. Rörde aldrig en sak till ordnande inne i sitt rum, utan allting fick vara som det föll eller låg, tills jag eller jungfrun kom. Våldigt fin och söt var hon i bäverpås och sammetsdräkter. Men inte gav hon min lilla jungfru två kronor i drickspengar, när hon for, fast den lilla stackaren stått uppe om nätterna ibland för

att stryka hennes kragar och spetsunderkläder! För att inte tala om borstning av fyra par skor om dan ibland och ganska högljudda småfester inne i hennes rum om kvällarne. Nej bevara oss för den söta, glada, begåvade nutidsflickan, när man har henne hemma! — Och jag vet så många familjer, som säga precis som jag. De ha tagit en inackorderingsflicka ibland i tron att öka ut hushållspengarne — i den fåvitska tron — en termin. Mer blir det aldrig. Och det säger man också, att ju sötare och gladare — eller kanske rikare — flickorna äro och ju mer firade och dansande, dess värre äro de hemma. Nej, det finns bara ett ord när det gäller nutidsflickan i inackordering. Bara ett ord: Bevara oss!

Andrea var blek. Mamma Christianzén kände hon endels. Veronica kände hon endels. Hon undrade vad som skulle komma att hända.

Men den lilla ivriga fru Mary hade ång-rat sig i samma stund, hon blickade upp på mamma Christianzén och där gled fram ett litet skälmaktigt: — Förlåt! Fru Christianzén har ju själv en flicka som skall dansa här i Uppsala, — vi skulle ha tyglat våra tungor, vi. Andrea och jag vi är ju för resten givetvis partiska i den här saken, för vi ha bara småpojkar. — Och bland de unga flickorna kan det ju finnas undantag — och finns naturligtvis också! — Från hem där de inte blivit uppfostrade så i frihet som på en del håll nu för tiden — — —

Andrea ringde ivrigt efter teet, och studentskesystemen gick för att göra tillägg till kakorna. Men någon riktigt glad frid blev det inte. Mamma Christianzén var en mamma med tre flickor, — hon var röd, ty vreden bubblade inom henne, och hon ångrade de bundsförvanter hon uppsökt. Fru Mary rannsade tyst med sig själv om hon överdrivit. Men det tyckte hon inte att hon hade. Tvärtom, tvärtom, — där skulle varit mycket att tillägga. — Mycket.

Mamma Christianzén gick trött hem till hotellet. Hennes vredestankar hade en enda fast botten: Andras barn! Så döms det alltid, elakt, hjärtlost och orättvist av den som har andras barn! Det vet man. —

Hemma i fru Andreas salong stego åter

LUNDBLANS

GAHNS TVÅLAR

BEPROVADE ERKÄNDA

Vi nämna några sorter ur vårt rikhaltiga sortiment:

BORGLYCERINTVAL, PERUBALSAMTVAL, LANOIA-TVAL, BORAX BENZOETVAL, LAVENDELTVÅL, ÅKTA ASEPTINTVAL, och BORLANOLINTVAL samt parfymerade tvålar i alla odeurer.

Vårt namn garanterar förstklassigt fabrikat.

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HOVLIVERANTÖR
UPSALA

Tillgodose hygienens krav!

I fråga om mat och dryck övervaka våra myndigheter, att för hälsan skadliga varor ej tillhandahållas allmänheten; även över våra bostäder hålla de ett vaksamt öga, men då det gäller en annan, hygieniskt sett, lika viktig fråga, nämligen våra sängkläder och deras stoppningsmaterial upphör myndigheternas skydd. Här får allmänheten skydda sig själv.

Som det nu är, finns intet laghinder för framställandet eller försäljandet av sängkläder, vadderade med vadd av gammal lump, vit eller kulört, och detta tillämpas även i stor utsträckning.

Obs! Att alla av oss tillverkade sängkläder, madrasser och täcken, äro vadderade med ny, vit bomullsvadd samt försedda med vidstående sanitets- och skyddsmärke "SYSTEM".

ANVÄND SYSTEM MADRASSER TÄCKEN

Tillverkare:
A.-B. STOCKHOLMS VADDFABRIK
Liljeholmen, Stockholm.
Tel. 12 74, 20 60, Söder 331 76, 332 74.

Aterförsäljare:
Landets förnämsta firmor
inom branschen.

ÅKTA SPETSAR Rottingstolar iflätas.
alla slag till billiga priser i Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Hantverks hemmet för blinda kvinnor,
Klara Ö. Kyrkog. 3, Sthlm. Tel. 133 71.

1874

BRAUNS'

1924

Hemfärger — 50 år

Ett slående bevis
för dessa färgers överlägsna kvalitet och outhärlighet.

FÄRGER i paket till hemfärgning av *alla slags tyger*.
CITOCOL-färgtabletter för färgning utan kokning av *alla slags tyger*.

WILBRAFIX blusfärger i kulor till *uppriskande* utan kokning av bleknade tyger av siden, halvsiden, bomull och linne.

WILBRA för färgning vid renovering av *alla slags lädervaror*.

Träbetsor, Handskfärger, Niklas-Bläckpulver, Crème-färger.

Den som använder **Brauns' Färger** undgår *missräkning och spar tid, arbete, pengar!*

Finns hos alla välsorterade färghandlare.

Skyddsmärke.

de glada unga rösterna: Studentskesystemen sade: Jag känner Veronica. Hon är mycket söt och glad och dresserad i frihet till en väl utvecklad nutidsflicka, hon är cirkelns medelpunkt. Var lugn för cigaretterna och kjolarne i ring på golvet och jungfruns nattvak och det övriga. Andrea, du helgonmilda, du borde taga henne!

Då sågo Andreas milda mörka ögon fjärrskådande, vidöppna framåt, och hennes händer lågo knäppta i knät. Hon sade andäktigt och stilla: — Himlen bevara oss!

Iduns handarbetsavdelning.

(Forts. fr. sid. 798.)

När jumpern hopsyts i sidorna, så virkas spetsen nertill och då håller man litet på jumpern i sidorna, så att event. vidd drages dit.

Närstående bild visar mönstret på spetsen. Det är två luftmaskor emellan stolparna och de täta rutorna bildas av 4 stolpar.

Baktill vid halsen virkas en nervikt krage i samma mönster. B. L.

Seglardamer.

(Forts. fr. sid. 789.)

i egenskap av hedersledamot av K. S. S. S. sjömansdotter och entusiastisk seglare — då blir det en regattavecka för damerna i Sandhamn och man törs gott förutspå en vilt surrande modefluga på damsegling!

Nyligen hade S. S. B. en uppmärksamdam damkappsegling, då endast damer sutto till rors, men ingen av dessa ha deltagit i Sandhamnsregattan nu. Ingen annan dam har heller anmälts som kapten på någon båt i år. Annars om åren brukar ju alltid Sandhamnsregattan ha en liten förtjusande kvinnlig kapten att uppvisa: Magda Holm, som med lika mycket behag som riktiga skeppartag brukar manövrera sin pappas Mayflower. Men i år hade fru Magda inte tid för arbetsplikter i filmvärlden. En annan dam ur scenens värld har i år i Sandhamn givit festligheterna den glans från rampljuset som fordras även för en solskensvecka, om den skall ha den rätta fläkten. Uppe i en villa på sanddynerna i en solig skogsdunge bo Stina och Tor Hedberg och fru Hedberg syns ofta på sjön, än som entusiastisk och intresserad gäst och bedärande kuttersmycke på segelbåten, än som ivrig åskådare av regattan från hovtandläkare Sandbloms racer, som under tävlingarnas gång pilas som ett skott härs och tvärs över fjärdarna. Den Sandblomska familjen — Tandblomska heter den förresten numerä i segelkretsar, där man aldrig får behålla sina namn oförvanskade — består av idel segelentusiaster och dottern i huset, fröken Lenore Sandblom, är en skicklig

Iduns byrå och expedition,

Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år ..... 15:—	Helt år 17:50
Halvt år ..... 8:—	Halvt år ..... 9:—
Kvartal 4:25	Kvartal 4:75

STEINWAY & SONS

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 39.

Oxygenol-Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och tandkött.

HOTELL NEPTUN

Lilla Torget - Göteborg

Göteborgs billigaste 1:a klass Hotell. 80 rum med alla bekvämligheter. Badrum. Telefoner. Fullständig restaurant.

Telefon: Namnanrop.

NORMANS

GLAS och PORSLIN
billigt.

Hantverkaregat. 32, Odengat. 41,
Styrmansgatan 11, Stockholm.

Färga i hemmet med

HARVAN'S HEMFÄRG
-VACKRA FÄRGER- -JÄTTA FÄRGER-
i hemmets färgverk-fabrik

Använd

Svensk Kex

PHOSPHO-ENERGON-PILLER

BORDSSKIVELACK

Om Ni önskar skydda Edra möbler för slitning eller förbättra deras utseende, stryk dem då med "J. & N:s Table Varnish." Den torkar hårt på några timmar med en elastisk, varaktig yta, som är ogenomtränglig för heta och fuktighet och låter träs naturliga utseende framträda. Begär alltid "J. & N:s Table Varnish!"

För närmare upplysning tillbringa:
A. B. JULIUS ARNHEIM & Co.
Generalagentur,
REGERINGSGATAN 19, STOCKHOLM

JENSON & NICHOLSON, L^{td}.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta **Hårmedel** och överträffas icke av något annat liknande preparat.
Pris pr fl. 3: 25.
Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisöring och Drogaferier. Ensamt. för Skandinavien: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Gratis

Kan Ni uppvärma Eder vilt eller yraning med överkoppströmmen medelst kokspsisen.

"MALCUS"

Begär ill. katalog. Sändes gratis.
A. B. MALCUS HOLMQUIST, Halmstad

SPRINGMADRASSER och STÄLMÖBLER

Ny illustrerad katalog med stor prissänkning från 15 mars på begäran gratis och franco.
SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt upprätta blodet, därmed avlägsna själva orsaken till illamående och sjukdomar.
En huskur Frukt-Salt-Samarin är här till synnerligen välgörande.
Magsyra och Huvudvärk försvinna. Värk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och Välmående återvinns.
Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris pr burk kr. 2: 50. Erhålles pr postförskött från Cederroths Tekniska Fabrik, Schlm. (Säljes å Apotek, Droga, Kemikalie- & Färghandel m. fl.)

seglare, fast hon ibland, särskilt när det är stiltje, föredrar att köra sin pappas racer, vilket hon gör som en verklig överdängare. Under denna regatta har hon dessutom tagit plats som gast på den flotta Sandblomska båten Wivian, då den deltar i distanskapseglingen till Nynäshamn — snart sitter nog fröken Sandblom till roars på en regatta.

Där glider regattans största båt, hovkörnären Lindahls Ebella ut mot Konholmsfjärden för att pröva lyckan i tävlingen. Vid roret sitter en dam, som vid närmare betittning genom kikaren befinnes vara hovkörnärens vackra unga dotter. Fröken Lindahl seglar mycket och duktigt och under regattan har hon varit trogen passagerare och alltemellan roarsman på Ebella, fast hon icke fört den i tävling. En annan duktig seglingskvinna är fru Birger Gustafsson, ordförandens i S. S. S. maka, som hjälper sin man och tar friska tag på hans nya vackra 40:a Boja. I Glaskalles fru — d. v. s. fru Erh. Carlsson i mera ceremoniöst tal — finna vi också en spänstig seglardam, som inte gärna försakar någon regattavecka på Sandhamn. Sundén-Cullberg är ett känt seglernamn knutet till den lika kända båten Ingun, vars namn i sin tur har relationer till ägarens unga dotter, fröken Ingun (Gun) Sundén-Cullberg. »Det roligaste jag vet är att segla», säger hon och ser ut som om hon menade det, men att deltaga i någon regatta som kapten har hon icke tänkt på ännu. Sådana planer huser väl däremot den bekante sportredaktören Erik Pallins dotter, som anmält sig som volontär i K. S. S. S. och således tänker passera alla de vederbörliga graderna till kaptens rang.

Ja, detta är en liten aplockning i den stora bukheten av mer eller mindre seglande damer i Sandhamn. Och alla se de ut precis som om de sade detsamma som fröken Ingun. Eller kanske någon längtar mest till dansen efter kräftsugen, då handklavérlåtarna gnälla från dansbanan i den höstskumma sommarkvällen och jazzen struttas i den kvavheta, fullproppade klubbhallen. I vilket fall, både seglingen och dansen höra till Sandhamnsveckan och båda dyrkas med samma friska, svenska skärgårdshumör. —e.

Iduns pristävling i n:o 32.

V *Turki* N *Fros* VM
G N F I I G J *Fros* + *VM*
Ada *VM* *VM*
VM 100 kv. m.

I varje brev med lösning som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Pristävling n:r 32".

Lösning.

Kors vad tiden går, vi ha ju strax fruntimmersveckan! är rätta lösningen på rebuspristävlingen i nr 29. De första rätta lösningarna hade insänts av Karin Gedda, Västra Hamngatan 24, Göteborg, och Stina Eriksson, Nya staden 76, Lidköping. Prisen belöpa sig till kronor 17:95 vardera.

PARFUMERIE FLORA GEFLE
FLORODOL TVÅL
GOR HYN FRISK OCH VACKER
KUNGL. HÖFLEVERANTÖR

LACKFÄRGEN RIVALIN

är elastisk, hållbar högglassig och lättstruken, därför allmänt omtyckt.
Säljes hos alla välorter, färghandlare
Fabrikant:
A. B. WILH. BECKER
STOCKHOLM

Tussin

Snabbt, effektivt och naturligt slemlösnande medel vid astma, bronkit, slemstockning, hosta, förkyllning. — Berömt och välkänt hos sjuka.
Originalförpackningar å 1.25 å apotek, drogaffärer eller direkt.
Broschyren om Tussin, 95¢ tusendet, sändes gratis.
Fru Hedvig Lindholm
Upplandsgat. 68—149, Stockholm.

Kostnadsfritt

Detta prov är fritt. Se kupongen.

Skydda emaljen!

Pepsodent upplöser tandbeläggning, avlägsnar den sedan med ett medel betydligt mjukare än emaljen. Använd aldrig tandmedel, vilkas grova beståndsdelar måste döjas med tvål eller annat smörjmedel.

Varför icke njuta under tio dagar av denna nya tandrengöringsmetod?

Antag detta erbjudande för friskare och vackrare tänder skull. De betyda ett tillskott i Edert utseende, en ny glädjekälla, ökad renlighet. Runtomkring Eder ser Ni nu personer, vilkas vackra, vita tänder äro att tillskriva Pepsodents välgörande verkningar.

Rena tänder äro vita.

Tänderna bli mörkfärgade genom en beläggning — den klibbige hinnan Ni kan känna med tungan. Vid den gammalmodiga borstningen biter den sig fast och kvarbliver. Den blir missfärgad, bildar ett mörkfärgat överdrag och döjer tändernas glans.

Beläggningen kvarhåller även matrester, som jäsa och bilda syra. Den håller syran i ständig beröring med tänderna och försakar därigenom anfrätning av dessa. Millontals sjukdomsfrön frodas däri. I förening med vinsten äro dessa den förnämsta orsaken till pyorré.

Mycket få personer hava undsluppit dessa obehag då de använt de gammalmodiga metoderna för tändernas rengöring. Tandläkekonsten har nu funnit tvänne metoder att bekämpa tand-

beläggning. Medelst dem dels uppblöses beläggningen dels avgnides den utan skada för emaljen.

Framstående fackmän hava ådagalagt metodernas effektivitet. En ny slags tandpasta har framställts för dess dagliga tillämpning. Dess namn är Pepsodent. I dag använda många millioner människor överallt i världen densamma till stor del på grund av tandläkarens råd.

Stora förändringar inträffa.

Pepsodent ävenledes mångfaldigare salivens alkalitet och dess stärkelseslöande förmåga. Dessa båda faktorer äro av stor vikt ur tandskyddssynpunkt. De förenade resultatet de medföra komma att göra Eder både förtjust och överraskad.

Sänd in kupongen för ett försök. Lägg märke till hur rena tänderna kännas efter användningen. Iakttag att den klibbige hinnan har försvunnit. Se huru tänderna bli vitare, allt eftersom beläggningen försvinner.

Ni kommer alltid att begagna det då Ni väl en gång lärt känna det. Klipp ur kupongen nu.

Pepsodent

MÄRKE VARU-

Den nya epokgörande tandpastan.

Ett vetenskapligt sammansatt tandmedel, numera föreskrivet av alla framstående tandläkare.

10 DAGARS TUB GRATIS

A. B. PLATIN & Co., Nobelhuset, Stockholm

Sänd en 10-dagars tub till

Namn .....

Adress: .....
Skriv fullständig adress. Skriv tydligt. Endast en tub till samma familj. Idun 10/8.

Vid sport.

Trötthet, som lätt nog inställer sig efter ett parti, häves radikalt med några droppar »4711», som genast uppfriskar såväl nerver som kropp. — »4711»:» angenäma, upp-livande doft är den enda vållukt, som är passande för den som sportar.

Firman grundad 1792.

No. 4711. Eau de Cologne

Gör ett försök med **No. 4711. Eau de Cologne-Tvål**

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Två Tallbergsetsningar.

För ett par nummer sedan stod i Idun en förfrågan vad etsningarna "Old Joe" och "Luffaren" bägge av Axel Tallberg nu kosta i handeln. Med anledning därav har Idun mottagit följande skrivelse:

Herr Redaktör.

Med anledning av förfrågan i Eder ärade Tidning, för ett par veckor sedan, vill jag säga att "Old Joe" och "Luffaren" i den ärliga konsthandeln kosta 20 kr. stycket, men jag har mig närbekant att en hel del konstluffare rest land och rike omkring och försålt de nämnda bladen, alltefter omständigheterna, till priser

varierande mellan 5 och 200 kr. Jag begagnar tillfället att allvarligt varna för sådana gynnare, vilka, nästan utan undantag, lyckas göra sina affärer genom skoj och lögn. Med största aktning

A. Tallberg.

Svar till fru Le. Då jag läste Eder fråga i Idun kom jag ihåg, att även min Moder sjöng den där visan för oss någon gång. Jag har försökt att påminna mig orden och jag sänder Eder de verser, som jag kommer ihåg. Även melodien föresvävar mig, men jag kan ej få reda i den. Endast de första stoferna är jag säker på. Om Ni tilläventyrs fått svar med både ord och musik från annan person, så undrar jag, om Ni godhetsfullt ville sända mig musiken. Det är förvisso ingen fin melodi, men passande för de enkla verserna och för hjältinnans nivå. Det är för att påminna mig gamla tider och emedan jag hört den i mitt lyckliga hem, som jag skulle vara Eder tacksam för musiken.

Jag var en fattig husmamsell. Av gunst i grevligt hus. Arbetade från morn'n till kväll. Och bakte, stöpte ljus. Av hennes nåd jag snäser fick. Av fröken mången smäddlig blick. Och unga greven alla dar, sade att jag dum och våpig var,

Men i en hast kvater'n* jag vann och några tunnors guld, allting blev nu förbytt, minsann. Grevinnan vart så huld, hon snäser mig ej mera nu, och fröken läspar "söta du". Och unga greven alla dar, ser, att jag dygd och seder har.

När förr jag var uppå en bal, man gav mig knappt en blick. Man fann mig ledsam och fatal och jag ej dansa fick. När nu jag lämnar någon bal en herre bugar med min sjal, en annan med min kappa står och bjuder armen, när jag går.

* kvatern = en kvarts lott i gamla nummerlitteriet.

Vad en kvater'n förändrar allt och gör fullkomligt snart, såväl till snille som gestalt, det är för underbart... Och alla flickor, som ännu bli snästa av en nådig fru, jag Eder alla önska må att snart kvater'n Ni vinna få. E. L-r.

Svar till fru Le. Även jag hörde i min barndom min mors sjunga sången om Karin Månsdotter. Första versen erinrar jag mig ej.

Jag sprang så glad i fattigdomens dalar. Men o! hur skrämnd i hovets gyllne salar, Jag såg mig om, men fann ej mer igen min glada barndom och min ungdomsvän.

Jag hade dock en enda tröst tillbaka dess ljuva lott, att som en konungs maka, Hans hjärta freda och i vilans stund vid lampan vaka för hans korta blund.

Lyft på Hans tron från mina fädrens kojor jag såg Hans purpur svart förbytt i bojor, i häktets djup han stöddes av min arm.

O, låg jag ock i graven ned invid hans barm, men ack jag slets ifrån hans ömma sida. Hans hårda bror bjöd honom ensam lida och drev hans son att med en tiggarsstav kring jorden vråkt knapp finna där en grav. Omsider trött av alla stormars ilar han nu i jordens lugna sköte vilar man mins än i denna trogna bygd med mången tår Hans öde ock Hans dygd.

Melodin kan jag ej uppteckna. Författaren tror jag är Johan Nybom, dock kan jag ej svara därför.

Svar till Ensam ung fru. Först en månad efter det Eder fråga i Idun n:r 26 var införd, har jag varit i tillfälle taga del av den. För den händelse Ni ej ännu erhållit hjälp i Edert bekymmer, vill jag härmed erbjuda Er en Record rundstickningsmaskin alldeles gratis, endast Ni själv betalar frakten för att få den till Er. Jag garanterar att den är alldeles felfri, komplett med instruktionsbok och alla tillbehör. Jag har aldrig kunnat för egen hand lära mig sticka, långt mindre förtjäna något på den, men det är ju möjligt, att den i andra händer kunde bli nyttig. Här på orten är det ingen möjlighet för mig att avvyrta den. Jag ville så oändligt gärna kunna göra en medmänniska en tjänst, därför är jag nu villig att utan all ersättning avstå den åt Eder. Kontrakt och garantiförbindelse från firman kan Ni också erhålla, en annan sak är ju visserligen vad kraft och verkan den har införd firman. — I händelse Ni refle-

Ärade Husmödrar

Skona Eder Barn

från att bli tvättade med mindervärdiga tvålorter, varav märknaden på senere tiden översvämmats.

Barnängens
Aseptin-Tvål och
Vademecum-Tvål
(Bästa familjetvål)
garanteras Eder
en ren, äkta vara.

Se till att Barnängens
Björn
finnes stämpelad i tvålen

För spädbarn torde alltid
Barnängens **Barn-Tvål** användas.

terar vore jag tacksam för snart svar. Skånsk fru.

FRÅGOR.

Kan någon av läsekretsen säga mig, om och i så fall vem här i Stockholm, upptagit kapten Guirons eller fröken Rudebecks behandling av vrickningar och ledgångsförskjutningar? Gammal Idunvän.

En äldre utlandssvensk köpman,

som genom kriget och de sista årens svåra förhållanden i Tyskland förlorat sin existens och på grund av längre tids sjuklighet icke kan erhålla någon anställning, beder välvilliga landsmän om ett litet understöd. Personen ifråga har på läkarens tillrådan rest till Sverige för att söka bot för en svår lungkatarr i ett sanatorium eller vilohem. Även de minsta bidrag mottagas med största tacksamhet. De influtna medlen redovisas i Idun.

Kompletta

Barnkläder

för gossar och flickor i alla åldrar. Kråkor och Bahytter sys även om tillbehör finnes. Elegant och välgjort arbete. E. NORÉNS BARNKLÄDERSAFFÄR 44 Karlbergsvägen 44, Sthlm. Allm. Tel. Norr 147 94.

OSF För Sommararbeten!

Spetsar o. Motiv, äkta o. imit Etamine, Voile, Tyll m. m. Stort urval! Billiga priser! DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL, Grevturgat 13, Sthlm. (Hörnbutiken.)

Bekvämast vilar man å
STÅRESÅRMADRASSEN IDEAL

Patenterad. — Billig. — Hållbar
Ny prislista gratis och franco
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

vid Kraftnedsättning

IDOZAN

Rådfråga Eder läkare. Fås å alla apotek.

Oatine

MÅNGA DAMER TRO, ATT CREME ÄR CREME, MEN ÖVERBEVISAS FORT. OATINE'S säregna egenskaper gör den värderad av alla, och de använda den dagligen och vårdar ansiktet med stor omsorg. OATINE ingnides och avtorkas och huden blir klar, ty smutsen avlägsnas och samtidigt skyddas ansiktet mot blåst, köld eller värme. OATINE bevarar ansiktet friskt och vackert. Begär uttryckligen OATINE "Vit burk — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbel innehåll Kr. 5:—

Oatine SNOW mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingniddning; den är mycket dryg och vålluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:—

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.
THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm
Nederlag: Luntmakaregatan 79. Tel. Vasa 142 24.

En radiumkur tages i hemmet.

Har ni ont av gikt, ischias, reuma tism, nervositet, sömnlöshet, blodbrist, nervusmärtnar, åderförkalkning eller ålderdomssvaghet, bör Ni taga en kur med miradium som innehåller äkta radium, vilket av läkarevetenskapen erkännes och användes som ett effektivt botemedel mot ovan nämnda åkommor.

En radiumkur med miradiumsalt, -pastiller och -tabletter kan tagas i hemmet eller var som helst.

Börja med miradiumsalt eller -pastiller och fortsätt, om så är nödvändigt, med de starkare miradiumtablettarna. Erhålles på apoteken å 6,50 kr.

Boken om en radiumkurs verkningar sändes gratis, när Ni skriver till Miradiumofficinen, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral, Vitrum, Stockholm.

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

Skultunas namn och märke på Edra hushållskärl borgar för svenskt kvalitetsfabrikat.

Erhållas i varje järn- och bosättningsaffär.

SKULTUNA BRUK
VÄSTERÅS

SVENSKT VIN.

Det kan ibland vara bra, att en husmor har åtminstone någon liten föreställning om hur man bereder vin av frukt och bär. I fruktrika år till exempel, då man ej vet, var man skall göra av allt överflödet, vore det väl ur många synpunkter bättre att göra vin av frukten än att ge den åt kreaturen. För övrigt kan det nog vara skäl att ägna sig åt vinberedning även de fruktfattiga åren, ty man kan bereda vin, och ett alls ej föraktligt sådant, av maskstungen, småkartig fallfrukt, som man ej skulle anse värdig till mosberedning. Även frusen frukt kan användas, sedan man först upptinat den. Jag hade en gång på landet en värdinna, som yttrade sig om ett päronträd på följande sätt: "Ja, då där pärona kan en varken äta eller koka mos av, dom kan en bara sälja" — "Eller göra vin av", kunde jag ha tillagt.

En växt, som man väl nästan alltid har överflöd av, är rabarber. Jag minns hur galet jag tyckte det var, när jag en höst såg stora fält med härlig rabarber, som till ingen nytta fick frysa bort där den stod. När jag nu i våras skördade mitt lilla förråd av rabarber, inalles 6 stånd, skänkte den mig 50 l. ren saft. Rabarbern är således både saftrik och givmild.

Vinberedning är för övrigt ett stort nöje. När man väl fått sin med jässprund försedd damejeanne fylld med nypressad must och jäsningen efter någon dag kommit i gång, kan det vara riktigt hemtrevligt att sitta och lyssna till den utströmmande kolsyrans ivriga kluckande. Det är nästan, som om man fått till sällskap ett vänligt och flitigt arbetande husdjur. Sedan kommer spänningen och den

Vår av kännare högt uppskattade

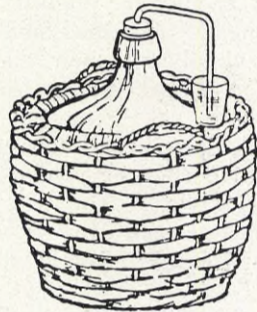
Hembäres direkt till privathushåll.

Det mest smakliga, hållbara och i längden billigaste är

DIRIGOLD-BORDBESTICK

glada förväntningen, när omtappning skall ske och bryggden avsmakas. Och sist det ögonblick, då man i festlig lag får njuta av det gnistrande vinet, eller den sommarheta dag, då man törstig och trött låter sig uppriskas och stimuleras av den svalkande läskedrycken. Ty allt efter tycke och smak eller råd och lägenhet, kan man bereda ett verkligt fruktvin på 5—10 % alkohol eller inskränka sig till en ytterst alkoholsvag läskedryck, beroende på hur mycket socker och vatten man sätter till.

På grund av bristande utrymme kommer jag att i det följande ge endast en mycket knapphändig beskrivning på vinberedningens förlopp. Min avsikt med dessa rader är att locka andra husmödrar att åtminstone göra ett litet försök med vinberedning i hemmet. Den intresserade hänvisar jag till byrådirektör Nils Sonessons, förra året utkomna bok: "Drick vin, berett av svenska frukter och bär", vilken jag i huvudsak följt och ur vilken bifogade illustration är hämtad. Vi ha också nu en alldeles särskild anledning att taga upp vinberedningsfrågan, emedan vi först nyligen

Damejeanne, använd som jäskärl.

blivit i tillfälle att köpa ädeljäst inom Sverige. Det är Bryggeri-tekniska Laboratoriet i Sala, som levererar sådan och dess föreståndare, ing. C. G. Hammar, står för billigt pris den intresserade till tjänst med upplysningar, råd och analyser.

Jästen sändes fraktfritt mot postförskott av kr. 3:50. Jästkulturerna äro s. k. flytande kulturer och kunna direkt sättas till saften, musten, om den totala kvantiteten ej är större än 5 till 15 lit. Vid jäsning av större mängder vin måste jästen först förökas. Därvid går man tillväga på följ. sätt. Två till fem del. (allt efter den vinkvantitet som skall jäsas) nypressad saft sockras med ett par matskedar socker och får under några minuter koka, varefter den, avsvolnad till 25—20° C, fylls på en väl rengjord literbutelj. Den lilla jästflaskan skakas väl om, och dess innehåll tömms i literbuteljen, som täckes väl över med ren vadd. Den får sedan stå och jäsa i varmt rum omkr. fem dagar, efter vilken tid jästen är färdig att användas. En halv liter på detta sätt förökad jäst är tillräcklig att jäsa 100—150 lit. must eller saft. Man bör rekommendera jästen 8 eller (om den skall förökas) 14 dagar, innan den skall användas och samtidigt meddela för vilket slag av vin den är avsedd.

För vinberedning i mindre skala i hemmet fordras endast några enkla köksredskap samt ett litet vinankare eller en glasbehållare, s. k. damejeanne (se bilden) vilken senare är att föredraga, emedan den är lättare att göra ren.

SASOL Skönhetsinstitut och läkare använda och förorda den medicinska skönhetsvälen **SASOL-TUÅLEN**

Säljes å apotek och välsorterade affärer å 75 öre och 1:25.

Större damejeanner, på 50—65 l., köpes bäst å apotek, där en stor med korgflätning omspunnen behållare nu kostar endast 6 kr. Helst bör man försöka få en, som använts till destillerat vatten, ty en sådan är ju fullkomligt ren. Mindre damejeanner kan man möjligen komma över i någon färghandel eller i en ättiksfabrik. Av vikt är att i varje moment av vinberedningen iakttaga den allra största renlighet, dagligen skålla alla kärl och redskap samt rengöra behållarna med saltsyra, som sedan noga bortsköljes.

Här följer ett av Bryggeri-tekniska Laboratoriet i Sala meddelat rec. på rabarbervin. Till en sats på omkr. 50 l. färdigt vin åtgår 15—16 kg. rabarber, 14 kg. socker, 10 gr. gelatin och en tub renodlad vinjäst, typ sauterne.

Rabarberstjälkarna tvättas, skäras i bitar och krossas t. ex. på en köttkvarn, vilken kan smörjas in med fett ett par gånger, om man är angelägen att skydda saften för färginverkan av järnet. För samma ändamål kan man vid skärningen använda silverkniv. Förf. har emellertid aldrig vidtagit dessa försiktighetsmått, men det oaktat ej fått sitt vin färgat av järnet. Om efter en stunds malning det stoppar i kvarnen, så att saft stiger upp i tratten, kan man lätt avhjälpa felet genom att vrida baklänges ett par varv.

Den malda massan hälls på väl skällade, rena stembunkar, emaljerade hinkar eller träbaljor, varefter 28 l. kallt vatten, 2 kg. socker och den väl omskakade vinjästen (som väl i detta fall bör förökas) tillsättes. Sist omröres det hela kraftigt. Man måste noga se till att själva fruktmassan hälls nere under saftytan, t. ex. genom en tallrik eller ett trälock, eventuellt med tyngd på, för att hind-

Egna utställningar i Stockholm, Hälsingborg och Örebro.

A.-B. ALCOMETALLER, ÖREBRO

Allt
för
KRÄFTOR
och
KONSERVERING
hos
BRISING & FAGERSTRÖM
A.-B.
REGERINGSG 24
STOCKHOLM

Av **SANGALLA** té
rekommendera vi
våra kända märken
"Pekoe Souchong"
"Imperial", "Ordinary"
i originalförpackningar.
PERCY F. LUCK & Co.

En
Sparklet Sifon

är hemmets egen vattenfabrik. En Sparklet Sifon betyder stor besparing i hemmets ekonomi. Begär genast närmare upplysningar hos generalagenten i Edert distrikt. Begär agentvillkor. Reservdelar alla slag i lager.

Generalagenter:
H. Bager & Co., Stockholm.
Jonsson & Kraftt, Göteborg.
A.-B. Adolf Faxé, Malmö.

Wundermanns Senap
rekommenderas

WUNDERMANN'S FABRIKER
NORRKÖPING

SOLO-KAFFE
A.-B. MALMÖ
KAFFEKOMPANI

Kom ihåg att
CARL BROSTRÖMS
Ättiksprit och Vinättika
stå högst i kvalitet.

Kockums
VÄFFELJÄRN
med extra långa handtag äro de
bekvämmaste att baka väfflor på.

Försäljes av Hrr Jänhandl. o. Bosättningsaffärer, Kockums
Jernverk, Kallinge. Försäljningskontor: Stockholm,
Drottninggatan 57, 3 tr., Göteborg, Magasinsgatan 22.

ra mögelbildning. Dessutom bör kärlet vara väl övertäckt med rena handdukar och något passande lock. Efter fyra till fem dagar fransilas saften och fylles till $\frac{4}{5}$ på ett ankare eller en damejeanne, varpå resten av sockret (12 kg.) tillsättes. Under första veckan bör man röra om i vinet tre gånger dagligen och för övrigt hålla öppningen väl täckt med ren vadd. Efter denna tid är det nog klokast att sätta på ett jässprund, vilket släpper ut kolsyran, men hindrar luften att komma in i behållaren.
(Forts. i nästa nr.)

IDUNS KÖKSALMANACKA, (10—16 augusti).
SÖNDAG. *Frukost:* Förlorade ägg med kalvbräsa; smör eller margarin, bröd, ost, rädisor, ansjovis; kaffe eller té. *Middag:* Smörgåsbord med kräftor. Olivspäckad kalvsadel med grönsallad, gurka och potatis. Agnes vinbärstärta med grädde.

MÅNDAG. *Frukost:* Omelette med kräftstuvning; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Stekskivor i kalvfärs kokt i form med potatis och steksås. Filmjolk.

TISDAG. *Frukost:* Ägg i tomatsås; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Fisk i frityr med krassesås. Strutar fyllda med smultronröra och gräddskum.

ONSDAG. *Frukost:* Stekt salt sill med lök och persilja samt potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Malda fläskkotletter med grönsaker. Hallongelé i glas med småkakor.

TORSDAG. *Frukost:* Lökdolmar; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Passerad spenatsoppa med äggstanning. Riddarkaka med färsk sylt.

FREDAG. *Frukost:* Makrill stekt i bitar med persilja och potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Pepparrotskött med potatis. Skogsbär med grädde.

LÖRDAG. *Frukost:* Omelette med svamp; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Bräckt skinka med stuvade bondbönor. Äppelkaka med vaniljsås.

Förlorade ägg med kalvbräsa, (för 6 pers.). 6 ägg, 200 gr. kalvbräsa, 1 msk. smör, $1\frac{1}{2}$ msk. mjöl, 1 kkp gräddmjölk, salt, socker, vitp.

Beredning: Äggen förloras i lite ättiksblandat vatten. Kalvbrässen blancheras, befrias från hinnor samt hackas grovt. Smör och mjöl fräses tillsammans, grädden spådes på, brässen lägges i, och stuvningen avsmakas med salt, socker och vitp. Äggen lägges upp och stuvningen ordnas i krans kring varje ägg.

Agnes' vinbärstärta, (för 6 pers.). *Mördeg:* 200 gr. mjöl, 200 gr. smör eller margarin, 25 gr. socker, 1 ägg.

Fyllning: 1 lit. rensade röda vinbär, 2 kkp. socker.

Till garnering: 10 vackra vinbärsklasar.

Till mördegen blandas alla ingredienserna tillsammans, och en stekpanna beklädes med $\frac{2}{3}$ av degen. Pajbottnen gräddas lätt. De rensade och sköljda vinbären lägges i en bål tillsammans med sockret och få stå en stund. Saften slås av och bären lägges på pajbottnen. Resten av degen kavlas ut och lägges överst i pannan som lock. Tårtan gräddas nu i medelvarm ugn och stjälpes upp på tårtfat. När mesta hettan gått av, garneras den med sockrade vinbärsklasar.

Filmjolk har närmare berörts i dessa spalter förut i sommar. Jag vill nu endast råda den som vill ha en extra pikant smak på god sur mjölk att tillsätta en smula portvin; försök med c:a en msk. per portion. Sättet är gammalt, beprövat och erkänt.

Krassesås, (för 6 pers.). 2 msk. mogna krassefrön, 3—4 msk. vinaigre eller annan god ättika. $1\frac{1}{2}$ msk. smör eller margarin, 2 msk. vetemjöl, 5 dcl. fiskspad (kokt på huvud och ben), socker, salt, 1 äggula, $\frac{1}{2}$ dcl. grädde.

Krassefröna lägges i god ättika minst två dygn, innan de skola användas. Smör och mjöl fräses tillsammans i en kastrull, fiskspadet spådes på litet i sänder, och såsen får koka i 10 min. Då tillsätts de marinerade krassefröna, och såsen smakas av med krasseättikan, socker och salt. Sist tillsättes äggulan utrörd med grädden.

Hallongelé i glas, (för 6 pers.). 2 lit. hallon, saften av $\frac{1}{2}$ citron, 1—2 dcl. vatten, socker (75 gr. per dcl. saft), gelatin, 1 dcl. tjock grädde, 20 sötmandlar.

Beredning: Hallonen rensas, kokas upp jämte citron och vatten samt får självrinna. Saften röres sedan med socker, tills den är klar och simmig, då tillsättes det i varmt vatten upplösta gelatinet (till varje dcl. saft tages 1 blad gelatin). I champagneglas el. andra vida glas slås nu det klara geléet och ställes ut att stelna cirka 3 tim. Därefter garneras det med en gräddtopp beströdd med mandelstrimlor i varje glas.

Riddarkaka, (för 6 pers.). Vetebröd i skivor, 100 gr. smör eller margarin, 3 kkp. mjölk, 2 msk. socker, 1 ägg. *Äggstanning:* 2 ägg, 2 kkp. mjölk.

Beredning: Mjölk, socker och ägg vispas och vetebrödskvivorna doppas däri. Smöret brynes och skivorna stekas på båda sidor vackert bruna. De ordnas ovanpå varann i en smörad pajform, den uppvispade äggstanningen slås över, och kakan gräddas i god ugnsvärme. Riddarkakan serveras därefter omedelbart med sylt till.

Likheten
mellan smör och
Vandenberghs
växt margarin
ligger i kvalitén—
olikheten
i priset.

KOPPAR SOL

Koppar och mässing skinande som
solen, om de blankas med
"KOPPARSOL"

Nya Zinksoltab. Iken, Örebro.

Lingon!

väl mogna och rengjorda exp. även i år
i mån av tillgång i lädor om 40—50 kg.
till lägsta dagspris c:a 60 öre pr kg.
Efterkrav. A. Lundgren, Blidsberg.

Effektivaste
värmelednings-
spisar.
WOCO
Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDERNA, Motala.

Chiropractic

för nervositet, astma, struma, sömnlöshet, ischias, neuralgi samt magsjukdomar.

THOR HOLMSTRÖM,
Chiropractor.
Mottagn. $\frac{1}{2}$ 10—12, 2—4.
Leopoldsgatan 2, I, Stockholm.
Tel. Norr 104 14.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmligast hos.

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik.
Borås. Rikstelefon 10 28.
Exp. till landsorten mot postförskott.

CRÈME de
Cholepalmine

I 30 år beprövat hudmedel mot
kåld och solbränna.
Säljes på alla apotek och hos hand-
lande i tuben à 60 öre o. 1 kr.
I parti hos
LARS MONTÉN, Stockholm.

A.-B. FÖRENADE
PIANO &
ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORGS

**DUNTÄCKEN
MADRASSER**

göra sängkammaren
till ett Paradis

**J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG**

Täckfabrik Fjäderränseri

**Nervösa
och
Sömlösa**

böra använda
nervnäringemedlet

Promonta

Promonta innehåller samtliga i naturlig nervsubstans förekommande för hjärnan och nervsystemet viktiga beståndsdelar, kombinerat med Vitaminer, Hämoglobin, organiska Kalk- och Järnsalter, lättlösliga Äggviteämnen och lätt assimilerbara Kolhydrater och utgör således idealen av ett i alla riktningar stärkande nervnäring- och nervbotemedel.

Detsamma rekommenderas av kontinentens förnämsta läkare som vetenskapens sista ord i fråga om ett verksamt nervstärkande och därigenom hela organismen befordrande läkemedel.

Promonta säljes å varje apotek. Nederlag å Apoteket Vasens drog-handel, Stockholm.

Eder fot bränner!

Använd då
NOGIBOL
upplöst i varmt
fotbad som
borttager all
ömhet och andra
obehag.
BOREOL-
svettpulver,

vilket, efter föregående tvättning, inpuddras armhålorna och kroppen mot armsvev och annan överdriven svettutdunstning. Rekommenderas även som tillförlitligt Fotströ-Pulver.

TEKN. FABR. BORE H. A. B.
Stockholm. Tel. 153 91.

**IDUNS SKÖNHETS-
INSTITUT**

N:r 79. Undertecknad, snart 50 år, undrar om det vore lämpligt med parafininjektion för håliga kinder och mager hals? Vill Idun vänligast råda om man kan hoppas på något gott resultat eller om det kan vara riskabelt i något avseende. Tacksam för snart svar.

Fru Margit.
Sådan insprutning kan nog för tillfället utfylla en hålighet men är alltför onaturlig för att icke skada på ett eller annat sätt. Vill därför ej tillråda medlet. — Massera i stället vinklarna på följande sätt: Utgående från munvinklarna ger ni kinderna små lätta men djupa nyp uppåt kindknotterna flera gånger å rad, alltid nedifrån och uppåt. — Halsen masseras med strykningar från mitten och utåt samt från bröstet och uppåt. För att utfylla halsens håligheter är den djupandningsrörelse, som står beskriven i sv. på fr. 11 i n:r 6, alldeles utmärkt.

N:r 80. Vad skall man göra med spröda naglar. Tacksam för svar till

P. G.
När ni klipper naglarna skall ni fila själva klippytan med ett nagelspan av sandpapper, det gör naglarna starkare. Likaså en blandning av pulveriserad alun och vax. Vaxet smältes och alunnen röres i. Härmed bestrykas naglarna om aftonen.

N:r 81. Finns något medel att förekomma hårens fallande från ögonbrynen?

Prenumerant 24.
Tinktur mot håravfall i ögonbrynen: 5 gr. rosmarintinktur, 1 gr. kantarid tinktur, 50 gr. kamfersprit, 50 gr. fin eau de cologne. Blandas och ignides i ögonbrynen med en liten bit renad vadd doppad i lösningen. Skall ske med försiktighet. — Är fallet ej vidare svårt kan vanlig borvaselin gnidas in i ögonbrynen.

N:r 82. Snälla Fru Skönhetsdoktor, vad skall jag göra för att huden i mitt ansikte skall bli mindre slapp och ömtålig? . . .

För tidigt åldrande.
Medel mot slapp hud: $\frac{1}{2}$ l. koncentrerad gurksaft (avkok på friska gurkor som silas och sedan får koka ihop), 20 gr. alkohol eller eau de cologne, 45 gr. sesamolja, 2 gr. silkestvål, 3 gr. skållad mandel. — Tvålen skavdes sönder och upplöses i gurksaften. Mandeln stötes och det förra blandas däri litet i taget. Oljan blandas med alkoholen och tillsättes gradvis till det andra och arbetas tills det blir jämt. Härmed masseras ansiktet och halsen efter tvättning med varmt vatten.

Fru Skönhetsdoktor.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Hurudan tapet passar i ett rum med mahognymöbler, broderade och klädda med svart vadmal? Samma draperier och duchatellställe. Broderiet brokiga färger. Hurudan matta?

Bob.
Svar: Till mahognymöbel i svart vadmal vore vackert med en bordeauxfärgad tapet och matta i samma nyans. Allt beror dock på om broderiet är mycket i ögonen fallande samt om någon färg i samma är dominerande. Försök då med den såsom grundfärg i tapeten.

B. L.
Fråga: Jag är 25 år. Har ofta sådan värk i fotleder och knän. Så fort jag sträcker på mina fötter knäpper det i lederna. Giv mig ett råd.

P. G.
Svar: Skydda benen mot avkyllning. Äro lederna styva efter en tids vila, försök med aktiva

rörelser. (Sitt t. ex. en kvart varje morgon med benen utanför en bordskant samt bøj och sträck i knä- och fotleder.) Tvingar Er Edert yrke att allt för flitigt använda Edra ben, iakttag försiktighet. Skulle värken ansätta Er synnerligen hårt, är ett acetylsalicylsyre- eller aspirinpulver icke ur vägen.

Fråga: Till mindre matsal, (i villabyggnad) vars väggar äro försedda med panel till "brösthöjd", skall anskaffas en möbel i allmogestil. 1) Undras nu, om denna bör ha samma färgton som väggarnas nedre fält? 2) Vilken färg (med undant. av vit) blir i så fall vackrast?

"Norrländska 1924."
Svar: Då ni ej nämner vilken färg väggarnas nedre del har är det omöjligt att råda till någon särskild färg på möblerna. — Mörkgrönt eller gråblått är ju lämplig färg på allmogemöbler till matsal, för så vitt denna färg passar till det övriga. *K. W.*

Fråga: Vill någon säga mig, vad som är nyttigt för den som haft klena njurar och anlag för njursten. Vilket skall man helst äta och dricka? Vilket skall man undvika? Hörde av en händelse, att rädisor och sparris ej äro bra. Är det bra att promenera mycket? Då jag magrar något mår jag genast bättre. Vore roligt få höra någon som är hemma på området.

Fru Gladvidlivet.
Svar: Undvikas bör: animaliska födoämnen såsom kött, fisk samt inälvor (lever, bräss o. s. v.) vilka senare äro särdeles skadliga. Kalla bad äro inte heller bra.

Däremot rekommenderas: näringsämnen från växtvärlden, frukt och grönsaker, mjöl och grynrätter. Det där om rädisor och sparris är nog en myt. Av ägg och mjölk får Ni äta hur mycket Ni önskar. Undvik dock övernäring. Däremot kan Ni dricka rätt stora värskvanktiteter (upp till 2 liter per dag), såvida ej njurarna i. ö. äro "svaga". Är urinen mycket sur, äro alkoholiska mineralvattnen på sin plats. Avföringarna hållas lösa. Promenera och ett rörligt liv över huvud taget är en utmärkt medicin.

Fråga: Finns det någon god svensk bok om dansen och dess historia?

Terpsichore.
Svar: Några goda utförliga arbeten ha vi knappast på svenska, medan däremot både den tyska, den engelska och den franska litteraturen bjuda på sådana. I Troels-Lunds Dagligt Liv i Norden kan man finna värdefulla framställningar av dansen och dess betydelse under vissa skeden av de nordiska folkens historia, och T. Norlind och Afzelius-Åhlström ha skrivit om svenska danser, enkannerligen folkdanser. Bland moderna kännare av danskonst kan man nämna d:r och fru Goodwin. Slutligen föreligger ett arbete, "Dans och dess utveckling", av M. Stenström, som dock gör intryck av kompilation. Är föga väl skrivet och röjer på ett väl klumpigt sätt en bøjelse för det pikanta.

Fråga: Har alltid haft lust, att lära i sjuk- el. barnavård, men som jag ej äger några medel, därtill, har jag fått slå bort tanken, därpå. Fick nu av en händelse se en annons i Idun, att: "Lahmannssystrar utbildas av Badläkare vid Ljus och Massageklinikern m. m." Vore så tacksam, om Idun ville lämna någon upplysning, om vad egentl. Lahmannssystrar är, och vad som är deras arbete och uppgift. Tacksam för svar är

Majken.
Svar: Lahmannssystrars arbete består i att sköta patienter enligt d:r Lahmanns vattenkurbehandling. Skriv till doktor Clara Smitt-Dryselius, Visby, får ni direkta upplysningar.

Plåtdunkar om 1 liter.

A.-B. BOFORS' NOBELKRUT, BOFORS
GENERALAGENTUR FÖR STOCKHOLM: NUMA

**SVENSK
MOPPOLJA**

Metoden att medelst ett ytterst tunt oljelager binda dammet på golv och linoleummattor har numera nått en storartad utveckling. Genom att använda BONO moppolja erhålles för en mycket obetydlig kostnad hygieniska och dammfria rum.

Oumbärligt medel för bevarande av trevnad såväl i hemmet, som i offentliga lokaler, sjukhus, kontor etc.

BONO moppolja är även ett lämpligt medel att förbättra polityren på gamla möbler och liknande lackerade ytor.

**Akta spetsar, Kinesiska
broderier och Kuriosa**

G. H. JOHANSSON.
Grevturgatan 34 A, Stockholm.
Tel. Norr 402 04.
Allt handgjort. Billigaste priser.

**貨中
店國 Kinamagasinet**

Råsiden 350, Dukat, Flygeltäcken, Kuddar, Konstsaker, Mattor m. m.

Regeringsg. 43 1, Stockholm.
Riks 30 86.

Första pris
Kr. 600.—
för ett brevkort.

Ett hundra
extrapris.
Se nedan.

Bruna skor mörkna fort

emedan vanlig skokräm innehåller för mycket och för dåligt färgämne. Man borde endast putsa nya bruna skor, ej färga dem. För att i det längsta bibehålla den fraicha nyansen hos nya bruna skor använd "Nugget Tan", en ljusbrun kräm, som icke färgar lädret. När skodon blivit använda någon tid och börjat chansera av väder och sol, kan det vara av fördel att övergå till "Nugget Mörkbrun" eller "Nugget Toney Red", vilka förläna en jämn kastanjebrun resp. mahognybrun nyans åt lädret och verkar mycket uppfriskande.

Även i prisbillighet är "Nugget" överlägset. Säljes i tre storlekar å 30 öre, 50 öre, resp. 85 öre per ask. "Nugget" är billigare i pris, dyrare i bruk och ger fortare högre och varaktigare glans än någon annan kräm. "Vit Nugget" användes för att polera lackläder och allt färgat glaciäläder, t. ex. grönt, rött, blått och gråbrunt läder. För smärting-skor, vita babyskor och dylikt begränsat "Nugget White Dressing" i metalltuet med svamp 50 öre — eller "Nugget White Cleaner" i flaska med svamp kr. 1:—, Nugget preparat smeta icke ifrån sig.

Tävlingsregler:

För de 101 bästa svaren å frågan: Varför använder Du "Nugget"? betala vi följande pris:

Första pris Kr. 600.— ..... = Kr. 600.—
100 extrapris å Kr. 5.— ..... = Kr. 500.—

Ingen kupong eller tomask behövl. Iakttag endast följande punkter:

1. Svaren skola skrivas på ett brevkort. Ni kan göra så många försök som helst, men vartdera måste vara på ett särskilt kort.
2. Svaren skola börja: "Jag använder Nugget, emedan" och

- skola begränsas till högst 24 ord, dessa 4 inberäknade.
3. Kortet skola avsändas senast den 30 September 1924 till "Nugget Tävlingen", A.-B. Platina & Co., Nobelhuset, Stockholm.

Skriv tydligt namn och fullständig adress. Resultaten skola annonseras i denna tidning.

**"NUGGET"
VÄRLDENS BÄSTA
SKOKRÄM**

N 103

Fråga: Har en dotter, som studerat sång 2 år i Tyskland, för framstående operasångerska, har nu tänkt fortsätta antingen i Stockholm eller Italien. När börjar Operaskolan i Stockholm, är den nu förenad med undervisning vid konservatoriet? Vart skall man ställa ansökningarna och när skola de vara inlämnade. Var kan man få de bästa och tillförlitligaste upplysningar angående sånglärare och lärarinna samt inackorderingsförhållanden i Italien. Anses Italien fortfarande billigt. Mycket tacksam för snart och utförligt svar.

Ma.

Svar: Att vinna inträde vid operaskolan är mycket svårt och endast ett fåtal elever mottagas. Fordringarna äro grundliga förestudier i sång och vad därtill hör samt dramatiska anlag. För i år torde det vara för sent då ny termin börjar inom kort. Vänd er för vidare upplysningar till kungl. Operans kansli. Upplysningar om sånglärare i Italien och andra förhållanden där får ni antagligen bäst av er dotters tyska sånglärarinna, som kanske själv studerat i Italien. Man kan nog inrätta sig billigt där nu när valutan är ganska låg.

Fråga: Vore utomordentligt tacksam för några råd, hur man billigast skall vistas i Italien under ett halvår. Min man skall ut på en studieresa och vi ämna uppehålla oss i Rom, Neapel och Palermo. Vi behärska språket i det närmaste och vår ekonomi är mycket begränsad. Känner Idun möjligen till några adresser på pensionat eller hotell, som hyra ut möblerade rum, då vi för bilighetens skull tänkt oss äta middag ute och för övrigt laga maten själv.

Fru S.

Svar: Råder er att vid ankomsten till den stad, där ni tänker uppehålla er en längre tid, ta in

på ett hotell eller pensionat de första dagarna och själva se er om efter rum, ej i pensionat eller hotell, ty där kan man ej själv laga någon mat. Privata rum uthyras överallt och man kan få utmärkt trevliga sådana för billigt pris. Dock ej svensk komfort. — Till ledning lämnas här några adresser: *I Rom:* Pensione Lucarini, Via Gregoriana 5. (Italienskt). — Pension Dinesen, Vicolo delle Fiamme 19, (dansk billigt). — Hotel Hassler (bra). — *I Neapel:* Hotel Continental. För Palermo kan jag ej uppge någon adress, men på hotellet i Neapel kunna de nog rekommendera ett bra hotell eller pensionat där.

Fråga: 1. Har Fredrika Bremerförbundet någon platsförmedling, och får i så fall vem som helst anlita den?

2. Genom att vid åskväder tända det elektriska ljuset skyddar man ju propparna. Men kan ledningarna på något sätt draga till sig elektriciteten, och bör man för den skull ha ljuset tänt, skruva av huvudledningen eller bara låta bli att tända? Tacksam för svar är *Gubernant.*

Svar: 1) Fredrika Bremerförbundet förmedlar platser åt bildade arbetssökande. — 2) Inte alls nödvändigt att göra något åt elektriska ledningen vid åskväder. Den är i och för sig en slags åskledare.

Fråga: 1) Ville härmed fråga om det vid arvsskifte behöves lysas efter person, som för 52 år sedan avrest till Amerika och ej avhört på 45 år, för att få densamma dödsförklarad? — 2) Om så skulle behövas, huru skall därvid tillgå och vart skall man vända sig för att få saken redad, vid dödsförklaring. Tacksam för svar i Idun. *Premumerant.*

Svar: Ansökan sändes in till häradsrätten eller rådhusrätten,

om det är en stad där den försvunne sist varit skriven, om att rätten utser en god man för att bevaka arvtagarens rättigheter och förvalta arvsmedlen. Under tiden efterlyses den försvunne i Post- och Inrikestidningen 3 gånger med en månads mellanrum. Sedan efter ytterligare ett års väntan förklaras han för död, så vida rätten finner skäl därför.

K. W.

“Fröken” på Solberga.

Av Lill-mora.

Bland de många, som brukade gästa oss på Solberga, var fröken Charlotte Örnevinge en av de käraste.

Hon bodde nu nere i den lilla köpingen, men hade fört ägt Solberga. Från Skåne flyttade hon dit upp med sina föräldrar redan i början på 1850-talet och hade således bott där omkring 50 år, och för henne fanns ingen kärare plats på jorden än Solberga.

Att gården blivit såld, berodde mycket på en hennes broder, vilken jämte henne var ägare till densamma. Han hade haft sin verksamhet förlagd på annat håll och hade endast tidtals vistats däruppe, och alltså inte kunnat växa så fast vid gården, som systemen gjort. Han tyckte, att hon började bli bra gammal att ha allt det bry och bekymmer, som följer med skötseln av en så pass stor gård, och då han blev erbjuden en antaglig köpesumma, övertalade han henne att gå med på affären.

Den nye ägaren förespeglade den gamla damen, att hon, så ofta hon ville, kunde komma och hälsa på samt stanna, så länge hon hade lust. Han hade emellertid alls inte tänkt att slå sig ner på Solberga utan endast tänkt på de

goda affärer, han kunde göra med dess skogar.

När så vi, min man och jag, köpte gården av honom fingo vi naturligtvis genast av arbetsfolket höra talas om gamla fröken Örnevinge, ”Fröken”, som hon alltid nämndes. Nästan vem man träffade hade haft med ”Fröken” att göra. Då min man skulle köpa upp kreatur och besökte marknader, som hölls miltals från gården, och gubbarna där hörde, att kreaturen skulle till Solberga, så slog det sällan fel att de inte utropade: ”Jasou, krittera ska te Solberga, ja där har ja i mina unge daa tjent hos ”Fröken”.”

Till slut voro vi båda två så nyfikna att lära känna ”Fröken”, att min man skaffade sig ett ärende till henne.

Som jag, av vad jag hört om henne, kunde förstå, att hon liksom jag älskade blommor, och det just var i vårens och blåsippornas tid, begav jag mig ner i ”Hästhagen” och plockade en stor bukett av dessa vårens älskligaste blommor och skickade med ner till henne. Och jag hade verkligen förstätt henne rätt, med de blommorna vann jag hennes gunst för alltid.

Hon mottog med glädje min mans inbjudning att snart komma till Solberga.

”Nå, motsvarade nu ”Fröken” de föreställningar jag gjort mig om henne?” undras det kanske.

Ja då, hon överträffade dem till och med. Hon var en den raraste lilla människa man kan leta upp. Jag liksom tyckte, att hon hörde till ett föregående tidevarv, inte så, att hon verkade efter sin tid, långt därifrån, men hon var så sirlig och nått som man gärna tänker sig människorna från Gustav III:s tid. Eller också kunde man tänka sig henne stiga ut från en av Jenny Nyströms illu-

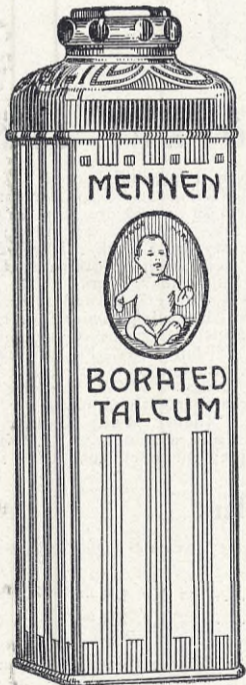
strationer till en av Flygare-Carléns romaner. Men på samma gång verkade hon så levande och med i allting.

Hon blev synnerligen förtjust såväl min man som mig, nog mycket beroende på, att vi sågo på Solberga med något av samma förståelse som hon.

Det tröttade inte att höra henne berättas hur länge som helst. Alla ämnen hon valde åhördes med samma förtjusning, antingen de handlade om hennes barndom och ungdom för så länge sedan, eller om hennes arbete på Solberga genom så många decennier. — Solberga är känt ända sedan 1300-talet, och en hel del sägner och historier knyter sig till detsamma och dessa fingo nästan alla något poetiskt över sig, då de berättades av ”Fröken”, och det till och med då det gällde sådana rysligheter som mord, rån och mordbrand och man kände sig inte en gång rädd för de spöken, som skulle husera på den gamla gården.

Hon var en levande kulturhistoria, kan man säga.

På en skånsk herrgård, som fadern arrenderat, såg hon första gången dagens ljus, och hennes lyckliga barndom och ungdom förlöt dels där och dels i lärdoms-staden Lund, där hon genomgick en flickpension som en gammal fröken satt upp. Den uppfostran de unga flickorna fingo vid den tiden var bra annorlunda mot nu. Enkelhet och arbetsamhet var det allra viktigaste de fingo lära. Tidigt fingo de stiga upp och som ”sysslolösheten är roten till allt ont”. fingo de redan som helt små vänja sig vid att alltid ha något att syssla med, och flera små nåtta handarbeten har tant Charlotte, som jag fick lov att kalla henne, bevarat från sin tidigaste barndom. Även språkkun-

Under Mikroskopet

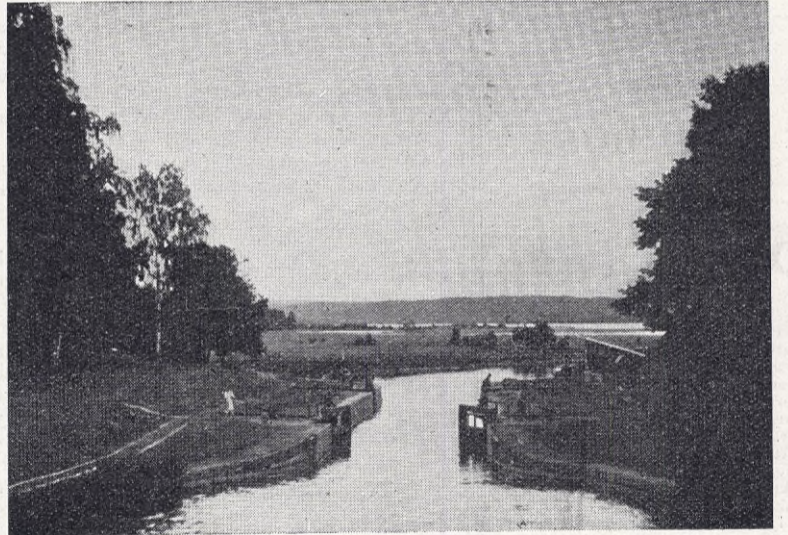
ter sig Mennens Bor-talk-puder som en myriad av små vita tvättsvampar. Så verkar det också. Det absorberar all fuktighet, tränger in i alla små hudveck och utför där sin viktiga mission att hålla Babys skinn mjukt, torrt och sunt. Alla mödrar borde begagna det för sina småtingar efter varje bad och tvättning och vid varje ombyte. I nio fall av tio beror Er Babys missnöje, om den skriker, på hudbesvär av en eller annan art. Mennens Bor-talkpuder gör underverk. Det skyddar och stärker huden på samma gång. Hav alltid till hands

MENNEN'S Bor-talk-puder

General-Agent

A/B GUSTAF ENEQVIST

Vasagatan 15-17, Stockholm

GÖTA KANAL

SVERIGES VACKRASTE TURISTLED

Stockholm—Göteborg eller vice versa.

Besök i Trollhättan, Vadstena m. fl. platser.

Begär prospekt och turlista hos Resebyråerna eller direkt från
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG - STOCKHOLM

Pellerins

är en
läckerhet för
Smörgåsbordet

LUNDJYS

**SÅDAN TVÅL-
SÅDAN HY**
säger erfarenheten.
En väl sammansatt
tvål har en förvånande
god inverkan på huden.

**Y v Y-
TVÅLEN**
är erkänd som den
yppersta bland tvålarna.

A. B. YVY-FABRIKEN, YSTAD.

J. Lund

skap ingick i schemat för den tidens flickskolor, och det var isynnerhet franska språket, som de unga flickorna skulle kunna behärska fullständigt, då det i umgängeslivet användes nästan lika mycket som svenska.

Redan tidigt fingo de unga systarna Örnevinge vänja sig vid att besöka de fattiga, och det var då inte endast mat och kläder, de skulle lämna i de fattiga hemmen. De lärde kvinnorna hålla rent i sitt hus och visade dem, hur de förståndigast skulle laga sina och barnens kläder och vänja barnen till arbetsamhet och ordning. Ja de försökte så gott de kunde, visa dem vägen till en drägligare tillvaro. Man kan säga, att det moderna uttrycket 'hjälp till självhjälp' skulle passat in här.

Från tants Lundatid omtalade hon bland annat, att hon en gång dansat med Viktor Rydberg. Hon beskrev hon som en tyst och ganska tafatt yngling, vilken man aldrig väntade något särskilt stort av.

Den äldsta av systrarna Örnevinge kom såsom gift att bosätta sig i Köpenhamn, och hos henne vistades tant Charlotte ganska mycket. En episod från ett av hennes besök därstädes kan just i våra dagar vara intressant att omtala. Tant hade med sin syster och sväger gått in på ett konditori, som man nu säger, och från ett rum som låg bredvid det, i vilket de slagit sig ner hörde de tre pojkar resonera ganska högljutt, därav de två på tämligen bruten danska, under det de studerade Europas karta som hängde på väggen därinne. Då de kommo till Sverige och Norge utropade den ene av ynglingarna: "Det delar vi, du Fredrik tar de delar av Sverige som en gång hört Danmark till, kusin Georg tar Norge och så tar jag resten." De tre ynglingarna voro kusinerna Georg

av England, Kristian av Danmark och Nikolaus av Ryssland, och det var den sistnämnde som utförde "delningen". Tant Charlotte omtalade händelsen för mig, då ryska kejsarfamiljen störtades.

Familjen Örnevinge deltog ganska mycket i sällskapslivet och det var huvudsakligast bland familjerna på de stora skånska herresgodsen de hade sin umgängeskrets, och många minnen bevarar tant Charlotte från den glada ungdomstiden. Hennes goda minne gör, att så många episoder ännu stå så levande för hennes inre, som om de helt nyligen timat.

Då jag en gång, när hon berättat en mycket intressant händelse från länge sen svunna dagar, tyckte, att hon borde upptecknat och samlat sina många ovanligt intressanta minnen, så att även andra kunde glädja sig åt dem, svarade hon, att hon aldrig haft tid till det, "och nu tycker jag, att jag är bra gammal, men jag ska säga dig en sak, du lilla (hon kallade mig oftast 'du lilla') skriv du upp och samla dem, så dö de inte med mig."

Vid 18 år ålder kom hon jämte sina föräldrar, ryttmästare och fru Örnevinge, samt några av syskonen till Solberga. Det var en lång flytning ända nere från slätten och en bit upp på småländska höglandet, isynnerhet då inga tåg funnos, utan man fick använda gästgivareskjuts. Också kunde det mesta av bohaget inte medtagas utan måste skingras, endast särskilt kära saker fingo medfölja för att bilda stommen i det nya hemmet.

Ett par år endast förunnades det den gamle ryttmästaren att glädja sig åt den nya egendomen. Hans duktiga hustru lämnade honom efter en kort sjukdom, och ett par månader därefter följde han henne i graven. Den lilla socknen, till vilken

Solberga hör, egde varken på den tiden eller nu någon likvagn, utan brukar kistan placeras på en vanlig åkvagn, på vilken sätena skruvats av, och ofta sitter körsvennen grämsle över densamma, vilket på dem som ej äro vana därvid gör ett ytterst beklämmande och kusligt intryck.

Såväl ryttmästare som fru Örnevinges begravningar inföllo på vintern och deras likvagn var nog en av de mera högtidliga, man får se. På ett par källar placerades bottnen av en höskrinna och densamma kläddes med svart kläde, i alla hörnen fastspikades så vackra granar från Solberga skogar och så fördes deras lik av två svarta hästar till den lilla kyrkogården.

Nu blev tant Charlotte "Fröken" på Solberga. Visserligen egde alla syskonen gården gemensamt, men som alla de andra hade sin verksamhet förlagd på annat håll, blev det hon som skötte det och hon gjorde detta som en "hel karl" och blev till välsignelse för hela orten.

De lärdomar, hon fått av sin mamma, och som hon redan som helt ung flicka utövade i sin skånska hembygd, fortsatte hon med häruppe i det karga Småland. Så fingo t. ex. bygdens flickor komma fram till gården och lära sig olika vävnads- och sömnadsarbeten, som de sedan kunde praktisera i hemmen, och det dröjde inte så länge, förrän dessa fingo en helt annan prägel av hemtrevnad över sig. Även de unga gosarna, "herarna", som de kallas häruppe, sågo sin högsta önskan gå i uppfyllelse, då de fingo plats som "vakteherar" först och sedan som drängar på Solberga. Många av småbönderna kände sig helt stolta över att ha tjänat som "rättare" hos "Fröken", innan de övertagit fädernegården.

"Fröken" följde med jordbru-

kets utveckling nere i Skåne, så gott sig göra lät, och så mycket som möjligt försökte hon omsätta förbättringarna häruppe också. Hon skaffade de bästa bär- och fruktsorter, som stodo att få, från de stora skånska herregårdarna, och så småningom blevo dessa spridda till hela orten, ty "Fröken" var inte så, att hon ville behålla allt för sig själv. En lång rad kastanjer satte hon i trädgården, och de hava nu utvecklats till härliga träd, och till och med ett valnötsträd, som är mycket ovanligt så långt upp i norr, bär vittne om hennes intresse för denna gren av jordbruket. Hela trädgården är förresten ett kolossalt arbete, om man betänker, hur marken där såg ut, innan hon tog ihåll med den. Där var då bara ett stenigt moras. Så kom nödåren 1867-68, och eländet blev stort. Någon ordnad fattigvård fanns inte, utan skickades de behövande ut på gårdarna att där få födan mot det arbete de kunde prestera. "Fröken på Solberga" fick då en hel del folk att sätta i arbete, och så lät hon dessa rulla upp jord och fylla hela moraset omkring husen. En väldigt bred och jämn stenmur lades runt omkring hela trädgården, som inte är så liten, och en massa vilda fruktträd planterades in. Alla äpple- och en del av päronträden blevo sedan genom ympning förädlade, men ännu kvarstår en lång rad höga, vilda päronträd som vittne på 1867-68 års nödhjälpsarbete på Salberga.

Tänk så annorlunda allt var då mot nu! Man skulle köra flera mil för att komma till en järnvägsstation (ja, de första åren av tants vistelse där fanns ju inga tåg alls) och dit levererades allt smör och andra produkter som tillverkades på gården, och det kördes dit med oxskjuts en gång i månaden. Tant mindes isynnerhet ett par stora oxar, som voro

nästan alldeles vita och kunde springa nästan som hästar. Hon brukade göra partier potatismjöl och skicka ner till bagerierna i Lund, och alltid fick hon sådant beröm för detsamma, så fint och vitt mjöl kom aldrig från något annat håll, och tant hade klart för sig, att varken potatis eller någonting kunde bli så bra någon annan stans som på Solberga. "Se Solberga..." säger hon alltid och vi hålla verkligen med henne! — Hon var den första på hela orten som började anlägga klövervallar. Till att börja med skratade folk åt henne, men snart följde de efter även med den saken.

För sitt folk sörjde hon alltid på bästa vis. Också stannade vanligtvis pigorna hos henne, till de gifte sig, och drängarna tills de övertogo egna hemman eller reste till Amerika, ty "Amerika-febern" hade nått fram till trakterna av Solberga.

Flera nybyggarfamiljer i "det stora landet i väster" bevara ännu "Fröken på Solberga" i ljusaste minne, det bevisas av de brev, som de sända henne, och av de vackra presenter, som mera än en gång av hemresande svenskamerikaner medhafts från hennes forna skyddslingar. Mer än en av dessa ha henne att tacka för pengar till resan. Dem ha de för länge sen betalt igen, men ju bättre det gått dem därborta desto större är deras barns tacksamhet, och för många av den nya generationen, som vuxit upp därute och nu leva i stor välmåga, står "Fröken på Solberga" som en representant för arbetsgivarna i Sverige på mitten av 1800-talet. Och väl vore om många, många flera framstode i sådant ljus!

Nu tycker kanske många, att det alls inte var en fosterländsk gärning att hjälpa unga männi-

skor att lämna sitt fädernesland. Men "Fröken" tänkte som så: "Ha de en gång fått febern i blodet, så ge de sig nog iväg på ett eller annat sätt, och kan man hjälpa en medmänniska, så är det orätt att inte göra det." Och så tänkte hon kanske också ibland mera på individen än på det hela. Här uppe i Småland behövdes visst unga krafter att ta i håll med den karga, steniga jordmånen, men endast krafter räckte inte till, utan det behövdes också pengar, om de unga hemmen skulle kunna ge mera än bara hårt arbete och dagligt bröd. Många av de trevliga nybyggda hemman omkring Solberga visa också att "Fröken" kände sitt folk. Deras ägare hava i Amerika arbetat och slitit kanske hårdare än någonsin i sin hembygd, och dollars ha lagts till dollars, och då sparpenningen blivit stor nog, ha de med glädje vänt Amerika ryggen, för att i hembygden skaffa sig en bit jord stor nog att ge en familj dess bergning nu, när inte hypotek och inteckningar behövde sluka vart öre som kom in.

I Solbergas stora folkstuga, belägen i en av flyglarna, samlades ofta om lördags- och söndagskvällarna ungdomen från hela orten, dels hemmasöner och döttrar, dels tjänstefolk från de kringliggande herregårdarna. Det kallades att "gå på lekstuga". Ibland gick då "Fröken" ner och pratade med deltagarna, och ofta lät hon sina pigor servera dem antingen lite saft och vatten eller också lite frukt. På de andra herregårdarna var det förbjudet att ställa till "lekstugor", herrskapen där ville inte bli störda. Men "Fröken på Solberga" ansåg, att det var mycket bättre att ge folket lov och rätt att roa sig på sådant sätt, att hon till och med kunde vara med själv, om hon hade lust. Lite roligt måste ungdom ha, och få de inte lov till det, så skaffa de sig det ändå, och då blir det lättare nöjen av helt annat slag."

Hon förstod sitt folk och levde med dem och deltog i alla deras sorger och fröjder. Lättja och slarv tålde hon inte, men hon uppfostrade mera genom sitt goda föredöme än genom enbart stränghet och moralpredikningar. Också riktigt tävlade bondhustrurna om att få sina "gräbber" anställda framme på gården.

Att naturligtvis inte heller på Solberga falskhet och svek alltid kunde stängas ute därom vittna följande små episoder.

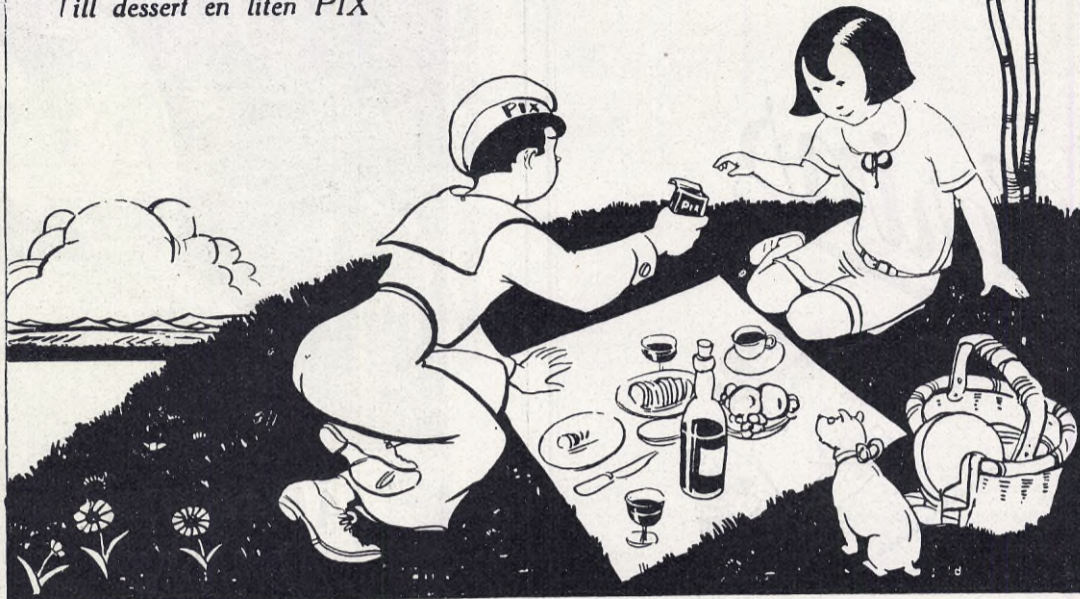
"Fröken" och hennes bröder, major Örnevinge, voro bjudna att delta i ett slädparti i den närbelägna lilla köpingen, och det hade inte märkts annat, än att de båda skulle ge sig iväg på detsamma. Men "Fröken" blev av någon anledning hemma.

En stund efter broderns avfärd hördes bjällerklang och ungdomliga röster framför stora trappan. Förvånad beger "Fröken" sig ut för att välkomna de oväntade gästerna. Döm om hennes förvåning, då hon i dessa igenkänner en del av tjänstefolket från ett par andra gårdar, och längre bort i allén ses flera ungdomar anlända. På de unga gästernas förlägna miner kunde hon se, att de ej hade "rent bröd i påsen". I den tron att även "Fröken" skulle vara borta, hade tjänstefolket beslutat fira sitt slädparti på Solberga, då alla herrskapen roade sig nere på gästgivaregården. De skulle nog sluta i så god tid, att alla spår efter festen kunde vara undanröjda tills "Fröken" och majoren kom hem. Som gårdens folk, först då majoren for, fick reda på, att "Fröken" blev hemma, kunde de ej sända återbud till alla sina väntade gäster.

'Jaha', sa "Fröken", "som ni se, har jag blivit hemma från det

fen

*Midda'n lagad syns vid Haga,
Men vad är väl vår pic-nic's
Hela fröjd, om vi ej taga
Till dessert en liten PIX*

IDUNS KOKBOK

av Elisabeth Östman-Sundstrand

är en oumbärlig hjälp vid

**syltning,
konservering,
svampinläggning.**

*J trefärgstryck riktt illustrerad
ny upplaga.*

Kr. 8:-

*Rekvirera genast från närmaste bokhandel eller direkt från
Iduns Expedition • Stockholm.
Mot postförskott. Portofritt.*

slädparti, som jag var bjuden på, och därför är det nog också bäst, att ni fara snällt hem var och en till sitt! Inte för det jag någonsin missunnar er ett nöje, det veta ni alla mera än väl, men då ni nu skulle göra det i smyg, bakom ryggen på mig, så tycker jag, att det inte är mera än rätt, att ni blir utan nöje i afton."

Gårdens egna tjänare skämdes rysligt, och "Fröken" gick i flera dagar och småmyste för sig själv åt deras ånger.

En annan gång skulle hon och brodern åter fara ner till köpingen, men komna en bit på väg steg "Fröken" av skjutsen och begav sig till fots hem igen. Den ena av pigorna, som var ny på platsen, tyckte hon alls inte om, hon verkade så opålitlig, och "Fröken" var rädd, att hon kunde inverka menligt på de andra. Dock hade hon aldrig kunnat komma på henne med någon oärlighet, och därför beslöt hon överrumpla henne. Hemkommen fann hon just den nämnda flickan i färd med att baka väfflor. Smör och andra ingredienser till baket hade hon skaffat sig genom att avlyfta ett fönster på vinden och därifrån praktisera sig in i det låsta skafferiet. Fröken var glad över att äntligen få en anledning till att avskeda henne. Hon vågade inte riskera att behålla henne, då hon skulle kunna förstöra de övriga tjänarna.

Gott om räv fanns det på Solberga på tants tid som nu, men hon påstod, att hon aldrig blev av med vare sig en höna eller ett lamm. "Se, du förstår, jag var god vän med "rävsan", och då hon hade ungar nere i den stora rävlyan nere i "Söderäng", så tog jag ett lammalår och lite annat smått och gott och gick ner till fru rävsan och sa' till henne, att hon och jag skulle vara goda vänner och att jag ville ha mina djur ifred, så skulle också hon få ha sina ungar i behåll."

Till att börja med var jag inte klok på, om hon menade allvar, men sedan jag lärde känna henne närmare, såg jag alltid den humoristiska glimten i hennes ögon. Se humorns gudagåva äger hon i rikt mått, och det har naturligtvis bidragit mycket till, att hon kunnat bo så där avskilt inne i skogen i så många år, och så sällan vara samman med andra än sina egna tjänare och likväl inte andligen "stanna i växten" eller sjunka ner till omgivningens ståndpunkt utan alltjämt utvecklas och gå framåt på alla områden.

Svåra sjukdomar bland hennes närmaste, vilka alla gått före henne ur tiden, därav flera syskon och syskonbarn i unga år, ha inte förmått göra henne dyster. Då jag en gång förundrade mig över, att hon alltid behållit sin ljusa syn på livet och människorna, svarade hon: "Ser du lilla, det finns ingenting i hela Guds skapade värld, och alltså inte heller någon människa vari inte något ljust och gott finnes, och jag har ända sedan min barndom ansträngt mig att leta upp de ljusa sidorna i allting, och så har jag låtit dem lysa upp och överskyla de mörka. Och så har jag nästan alltid haft fullt upp med arbete, och detsamma har jag betraktat som en av de största välsignelser den gode Guden givit oss."

Varmt religiös har hon alltid varit, men även i religionen har det varit det ljusa, hoppfulla som slagit mest an på henne, och evangelium har alltså betytt mera än lagen.

Numera är ju allt så annorlunda, både folk och förhållanden, så det är nog mycket troligt, att tant Charlotte slutade med jordbruket i lagom tid för att slippa märka, att den nya tidens människor inte äro lika dem hon haft att göra med och fostrat.

**Flyglar
Pianon**

Grotrian Steinweg

Huvudnederlag för Sverige:
HIRSCHS PIANOMAGASIN
(CEDERGREN & Co.)
Tel. 12194 Regeringsg. 26.

VELOCIPEDEN

är ett gediget svenskt fabri-
kat, omsorgsfullt provat i
minsta detalj. Hermes-
märket garanterar där-
för högsta kvalitet.

AKTIEBOLAGET
NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA

Östlings Eftr. Fotoaffär

Drottninggatan 38, Stockholm.
Tel. 320 46.

Framkallar och kopierar Edra badbil-
der på kortare tid.
Insänd order från landsorten exp.
omgående.

**GULDPLATERADE
UR-KEDJOR**
VARANTGAST SHAKFULLAST
BILLIGAST
I parti hos Sveriges Ur-
makare A.-B., Sthlm.

**Spieckers
Janokapslar**

anbefallas av många läkare som
bästa medel att snabbt alstra ner-
och muskelkraft samt undanröja
trötthet, sömnlöshet, överansträng-
ning och svaghetstillstånd. Oum-
bärliga mot värtröttheten. Finnas
i askar à kr. 2:— (för 10 dagars
regelbundet bruk) och kr. 3:80
(för 20 dagars bruk) å alla apotek
och kemikalieaffärer.

Obs! NEDSATT PRIS!

via **Dålig Matlust**

IDOZAN

Rådfråga Eder läkare. Fås å alla apotek.

Ännu lever "Fröken på Solberga" i sin villa i den lilla köpingen och följer med stort intresse och vaken blick den nya tiden. Snart fyller hon 90 år, och alla, som känna henne och det är detsamma som alla, som älska henne, önska att hon måtte leva så länge som möjligt, och att hon måtte få behålla både själs- och kroppskrafter som hittills, och att, då hon är mätt på tiden, hon måtte få ett fridfullt och stilla slut!

Hennes minne kommer att leva länge, länge i Smålandsbygden.

Hur det gick till.

Skiss av K. S. T.

Att docenten Ek verkligen gifte sig, var länge föremål för undran och prat i staden. Och att det med Aina Berg, gjorde inte saken mindre intressant. Docenten var känd som en lustig enstöring, som hade fullkomlig skräck för kvinnan och knappt lät sitt gamla städ komma in i sina rum, om han själv var där. Och Aina Berg närmade sig trettioåret och hade under de sista tio åren oavbrutet och med en aldrig svikande hoppfullhet sökt sig en make. Hennes moder uppmuntrade henne så gott hon kunde, annars fanns det ingen i staden, som numera trodde att Aina en gång skulle nå sitt mål.

Svante Ek tyckte inte om, när vännerna talade om hans giftermål eller gav honom frågor angående saken. "Du måste verkligen ha blivit blyxt kär i henne med detsamma, Svante", skrattade en av dem en kväll, "vem kunde tro det om dig." — "Nå, nå, det där tala vi inte om", suckade docenten med resignerad min, "förr eller senare skulle det väl gå så här." — Var det däremot någon av Ainas väninnor, som frågade henne om saken, lyfte Aina sina ljusblåa ögon med en sentimental blick mot höjden och svarade: "Ja, ser du, jag har alltid vetat att en gång skulle den komma, som bara behövde se mig för att veta att jag var den enda för honom. Du förstår, hur tacksam jag är över att jag verkligen väntade på Svante och inte tog någon annan." Hon hade redan glömt, dels hur omöjligt det varit att få någon annan, dels hur det i själva verket gått till den kvällen, när Svante Ek fick "se" henne och fann att hon var den enda.

Det hände på en bal hos borgmästarens. Docenten Ek fick som vanligt bjudningskort och sände även som vanligt återbud. Dock denna gången hade borgmästarinnan, vars dotter nu närmade sig giftrasären, satt sig i sinnet, att docenten Ek skulle bevista balen. Hon tågade alltså upp till honom en förmiddag och började, utan att lägga märke till hans förskrämda blickar, ivrigt övertala honom att komma. "Borgmästarinnan vet väl att jag inte kan dansa", stammade den stackars docenten. Det var det enda skäl han kunde komma ihåg för ögonblicket. "Det betyder inte det minsta", försäkrade borgmästarinnan älskvärt, "ni kan ju sitta och prata i stället." Ja, som alla energiska kvinnor, vann borgmästarinnan sitt mål och hade en förnöjd uppsyn på sitt trinda anlete, när hon försiktigt klev ned för den smala vindstrappan.

Så kom balkvällen. Innan han riktigt visste hur det gått till, satt docenten Ek vid det festligt dukade bordet och hade fröken Aina Berg som dam och den unga borgmästardottern på andra sidan. Så långt han mindes tillbaka, hade han inte känt sig så olycklig. "Vad i all världen skall jag säga åt dem", var hans ständiga tanke och när han ändå inte

kunde hitta på något, tog han sitt vinglas och sade: "Skål fröken!" först till höger och så till vänster. Resultatet blev att docenten Ek fick litet för många glas i sig den supén.

Så fort sig göra lät, drog sig docenten undan till herrummet, där han tröstade sig med en stor cigarr och en mer än vanligt stark grogg. Dock varade inte friden länge. Genom dörren kom fröken Berg trippande, såg sig kokett omkring och sade: "Jag undrar om min kavaljer har gömt sig här?"

Docenten Ek for upp och såg ut som om han tänkte rusa sin väg, men fröken Berg tog honom resolut under armen och föreslog en liten promenad i trädgården. "Jag vet ju att ni inte dansar, men då jag inte har något emot att vila mig ett litet tag — — —" smålog hon.

Trädgården var underbart vacker med stora lummiga träd och en rikedom av blommor. Luften kändes nästan bedövande av alla milda och på samma gång starka dofter. Och på himlen satt en beslöjad, månhalva. — De hade inte vandrat länge, när fröken Berg stannade, böjde sig ned för att lukta på en rosenknopp och sedan lyfte upp huvudet för att med svärmiska ögon betrakta docenten. Han blev alldeles yr i huvudet av detta envisa stirrande och tänkte för sig själv: "Herre Gud, vad väntar människan nu att jag skall göra." Ty att Aina Berg väntade något, kunde vem som helst se. Svante Ek blev mer och mer nervös. Så gick det upp ett ljus för honom. Hon ville bestämt att han skulle kyssa henne. Hade inte en av hans goda vänner sagt häromkvällen: "Om man en mänskenskval är ute och går med en liten svärmisk flicka, är det oförläpigt att inte kyssa henne." Han tog alltså mod till sig, slöt ögonen och rörde med sina smala läpar vid Aina Bergs panna. Resultatet var häpnadsväckande. "Älskade Svante", hörde han i sitt öra och kände samtidigt ett par ej alltför mjuka armar omkring sin hals. Innan han hämtat sig, vore de inomhus igen, Aina viskade något i sin mors öra och fru Berg utropade: "Käraste barn, jag tyckte väl ni sågo så lyckliga ut båda två." — Resten av kvällen blev docenten Ek sittande bredvid sin blivande svärmor. Och dagen därpå var det förlovningskalas hos familjen Berg.

Från det övernaturligas värld.

Vi återge här nedan vad ett par av våra läsare berättat om självupplevade händelser, som ge intressanta vittnesbörd om telepati.

Vintern 1890 var mycket sträng. Även södra Skåne hemsöktes av väldiga snömassor och stark köld, så att många skolor på landsbygden måste inställas. Så även min. Och snöskottarna hade fullt upp att göra med att hava väg genom metershöga snödrivor å lands- och järnvägar. På en sträcka å Malmö-Ystads järnväg från Hindby station mot Oxie till, vandrade jag en gnistrande vacker novemberdag genom höga snö-tunnlar till herregården "Agnesfrid", vars trädgårdsmästare jag skulle besöka. Hos hans familj var alltid hemtrevligt och glatt. Själv var jag en ung, glad tös, som fann det trist att hela dagen sitta ensam i min ödsliga skola, varför jag lät mig lätt övertalas att stanna kvar till sena kvällen, helst jag blev lovad sällskap ända hem av trädgårdsmästarens bror Nils, en vittberest, intressant, ung

Marzetti

DINER-PRALINER

"Bör ej saknas
vid en
finare middag"

En parfumerad, sammetslen kräm, som på ett effektivt sätt avlägsnar generande hårväxt.

Ingen obehaglig lukt. I bruket bekvämare än depilatoire (hårutrotnings-medel) och mycket bättre än rakmaskin.

Före VEET CREMENS tillkomst måste damerna använda rivande rakklingor och illaluktande depilatoire, då de ville avlägsna generande hårväxt. En rakmaskin stimulerar och befordrar hårväxten, då håret genom rakning blir tätare och tjockare. Det brännande bariumsulfat, som finnes i depilatoire, förorsakar finnar, smärtsam irritation och ful hy. VEET CREMEN innehåller varken bariumsulfat eller andra giftiga kemiska ämnen, varför det icke heller befordrar hårväxten och har ej, såsom depilatoire, en obehaglig lukt. Medan rakmaskiner och depilatoire i allmänhet blott avlägsna håret på hudytan, så utrotar VEET CREMEN håret i hudbotten, och denna kräm är lika lätt att använda som ansiktskräm i allmänhet. Man smörjer helt enkelt VEET CREMEN på, låter den sitta ett par minuter, tvättar den därefter av och varje tecken till hår skall vara borta såsom genom ett trollslag. VEET CREMEN fås i alla parfumerier. Engros-Depot: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Billiga Handdukar!

Ett parti obetydligt felaktiga hellinne, 2-skaft handdukar, rödbårdiga och rödrutiga (absolut äkta färger) i 50 och 55 cm. bredd, oavpassade samt även avpassade i 70 och 75 cm. längd, utsållas till Kr. 6:30 pr kilogram. Sändes mot postförskott eller efterkrav.

VÄSTGÖTA LINNEVÄFVERI, Fritsla, 5.

BASTA FABRIKAT.

**TRE TORN
SEGELSKOR**

Gå aldrig på segelbåterns
däck utan att vara iförd
TRE TORN Segelskor.

HELSINGBORGS GUMMI-
FABRIKS AKTIEBOLAG.

TILL HÖSTFLYTTNINGARNA:

MÖBLER

Hela garnityr - Stort urval lagermodeller
Ritningar och kostnadsförslag

DAVID BLOMBERG
KUNGSGATAN 15 - STOCKHOLM

KJOLPLISSERING Handsydd underkläder.
Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Barnklämmingar, pyjamas, märkning och hälsöm mottagas.
Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästernamuelsg. 32 (int. Malmkillnads-gatan), Stockholm.
Order till landsorten omgående.

HELMY KRONBERG,
Kungstensg. 22, I. V. 115 32.
Stockholm.

Varje bildat hem i västra Sverige läser

GÖTEBORGS MORGONPOST

— Göteborgs största morgontidning —
som därför är det ojämförligt
bästa annonsorganet.

Köp
"Extra-Cashen"
Våg. 400 grm.
Kronor 3:25 pr ask
Delikataste Choklad
PERCY F. LUCK & Co.

Nödvändigt för varje hushåll är
"AMI"-skyddet,
som förhindrar vidbränning och överkokning. Lägges under kokkarlet, där det fördelar värmen. Ingen sönderbränning och nedotning av kokkärnen, strykjärn m. m. Ami-skyddet är oumbärligt för gas- och fotogenkok. Pris 50 öre pr st. Till landsorten mot 60 öre pr st. i frimärken, portofritt.
JOHN D. E. NILSSON, Metallmanufaktur,
STOCKHOLM, Stjärngat. 4. Tel. Vasa 15293.

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: Malmö.

Mottager insättningar å **Depositions-, Kapital- och Sparkasseräkning till högsta gällande ränta.**

Fullständig bankrörelse.

Tillbringa Semestern å
HÖNÖ HAVSBAD

Härligaste läge i yttersta havsbandet med fri utsikt över Västerhavet. **SALTASTE KALLA** och **VARMA BAD**. **GOTT BORD**. **MODERATA PRISER**. Täta dagliga båtförbindelser med Göteborg (1 timmas resa) med Marstrandbolagets förstklassiga båtar Svea eller Göta. Rymliga matsalar med verandor åt havet. Tel. Hönö 48. Vördsamt GERTRUD BERGGREN. P.-adr.: Hönö.

M. ZADIG
prisbelönta neutrala
Lanolin Crème-Tvål

den yppersta av alla Toilette tvålar, förlänar huden ungdomlig friskhet och skönhet.

M. ZADIG, Malmö.
H. M. Konungens Hovleverantör.

Har Ni en
KAMERA?

Bliv då medlem i hela Sveriges fotoklubb S. A. F. K. Egen tidning och kopieringsanstalt. Under visning i fotokonst. Upplysningar, anmälningsblankett och villkor sända vi på begäran kostnadsfritt.
Svenska Amatör-Foto-Klubben, Stockholm B.

Vid Reumatism, Huvudvärk, Gikt och Ischias

såväl som vid influensa, och smärtor av alla slag, verkar **TOGAL** snabbt och säkert. Togaltableterna utskilja starkt den skadliga urinsyran ur kroppen och går sålunda till själva roten av det onda. Togal anbefalles varmt av många läkare och kliniker i Europa. Det efterlämnar inga skadliga biverkningar. Smärtorna lindras omedelbart, och även sömnlöshet bekämpas med Togal. Tillhandahålls av apoteken.

Babyutstyrslar
bästa modeller och kvalitet. Provkartong från kr. 9:50.
Linneutstyrsel-affären
GREVTUREGATAN 24 B, Sthlm.
R. T. 754 23.

Plyschkappor
bliva som nya efter uppångning hos

LUNDBY
Skönfärgeri & Kem.
Tvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

BECHSTEIN
FLYGLAR & PIANON
HOFFMANN'S
MALMSKILLNADSG. 25 B

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitligt vande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKS-VARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM
Originalaffaskor om 500 gram. Fås å alla apotek. Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Tillsänd oss

ett par provplåtar eller films för framkallning och kopiering och Ni återkommer sedan alltid.
N. & T. ANDERSSON,
Drottningholmsvägen 7, Stockholm.

man, med ett oförbränneligt gott humör.

När vi hade hört sista taget passera förbi, sade jag farväl. Nu kunde jag med Nils, som följelagare, tryggt och lugnt följa järnvägsspåret utan att behöva ängslas för "styggas karlar", ej heller för något tåg, enär vi visste att kvällens sista tåg för längesen passerat slutningen mot Hindby till. Vi gingo i rask takt bredvid varandra mellan järnvägsskenorna och voro i så livligt samspråk, att vi knappast lade märke till en grindvakterska, som stod vid vägövergången med en lykta i hand och sade något, varav jag först efter en stund dunkelt uppfattade ordet: "Tåget!" Men vi voro så inne i vårt intressanta resonemang, att vi alls inte skänkte en tanke på varför kvinnan stod där och hade vägbommen nerfäld, utan fortsatte sorglöst framåt i den vita, trånga snötunneln, tills jag med ens kände något, som drog mig bakåt. Det drog mig hårt, oemotståndligt. Jag kunde ej bli fri för en orolig, underlig känsla av att någon bakom mig drog mig intensivt tillbaka. Och jag tvingades oundvikligen att vända mig om för att se, vad det var, ty ingenting hördes utom våra egna steg och röster. Men o, fasa, i samma ögonblick, som jag såg mig tillbaka, såg jag inpå oss ett par eldgap från ett framrusande lokomotiv. Med ett ryck stodo Nils och jag pressande oss tätt uppåt den höga snövällen, medan taget några tum från oss i ett rutsch strök förbi och rullade vidare nästan ljudlöst nedför slutningen mot Hindby station. Efter att en stund ha stått där som förstenede, bröt Nils tystnaden med orden: "Där kunde vi snart följts åt in i evigheten!" Men att så ej blev fallet, tillskriver jag det där, som så oveckligt tvang mig att se mig tillbaka. Och vad var det? Männe icke de oroliga tankar på oss, kanske ängest för oss, som rödde sig hos grindvakterskan vars varning: "Akta er för extrataget", vi ej hörsammat.

Amalia Rasmusson.

Verkligheten i de översinnliga företeelser som för knappast mer än ett sekel sedan ansågs härröra från *onda andars inflytande*, är ju vår generation lycklig nog att kunna betrakta ur den naturvetenskapliga forskningens synpunkt. Den religiöst tänkande finner i denna verklighet ett svårigen motsägbart motbevis mot den materialistiska världsåskådningen.

Med redaktionens benägna tillåtelse vill jag i korthet redogöra för ett par upplevelser som väl närmast äro att hänföra till telepatin.

En gång, för sexton, sjutton år sedan då jag till följd av svårt kroppsligt lidande förlorat förmågan att sova — jag har för princip att aldrig intaga sömnmedel — blevo mina själsförmögenheter skärpta ända fram till bristningens gräns.

Vid samma tillfälle lågo två nära släktingar också sjuka, den ena mycket illa och den andra, som alla utom jag, hoppades, övergående.

Orsaken varför jag icke hoppades på den lindrigt sjuka släktingens vederfående var den, att en dag hade jag, där jag låg i min säng fått se ett par fötter och kanten av en klädnig, som jag på grund av vissa egenskaper kände igen, såsom tillhörande den lindrigt sjuka släktingen — komma in genom dörren och stanna i mitten av rummet, där de efter några ögonblick blekande bort.

Jag tänker mig, att min gamla släkting, som dog några dagar senare, och som visste att även jag låg illa sjuk, tänkt på mig och att hennes tanke av min från krop-

pen halft frigjord själ uppfattades så förkroppsligad.

En annan dag under samma sjukdomsperiod, låg jag ensam och väntade på min mor som gått bort för att uträtta ett ärende. Då hörde jag henne sakta nynna melodien till en psalm, som hon tyckte särskilt mycket om. Så roligt: Mor är hemma, tänkte jag. Men sången tystnade och mor kom inte förrän ungefär tjugo minuter gått, men då kom hon, andfädd som av hastig gång. På min fråga: Varför dröjde mor så länge ute? fick jag till svar att hon gått oavbrutet och inte dröjt utanför. Men, invände jag: Det är åtminstone tjugo minuter sedan mor sjöng — och så nämnde jag psalmen — här utanför.

Kära barn, jag förstår inte detta, sade mor. Visserligen har du rätt däri att jag gick och nynnade den melodien, men då var jag, och så nämnde hon ett ställe som låg på tjugo minuters avstånd från hemmet. Någon *villa* från min sida förelåg således ej. Mitt själsliga öra uppfattade mors säng från ett avstånd dit det yttre örats förmögelser omöjligt kunnat nå fram.

Jag är tacksam att jag slapp att leva i häxprocessernas tidevarv!

Stina Anderson.

BOKNYTT.

Styra och ställa heter *Gertrud Nordens* nya bok, utgiven i smakfull utstyrelse på Bröderna Lagerströms förlag. Undertiteln anger, att det är "några kapitel ur en husmors praktik", som här framläggs. Förf. tar ovanligt rationellt och fast på sitt ämne. Att hon har en amerikansk skola är ju i detta fall en fördel: ty ingenstädes löser man väl hemmets och kökets problem så rationellt som i U. S. A. Klarhet, reda, insiktsfullhet, intelligens — det är egenskaper, som präglar denna bok. Gertrud Norden har verkligen förmåga att se hemmet som ett departement, där det är ett nöje att uppträda som organisator. Pris kr. 3:75.

"Rör blott varligt..."

Rör blott varligt och med ömma händer
Vid ett annat hjärtas hemlighet,
Har den himmelskt ursprung eller jordiskt,
Är den bräcklig mera än du vet!
Är det själens trånande och djupa längtan
Efter evighetens klara ro,
Efter svar på ängestfyllda frågor,
Efter visshet där det förr gällt tjo.

Släck ej glorian över idealen,
Kanske slocknar den en gång ändå —
Stjäl från livet ej dess högtidsstunder,
Ack, vi veta hur de äro få!
Rör blott varligt och med ömma händer
Även där du icke kan förstå!
Emma Köhler.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

T. O—n. Såväl de prisbelönta som icke prisbelönta arbetena i handarbetstävlingen återsändas naturligtvis till sina resp. ägare efter tävlingens slut.

"Lillemor" ombedes för Red. uppge sin adress.

LEDIGA PLATSER

Hushållsfröken.
För en välrekommanderad bättre flicka kunnig i enkel och finare matlagning samt i ett hems skötsel finnes god plats från den 24 okt. i 3 pers. hushåll i Trelleborg. Städerna finnes. Eget rum. Svar till "Pålitlig", Gumelius Annonbyrå, Malmö.

Bildad, yngre dam
som kan åtaga sig att på egen hand sköta bättre ungarlärshem, anst. fr. 1 sept. Sv. m. foto ref. o. löneanspråk ställes till "Grosshandlare", Svenska Telegrambyråns Annonstavdelning, Stockholm f. v. b.

Husföreståndarinna,
25—35 år kan få bra plats hos yngre (direktör) i Malmö den 1 augusti. Inlämnad betyg. Svar mot 2 porton till Tjänstebyrå "Skåne" i Lund. Tel. 313.

Kvinnlig gymnastikdirektör
kan erhålla plats å större institut i Sverige från 15 sept. Svar till "Gymnast", Svenska Telegrambyråns annonsavdelning, Göteborg.

Husföreståndarinna
Plats lelig i aktningvärt hem hos medelålders älderman, 3 pers. hushåll i mellersta Sverige nära köping. Sökanden skall vara frisk, enkel och flärdfri, med gott sätt och utseende, omkring 30 år, musikalisk (pianist). Svar med foto och betyg till "Hjälp och sällskap 15/8", Iduns exp. f. v. b.

Sköterska.
Att vårda äldre dam, konvalescent efter hjärnblödning, önskas från 1 sept. tillg. anspråklös sjukvårdsvan person, ej skolad sköterska. Svar med referenser och löneanspråk märkt "Vintern 1924 Örebro", under adress S. Gumelius Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Dispensär-skötersketjänsten
i Skogs distrikt, Västerbottens län, förklarar härmed till ansökan ledig, att tillträdes den 1 okt. 1924. Löneförhållanden: Grundlön 1,600 kr. pr år med tre ålderstillägg å vardera 150 kr. efter 3, 6 och 10 års dispensärtjänstgöring jämte fri möblerad bostad, vedbrand och lyse. Dyrtidstillägg såsom för statsanställda vid nyrugerade verk. En månads årlig semester. Dagtraktamente vid resor. Tjänsten förenad med pensionsrätt i Statens pensionsanstalt. Ansökan, åtföljd av meritförteckning, åldersbetyg, friskbetyg samt intyg om genomgången dispensärkurs, ställes till Västerbottens läns dispensärstyrelse och skall vara insänd senast den 1 sept. 1924 under adress: Sundsvall.

PLATSSÖKANDE

Barnkär, bättre lanthbrukaredotter
kunnig i sömnad, handarbete och vävnad samt genomgått hushållsskola, är intresserad av allt husligt arbete önskar plats som husmors hjälp. Svar till "Familjemedlem", Örsjö p. r.

Plats som guvernant
helst för barn under 14 år önskas vid höstterminens början av elev utexaminerad från Göteborgs Nya Elementarläröververk för flickor. Musik. Svar till S. Waller, Erik Dahlbergsgatan 2, Göteborg.

27-årig flicka
önskar plats som biträde hos tandläkare den 15 sept. eller 1 okt. Har goda rekommendationer från privata platser. Svar till "Exam. Barnsköterska", Iduns exp. f. v. b.

Ung, bildad
bättre flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk, önskar plats i familj, där jungfru finnes som husmoders hjälp och sällskap, gärna där barn finnes. Är van och villig att delta i alla husliga göromål. Svar till "Familjemedlem", Sundsvall p. r.

Professor PATRIK HAGLUNDS
Gymnastik-Ortopedisk-Kirurgiska Privatkliniken
R. T. 75025. Stureg. 62, Sthlm. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubningar.

D:r A. Karsten
Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm
Behandling av
reumatiska åkommor

LAHMANNSSYSTRAR
utbildas av Badläkare CLARA SMITT-
DRYSELJUS.
LJUS- & MASSAGEKLINIKEN,
Kungsg. 17. Stockholm. N. 29718.
Sommaradress Visby.

Gymnastikdirektörsexamen
avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga
elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs begynner i början av sept.
Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

**I sjukgymnastik,
massage**
och övriga FYSIKALISKA BE-
HANDLINGSMETODER börjar ny
kurs 22 sept. Grundlig utbildning.
Platsanskaffning. Billig inackorde-
ring. Begränsat elevantal. Anmä-
lan snarast erforderligt, enär pågå-
ende kurs övertecknad.
MALMÖ ZANDER-INSTITUT.

Gummistrumpor
utprovad å särskilt provrum av specia-
list. Begär katalog.
Sjukvårdsaffären "SUPERBE",
6 Jakobsbergsgatan 6,
STOCKHOLM.

Svält ej
Edra krukväxter. De
leva ej enbart av vat-
ten. Giv dem Planta-
gen, ett på veten-
skaplig grund sam-
mansatt konc. växt-
näringssalt. Erhålles på bleckburkar
hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare.
Begär originalförpackning.

Studentska,
som genomgått husmoders- och sön-
nadskurser och är intresserad av allt
husligt arbete, önskar för att meritera
sig för ansökan till lärarinnekurser snarast
möjligt plats i familj. Deltager
gärna i alla göromål. Svar utbedes un-
der sign. "M. N.", Iduns exp. f. v. b.

Den 15 augusti
önskar förlovad flicka plats i bättre
hem eller prästgård där jungfru finnes
för att lära ett hems kötsel. Svar till
"Ingeborg", Gefle p. r.

Var
finnes arbete för skicklig lärarinna med
flerårig undervisningsvana från skola
och hem? Helst där flera elever kunna
påräknas. Svar till "Skola eller hem",
Iduns exp. f. v. b.

Svensk dam,
bosatt i Berlin, glad och hurtig, tysk-
och engelsktalande, musikalisk, berest,
önskar som sällskap och hjälp medfölja
familj el. ensam person på resa i Euro-
pa. Alla upplysningar, lämnas av
"Europa", S. Gumelius' Annonnsbyrå,
Göteborg, f. v. b.

Skolhushåll.
Bildad 30-årig dam, gladlynt och
verkligt barnkär, önskar sköta skolhus-
håll. Är musikalisk samt talar engelska
flytande. Svar till "Ansvär" Vi-
kingagatan 3, Visby.

**PENSIONAT OCH
INACKORDERINGAR**

Inackordering
på landet, helst i närheten av Sthlm öns-
kas för 13 års flicka med de högsta be-
tyg från folkskolexamen, för vidare ut-
bildning, tillsammans helst med jämn-
årig dotter. Svar med prisuppgift till
"Marga 13 år", Pappersh. Hamngatan
22, Stockholm.

Atelier Record, Borås,
expedierar Babyutstyrsrål lämpligaste modeller (av läkare förordade). Prima
materiel. Omsorgsfullt arbete. Provsatser i prisläge 7-9-12-15 kr. Pris-
lista noga angivande kvalitet och storlek sändes franco från
ATELIER RECORD, BORÅS.

VITA KORSETTS SJUKHEM,
Rt. 97 56. FLORAGATAN 12, STOCKHOLM. Norr 97 56
Kirurgisk avdelning. Rum från Kr. 15-18 (halvenskilda rum Kr. 12).
Operationssalen modernt utrustad med nödiga instrument och står fritt
till läkares förfogande. Rt. 97 56.
Sjukavdelning. Rum från Kr. 12, 15, 18 (halvenskild rum Kr. 10).
N. 97 56.
Fysikalisk behandling (av alla slag) gives enligt läkares ordination
å avd. 1, 2 tr. av syster Anna Vallström.
Tel. till föreståndarinnan: A. TYNELL. Norr 12 50.

Herrsätra Skola,
8-kl. flickskola med normalskolekompetens, helpension, förlagd till Carlberga
villaegendom, Södertälje.
ANNA SUNDIN.
Tel. Södertälje 532.

Vid Torshälls kvinnl. trädgårdsskola
mottagas inackordering samt elever i konservering aug.-15 sept., elever i
trädgårdsskötelse till 31 okt. Vegetarisk kost. Upplysningar och ref. lämnas
av fr. L. Landgren, Torshäll, Leksand. Riks 194.

Örebro Prakt. Husmoderskola
— Engelbrektsgratan 19 —
börjar sin hösttermin den 20 aug. 1924. Grundlig teoretisk och praktisk under-
visning. Prospekt på begäran.
HELENA FRITZSCHE.

FURUHEMS HUSMODERSKOLA
MALEN—BÅSTAD.
börjar sin halvårskurs (event. 3 mån.) den 21 Sept. Kursen omfattar fi-
nare och enklare matlagning, bakning, dukning, konservering, syltning,
tillagning av charkuterivaror m. m. Även slöjd: alla slag av konstfärg,
linnesöm, enkel klädsöm, knyppling samt vävning, såväl enkel som konst-
vävning, gobelin, läderplastik m. m. Dugliga Exam. lärarinnor. Skolan
har härligt läge. Nutida komfort. God omvårdnad. Gott hemliv.
Prosp., ref. och upplysningar på begäran. Tel. 109 Båstad.
EVA PERSSON.

S:ta Birgittaskolan
Tel. 141 08 grundad 1910. Regeringsgatan 19—21. Stockholm.
Förnämsta läroanstalt för kvinnligt praktiskt handarbete. Klädsöm, Linnesöm,
Barnkläder, Konstbroderi, Knypplingar, Monteringar m. m. Obs. utexaminerade
lärarinnor. Anmälningar till höstterminen som börjar 1 Sept. mottages dag-
ligen, under Aug. pr tel. 705 69 eller skriftligen. Prospekt på begäran. 6 fri-
platser varav 3 disp. av Sv. Adelsförbundet.

Strengnäs Husmoderskola.
— Ny kurs börjar d. 20 aug. Grundlig undervisning. Gott hem. Modern villa,
badrum m. m. Prospekt mot porto genom Fru M. Braune, STRÄNGNÄS.

Filip Holmqvists Handelsinstitut
Statsunderstött och under statsinspektion.
Student-, Bank- och Korrespondentkurser. Högre
handelsavdelning för elever med realskolexamen eller
högre flickskola. Handelskurser för folkskoledade.
Praktisk kontors- och affärsutbildning. Platsförmed-
ling. Nya kurser börja den 25 aug. Anmälan dagligen.

Hälsingborgs Husmoderskola,
Villa Stjärneborg.
Höstterminen börjar den 2 sept. 1924.
Husmoderskurs för bildade unga flickor, 4 mån. undervisning i enkl. o. finare
matlagning, baka m. m., linnesöm, födoämneslära, hälsölära o. samhällslära.
Specialkurs i matlagning 2 mån. Prospekt o. närmare upplysning på begäran.
ASTRID GARDMAN. TERESA KJELLBERG.
F. d. lärarinnor vid Fackskolan för Huslig Ekonomi, Uppsala.

Johanna Brunssons Vävskola.
Norr 437. Kungsgatan 70, Stockholm. Norr 437.
Kurser för utbildning av vävlärarinnor och yrkesväverskor samt kurser
för hemvävning.
Höstterminen 1923:
Praktiska vävskurser ..... 1 sept.—15 dec.
Teoretisk vävskurser ..... 1 okt.—18 nov.
Mönsterritningskurs ..... 15 sept.—15 dec.
Föreläsningkurs i textilkonstens historia ..... 15 sept.—15 dec.
Prospekt. Tel. 13363, Norr 437.
ALMA JACOBSON.

Undervisning och lantliv.
Som kamrater till egen son önskas för
inst. läsår 2 vältordade gossar att läsa
2:dra klassens kurs för van, skicklig
informator. Hälsoamt trakt, tillfälle till
sport. Svar till "Herrgård i Västergöt-
land" und. adr. S. Gumelius' Annonns-
byrå, Stockholm f. v. b.

Sandviks Hushållskurs
1 Okt.—20 Dec.
Prospekt mot porto. Överstinnan A.
Hyllén-Cavallius, f. Frick, Sandvik,
Smål. Burseryd.

Kurser i målning
(Tvättakta färger i tuber.)
FRU H. SUNDMAN,
Hornsgatan 143, Stockholm.
Färdiga arbeten till påseende. Fär-
ger (24 olika) och mönster säljas; till
landsorten mot postförsk. Tel. 222 77.

**Karin Werngrens
Hushållsskola**
mottager elever även under sommarmå-
naderna. Konservering, syltning och
säftning i augusti. Prospekt sändes på
begäran. Adr. Östermalmagatan 28,
Stockholm. Tel. 760 32.

**Karin Egnérs
Linne- och Skjortsömnadsskola**
(grundad 1898)
Sibyllegatan 36, Stockholm. Tel. 735 30.
Före 23 augusti är adressen Asarum. Tel. Karlshamn 300. Begär prospekt.
FEMINA
MODE- & TEXTILSKOLA
Engelbrektsgratan 5, Stockholm. Tel. 20 12.
Höstterminens kurser i kläd- och linnesöm, barnkläder och konstbroderi börja
1 sept. Anmälningar skriftligen eller personligen 11—3,30.
Yrkeskursen pågår 8 mån. med början 1 sept. Prospekt på begäran.

Gunilla-Skolan, Uppsala
Grundad 1911. Gamla Torget 2. Tel. 370.
Husmoderskurser för bildade unga flickor börja den 4 sept. 1924.
Sykurser i linnesöm och barnkläder börja den 16 sept. 1924.
Prospekt och närmare upplysningar på begäran.
KARIN GERLE. ANNA SCHENSTRÖM.

Vid Skogsbo Hushållsskola, Leksand,
börjar ny kurs d. 20 sept. Undervisning meddelas i enklare och finare mat-
lagning även vegetarisk, bakning och konservering, linne- och klädsöm, vävning,
främmande språk m. m. Närmare upplysningar och referenser lämnas av
GERTRUD WALIN.
Sommaradress Lindåker, Leksboda. SIGNE PHILIP.

Elsa Philips Husmoderskola,
Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),
börjar sin 33:dje kurs för bildade unga flickor den 15 sept. 1924. Under-
visning i enklare och finare matlagning, bakning, konservering och inlägg-
ningar av bär, frukt, grönsaker och kött; vegetarisk matlagning, sjukmat-
lagning, uppköp, födoämneslära, hushålls ekonomi m. m. Olika kurser.
Exam. lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i huslig ekonomi.
Adr. till 28 aug. Nyåker, Leksboda, sedan Sthlm. Prosp., ref. och närmare
upplysning på begäran. ELSA PHILIP, Stockholm. Tel. Öst. 13 10.

**Teleborgs Helpension för flickor,
Språk- och Hushållsskola**
å Teleborgs slott, högt beläget i skog vid sjö, 3 km. från
Växjö. Undervisning enligt normalskolans kurser i alla
skolämnen. Särskild kurs för unga flickor i hushåll, söm-
nad, språk och musik. Exam. skolkökslär. Infödda språk-
lär. Nästa läsår börjar den 30 aug. Prospekt på begäran.
ELSA KJELLANDER-EL KIRSH, Teleborg, Växjö.
Rikstel. Växjö 199.

**Utmärkta organ
för
annonsering i landsorten:**

- Arboga:** Arboga-Posten.
- Arvika:** Arvika Tidning.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Bollnäs:** Tidningen Ljusnan.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Eksjö:** Eksjö-Tidningen.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Eskilstuna:** Eskilstuna-Kuriren.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Gävle:** Gefle-Posten.
- Göteborg:** Göteborgs Aftonblad.
- Halmstad:** Tidningen Halland.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall:** Hudiksvalls-Tidningen.
- Hälsingborg:** Hälsingborgs Dagblad.
- Härnösand:** Härnösands-Posten.
- Hörby:** Mellersta Skåne.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Katrineholm:** Katrineholms-Kuriren.
- Köping:** Bäragsbladet.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöten.
- Ludvika:** Ludvika Tidning.
- Luleå:** Norrbottens-Kuriren.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Mariestad:** Tidning för Skaraborgs län.
- Mora:** Mora Tidning.
- Norrköping:** Norrköpings Tidningar.
- Nässjö:** Nässjö-Tidningen.
- Oskarshamn:** Oskarshamns Nyheter
- Piteå:** Norrbottens Allehanda.
- Sala:** Sala Allehanda.
- Skara:** Skaraborgs Läns Tidning.
- Skellefteå:** Norra Västerbotten.
- Skövde:** Skaraborgs Läns Annonblad.
- Sollefteå:** Nord-Sverige.
- Stockholm:** Tidningen Idun.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Säter:** Säter Tidning.
- Söderhamn:** Söderhamns Tidning.
- Tranås:** Tranås Tidning.
- Trelleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla:** Bohusläningen.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Uppsala:** Tidningen Uppsala.
- Vadstena:** Östgöta-Bladet.
- Visby:** Gotlänningen.
- Västervik:** Västerviks-Tidningen.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växjö:** Nya Växjöbladet.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik:** Örnsköldsviks-Posten
- Östersund:** Östersunds-Posten.

ETT SÅKERT SKYDD
FÖR
ÖMTÅLIGT LÅDER

Receptet för dagen

Tomatsoppa med makaroner.

(för 6 pers.).

125 gr. svenska makaroner, 1 1/2 lit. vatten, 1/2 msk. salt, 2 à 3 medelstora tomater, 2 lit. buljong, salt, peppar och muskotblomma.

Beredning: Makaronerna kokas färdiga i saltat vatten, spolats av, men få ej kallna. Man kokar tomaterna, passerar dem genom en sikt, överguter purén med buljong, och häller sedan i makaronerna samt låter alltsammans koka ytterligare 3 min.

Soppan smaksättes med salt, peppar och muskotblomma. —

PROSSDORF

Vemca

HUDCRÊMÉTVAL

är icke allenast den mildaste och rikast löddrande toalettvalen utan samtidigt en välgörande och skyddande hudcreme, outhärlig för en rationell hudvård.

*

Säljes överallt.

Pris 1 kr. pr st.

*

Parfumeri Sjöberg

Malmö.

*

Stockholmskontoret:

26 KARLAVÄGEN 26

Telefon:

Norr 263 73 Norr 263 74